

GEJM

ISSN 2670-4471

ZA OHRANITEV ZDRAVJA RAZMIŠLJAMO O:

1. DEJAVNIKI TVEGANJA
2. REZULTATI TESTIRANJA
3. IZBIRAH ŽIVLJENJSKEGA SLOGA
4. IZBIRAH ZDRAVLJENJA

Plačan oglas

www.HIVisJustapartofme.eu*

*Spletno mesto ni na voljo v slovenskem jeziku.

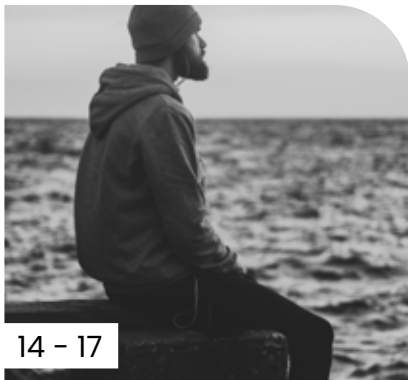
Aktivnost je organiziralo in podprlo podjetje Gilead Sciences Europe Ltd.

HIV
je: **LE DEL**
MENE

 GILEAD

MEDICOPHARMACIA

Medicopharmacia, d.o.o., Litostrojska cesta 52, 1000 Ljubljana, telefon: 01 235 07 16
IG-05-2020-10 Datum priprave gradiva: maj 2020

14 - 17

OSAMLJENOST

Karantena, ki ostaja

62 - 64

KEMSEKS

Pravna vprašanja glede uporabe drog

24 - 29

FETIŠI

»Nič ni narobe s tem, če smo malo (ali zelo) *kinki*.«

44 - 50

INTERVJU

s kužkom po imenu Pup Zyro

31 - 35

TOM OF FINLAND

100. obletnica rojstva Toma iz Finske

Vabilo k sodelovanju!

Vabimo vse ki bi vas zanimalo sodelovanje, da svoje prispevke, ideje, članke, intervjuje, žmohtne zgodbe, fetiše, reportaže, raznorazne slike s potovanj, prajdov, itd., ki so relevantni za gejevsko skupnost, pošljejo na elektronski naslov gejm@legebitra.si.

GEJM
7. številka
ISSN 2670-4471
september 2020

Izdajatelj:
Društvo informacijski
center Legebitra, Trubar-
jeva 76a, 1000 Ljubljana
Zanj: Lana Gobec

Odgovorni urednik:
Sebastjan Sitar
gejm@legebitra.si

Fotografija na naslovnici:
Marijo Zupanov

Na naslovnici:
Master Grega

Lektura:
Maruša Alice Rems

Tisk:
Grafex, d. o. o.
Naklada:
800 izvodov
Revija je brezplačna.

Delovanje, programe
in projekte Društva
informacijski
center Legebitra
sofinancira Fundacija
financiranje invalidskih
in humanitarnih
organizacij v Republiki
Sloveniji – FIHO. Stališča
organizacije ne izražajo
stališč FIHO.

Vsebina te revije ne
odraža nujno stališča
ali mnenja društva
Legebitra.

Za izražena mnenja
odgovarja samo avtor
(ali avtorji) in se zato
ta ne morejo šteti za
uradno stališče društva
Legebitra

GEJM je objavljen
pod licenco Creative
Commons.
Priznanje avtorstva-
Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 4.0
Mednarodna

LEGEBITRA

Spremljajte nas na:

FACEBOOKU
[@revijagejm](https://www.facebook.com/revijagejm)

INSTAGRAMU
[@gejm_magazine](https://www.instagram.com/gejm_magazine)

KORONAVIRUS

Le kdo bi si lahko mislil, da nas bo leto 2020 tako neprijetno presenetilo z novim koronavirusom, ki bo ohromil cel svet. Dejstvo je, da je virus med nami, in kot kaže, bo tu tudi ostal, zato se bomo morali naučiti živeti z njim, vsaj dokler ne odkrijejo zdravila ali učinkovitega cepiva. Do takrat pa se virusu najenostavnejše izognemo, če upoštevamo varnostne ukrepe, kot so pogosto umivanje in razkuževanje rok, uporaba obrazne maske, ko se nahajamo v zaprtem prostoru z več ljudmi, prezračevanje bivalnih in delovnih prostorov in najpomembnejše: ostajanje doma, če kažemo znake okužbe. Pomembno je, da v teh časih poskrbimo tudi za dobro psihično počutje. Odgovori na pogosto zastavljena vprašanja: Ali imajo moški, ki imajo spolne odnose z moškimi, večje tveganje za okužbo z novim koronavirusom? Ne. Tveganje je enako kot za vse ostale osebe. Ali se lahko okužimo z novim koronavirusom pri spolnem odnosu? Virus se lahko prenese

pri spolnih odnosih, če sluznice ust, nosu ali oči zdrave osebe pridejo v stik s slino ali blatom (npr. pri *rimmingu*) okužene osebe. Ali imajo osebe, ki živijo s hivom, večje tveganje za okužbo z novim koronavirusom? Ne. Osebe, ki živijo s hivom, so na terapiji in nimajo drugih pridruženih bolezni (bolezni srca in ožilja, še posebno zvišanega krvnega tlaka in sladkorne bolezni, pa tudi kroničnih pljučnih, ledvičnih, jetrnih bolezni in podobno) ter ne sodijo v višjo starostno skupino in imajo dovolj visoko koncentracijo CD4 celic, nimajo večjih tveganj od ostalih. Previdni bodite le pri zalogi zdravil za hiv, saj se zdravljenja hiva ne sme preklinjati. Ali zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje hiva ali kot PrEP, lahko obvarujejo pred okužbo z novim koronavirusom? Ne. Zdravil je več vrst in raziskave, katero zdravilo se lahko uporablja kot podporna terapija pri določenih primerih bolezni covid-19, šele potekajo. Pred okužbo pa ta zdravila ne ščitijo.

SODIŠČE PRIZNALO PRAVICO DO REJNIŠTVA

Hrvaško ustavno sodišče je odločilo, da imajo istospolni partnerji pravico do rejništva. Odločitev sodišča je dokončna in zavezujoča, nanjo pa ni mogoče podati pritožbe. S tem je Hrvaška naredila pomemben korak v smer zagotavljanja enakopravnosti. Ivo Šegoti in Mladenu Kožiću, ki živita v registrirani partnerski skupnosti, sta center za socialno delo in ministrstvo za demografijo, družino, mlade in socialno politiko zavrnila prošnjo za rejništvo, potem ko sta prestala vse psihološke in socialne preglede. Par se že leta bori za pravico do rejništva. Sodišča in drugi pristojni organi pri izvajanju zakona o rejništvu otrok ne smejo diskriminirati istospolnih partnerjev, ki izpolnjujejo pogoje za rejništvo. »Istospolnim osebam morajo omogočiti, da pod enakimi pogoji, tako kot vsi ostali državljani, lahko postanejo rejniki,« je povedal Šeparović, predsednik ustavnega sodišča. Odločitev pozdravljajo tudi pri društvu Dugine obitelji, ki združuje istospolne družine ter posameznike in pare, ki si želijo imeti otroka. Predsednik društva Daniel Martinović pravi, da ne gre za osamljen primer, ko center za socialno delo zavrne prošnjo za rejništvo oz. posvojitev otroka na podlagi spolne usmerjenosti. Dobljena sodba bo v pomoč tudi morebitnim prihodnjim pravnim bitkam pri zagotavljanju enakopravnosti LGBT skupnosti. Kako pa je z rejništvom pri nas? V Sloveniji družinski zakonik med pogoji za rejništvo spolne usmeritve ne navaja, zakon o partnerski zvezi pa rejništva ne izvzema iz pravic istospolnih parov, kar pomeni, da istospolni pari lahko postanejo rejniki. Podatkov o diskriminaciji pri postopkih evalvacije primernosti istospolnih družin za rejništvo pri nas ni. Vendar pa se z diskriminacijo istospolni pari v Sloveniji srečujejo pri posvajanju, saj zakon izrecno prepoveduje skupno posvajanje otrok partnerjema v istospolni partnerski zvezi.

20 LET PARADE PONOSA V SLOVENIJI

Foto: Maša Gojč

Čeprav v letu 2020 beležimo 20. obletnico prve parade ponosa v Sloveniji in skoraj 40 let organiziranega LGBTQI+ gibanja v Sloveniji, pri društvu Parada ponosa z zaskrbljenostjo opažajo, da v zadnjih letih napredek na področju LGBTQI+ pravic stagnira, izražanje sovraštva proti LGBTQI+ skupnosti pa se krepi. Pod neokonservativno vlado so lokalne oblasti tretjino Poljske razglasile za »območje brez LGBT ideologije«, novonastala vlada na Slovaškem izključuje možnost partnerskih zvez in madžarska vlada je z omejitvijo pravnega priznanja spola transspolne osebe pravno izbrisala. Krepitev represije proti LGBTQI+ osebam se odvija sočasno z napadom na osnovne gradnike demokracije, kot so svoboda medijev, delitev oblasti, svoboda zbiranja in transparentno organizirane volitve. V Sloveniji opažajo posnemanje tovrstnih potez in javno simpatiziranje političnih predstavnic oz. predstavnikov s politiko t. i. Višegradske skupine.

Pri Paradi Ponosa zato zahtevajo:

- Zagotovljen dostop do zdravstvenih storitev, kar vključuje medicinsko tranzicijo za transspolne osebe, dostopno oploditev z biomedicinsko pomočjo, prepoved nenujnih operacij na interspolnih dojenčkih in otrocih, usposobljenost strokovnega kadra, ki izvaja storitve na področju duševnega

zdravja, nemoten dostop do zdravstvenih storitev za osebe, ki živijo s HIV-om.

- Treba je urediti pravna področja, ki so še posebej relevantna za LGBTQI+ osebe; to so pravno priznanje spola, izenačitev pravic na področju zakonske zveze, upoštevanje sovraštva kot oteževalne okoliščine ter pregon javnega spodbujanja sovraštva in nestrpnosti proti LGBTQI+ skupnosti, dekriminalizacija spolnega dela, mednarodna zaščita za LGBTQI+ osebe.

- LGBTQI+ vključujoče izobraževalno okolje in sistem, vključujoča mesta, kraji in vasi – LGBTQI+ osebe na podeželju, povečanje sredstev in kapacitet za raziskave na LGBTQI+ področju, družbeno vključevanje LGBTQI+ mladih, osveščanje splošne javnosti – destigmatizacija LGBTQI+ oseb.

- Socialnovarstveni programi morajo biti dostopni LGBTQI+ osebam in jim nuditi ustrezno psihosocialno podporo, naslavljanje brezdomnosti LGBTQI+ oseb in vzpostavljanje podpornih struktur za starejše LGBTQI+ osebe.

- V zadnji točki pozivajo k skupnemu boju različnih družbenih gibanj.

Parada Ponosa je tudi dobitnica letošnje plakete glavnega mesta Ljubljana za leto 2020.

PISOARJI – DA ALI NE?

Na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani so se odločili, da pripravijo za zdaj štiri stranišča, namenjena vsakomur. S tem namenom so iz teh stranišč odstranili pisoarje. Idejo o spolno nevtralnih straniščih je spodbudila skupina študentk, ki je projekt zasnovala pri enem od predmetov že v letu 2018. Poteza je bolj kot dejanske uporabnike (študente fakultete) razburila del javnosti, ki je za to izvedela tudi preko medijev. Nekateri ne razumejo poteze dekanje, ker da so pisoarji bolj praktični, ženska stranišča pa so namenjena še drugim rečem, ne le opravljanju potrebe. Vodstvo fakultete pravi, da so šli zgolj v korak s časom. »Preprosto ni bilo mogoče zagotoviti, da ne bi, ko stopite iz kabine, ogrozili intimnega prostora tistega, ki uporablja pisoar. Ni šlo drugače, želeli smo zagotoviti dobro počutje vseh, zato so zdaj tam na voljo samo kabine, prej sta bila tam še dva pisoarja,« je še razložila dekanja. V resnici nevtralna stranišča niso nikakršna novost, po pivu ali dveh se v nevtralna stranišča prelevijo praktično vsa stranišča na marsikateri veselici – »Gremo tam, kjer je manj gužve.«

NAJSTNIŠKA REVIJA PIL DVIGNILA PRAH

So ti všeč fantje ali punce? je naslov članka, objavljenega v letošnji januarski številki najstniške revije *PIL*. Članek je del *Pilove* rubrike *Ti & Jaz*, ki obravnava teme odrasčanja. Revija je bila hitro deležna kritik in žaljivk, predvsem s strani nekaterih ogorčenih staršev. Urednica revije Jana Zirkelbach je prepričana, da številni starši, ki so se burno odzvali na tematiko, članka sploh niso prebrali, temveč jih je zmotil zgolj naslov. Uredništvu so očitali promoviranje gibanja LGBT in bili zgroženi, da propagirajo dejstvo, da imata dva moška lahko otroka. »O tem v članku sploh nismo govorili. Govorili smo o ljubezni, ki ne pozna ovir, in je zato vsaka oblika ljubezni legitimna,« je razložila urednica. Nekateri so bili celo mnenja, da je pisati o istospolni usmerjenosti moralno sporno in da je propaganda tega enaka, kot da bi propagirali pedofilijo. Očitali so tudi, da je to bolezen ali pa da so najstniki še povsem neuki in je spolnost zanje nekaj, o čemer nikakor ni primerno govoriti, pa čeprav je obravnavanje spolnosti tudi že v učnem načrtu za osnovnošolce. Na srečo niso bili vsi odzivi tako negativni, uredništvo je prejelo tudi nekaj pisem podpore. »Vsaj toliko, kot je bilo negativnih odzivov,« pravi urednica. Uredništvo revije se je za članek odločilo, ker so prejeli številna pisma najstnikov, ki prosijo za pomoč ob iskanju spolne identitete. Zanimivo je dejstvo, da so se ob revijo obregnili šele sedaj, medtem ko je bilo v rubriki *Tete Just* v preteklosti na to temo že veliko vprašanj in odgovorov.

LGBT RISANI JUNAKI

V zadnjem času, smo lahko pričali tudi vključevanju LGBT karakterjev med risane junake. Pri Disneyju so se zavezali, da bodo v svoje produkcije vključevali več LGBT likov, saj želijo skozi njih predstavljati svoja občinstva. Izvršni direktor Bob Chapek je dejal, da želijo pri Disneyju »pripovedovati zgodbe, ki jim želijo gledalci prisluhniti, zgodbe, ki odražajo njihova življenja«. Med drugim pri Disneyju napovedujejo, da se bo v eni od novih Marvelovih produkcij pojavil transspolni lik, v prihajajočem superjunaškem filmu z angleškim naslovom *The Eternals* pa bo predstavljen prvi Marvelov odkrito homoseksualno usmerjen glavni lik. V Disneyjevi hčerinski produkcijski hiši Pixar so z vključevanjem že pričeli. Izšel je celovečerni animirani film *Naprej*, v katerem se omenja istospolno starševstvo, zaradi česar ga ne bodo predvajali v več bližnjevzhodnih državah, denimo v Kuvajtu, Omanu, Katarju in Savdski Arabiji. Cenzuro je film doživel tudi v Rusiji. Studio Pixar je lik policistke Specter, ki ji je glas dala Lena Waithe (v slovenski sinhronizaciji policistki glas posodi Mariša Jagodič), promoviral kot njihov »prvi izrecno istospolno usmerjeni lik« v animiranem celovečercu. V kategoriji kratkih animiranih filmov so pri Pixarju ustvarili film *Out*, ki prikazuje geja, ki se s svojim fantom pripravlja na selitev v mesto. Greg, glavni lik filma, ima skrivnost, ki jo prikriva staršem, toda s pomočjo svojega psa ugotovi, da se nima česa bati. Ne gre za osamljen primer – tudi ustvarjalci risanke *Spuzi Kvadratnik* so potrdili, da je Spuzi Kvadratnik del LGBTQ+ skupnosti. Do vidnega premika smo prišli tudi na domačih tleh; slovensko podjetje Hooray Studios je v sklop svojih personaliziranih slikanic *Mali junaki* vključilo možnost istospolnih staršev. »V Sloveniji je odziv na slikanico lep,« je za *Mladino* povedal Mic Melanšek, soustanovitelj Hooray Studios.

Novartis na področju raznolikosti in vključenosti stremi k temu, da je lahko vsak sodelavec – ne glede na spol, spolno identiteto ali usmerjenost – zvest samemu sebi in brez strahu pred diskriminacijo. Zato so pri Novartisu v Sloveniji v znak podpore mesecu parade ponosa izobesili mavrično zastavo pred poslovno stavbo v Ljubljani ter na svojih lokacijah v Mengšu, Lendavi in Prevaljah. Novartis se vsakodnevno, tako na globalni kot nacionalni ravni, zavzema za ustvarjanje vključujočega okolja, v katerem cenijo edinstvenost, spoštujejo različne poglede in spodbujajo sodelavce, da so najboljša različica sebe. »Trdno verjamem, da imamo vsi pravico do svobodnih izbir in odločitev ter da nas raznolikost bogati. Ponosna sem, da delam v družbi, ki podpira skupnost LGBTI+ in si prizadeva, da bi se naši sodelavci počutili slišane ter sprejete. Verjamem, da sta strpnost in spoštovanje vrednoti, ki nas vodita v boljši jutri, zato ju začnimo živeti že danes,« je ob dvigu zastave sodelavcem povedala Katarina Klemenc, direktorica Korporativnega komuniciranja in Novartisova LGBTI+ ambasadorica v Sloveniji. Poleg dviga mavrične zastave na vseh Novartisovih lokacijah v Sloveniji so pripravili tudi virtualno izobraževanje za zaposlene o vsebinah LGBTI+. Prvi korak na poti k razumevanju in sprejemanju razlik je pridobivanje znanja in spodbujanje vedenj, s katerimi lahko vsak prispeva k bolj enakopravni skupnosti znotraj podjetja in v vsakdanjem življenju. Novartis je na globalni ravni leta 2018 pristopil k podpisu *Standardov ravnanja v podporo poslovnim skupnostim pri spopadanju z diskriminacijo proti osebam LGBTI+*. Podjetja imajo namreč velike priložnosti za spodbujanje raznolikosti ter promocijo kulture spoštovanja in enakosti. V Novartisu in s tem tudi v Leku so zavezani k temu, da prispevajo k pozitivnim družbenim spremembam v skupnosti, kjer delujejo. Spoštovanje človekovih pravic, prizadevanje za čim večjo vključenost in odgovorno poslovanje so zapisani v temelje delovanja podjetja.

Pred meseci je telekomunikacijski ponudnik T-2 z oglašom s prizori (med drugim) gejevskega poljubljanja razburil del slovenske javnosti. Kot je bilo moč razbrati po hitri analizi komentarjev pod videom in na raznih blogih, so se številni obregnili predvsem ob poljub med dvema moškima. Poljub dveh žensk seveda ni tako napačen, za marsikaterega str8 moškega celo vzburljajoč. Oglas, ki sicer ne prikazuje ničesar spornega za 21. stoletje, je zasnovala agencija Arih. Gre za poljube med starejšo in mlajšo populacijo, med raznospolnimi in istospolnimi partnerji, poljub izmenjata tudi temnopolti moški in belka ter mladenič in njegova precej starejša partnerica. Kampanja prikazuje raznolikost naše družbe. Igor Arih ja za *Marketing magazin* povedal, da živimo v 21. stoletju, in preseneča ga, da so še ljudje, ki jih drugačnost tako vznemiri, da se zaradi tega počutijo ogroženi. Želeli so le pokazati lepoto poljuba kot simbola osebne izbire. Izbire pa so raznolike tako, kot je raznolika tudi ponudba T-2, ki poskuša zadovoljiti večino želja. Oboje je stvar osebne izbire. Vsakdo ima pravico do tega in nihče nima pravice obsojati.

RAZISKAVA O ŽIVLJENJU LGBTI OSEB V EVROPI

Največja raziskava o LGBTI skupnosti v Evropi, ki jo je opravila Agencija EU za temeljne pravice, opozarja na majhen napredek. Rezultati kažejo, da vse več gejev in lezbijk ter biseksualnih, transspolnih in interspolnih oseb ne skriva več svoje spolne usmerjenosti in identitete, vendar pa se še vedno soočamo s strahom, nasiljem in diskriminacijo. Anketa je vključila 140.000 respondentov iz 30 držav (28 članic EU, Srbije in Severne Makedonije) in je največja tovrstna anketa doslej. V primerjavi z letom 2012 beležijo le malo napredka, seveda pa obstajajo velike razlike med državami. Evropska komisarka za enakost Helena Dalli je opozorila na zaskrbljujoče incidente v EU proti osebam LGBTI, kot so napadi na parade ponosa, razglašanje »območij brez LGBTI ideologij« ter globe za oglase, ki so prijazni do skupnosti LGBTI. V raziskavi je sodelovalo 633 LGBTI oseb iz Slovenije. Nekaj izsledkov raziskave smo pripravili v naslednji infografiki.

V Sloveniji je 37 % anketiranih oseb LGBTI dejalo, da so zelo ali dokaj odprte glede svoje spolne identitete. Povprečje v članicah EU je 47 % vprašanih.

Nekoliko več najstnikov, starih od 15 do 17 let, (62 odstotkov) je v Sloveniji dejalo, da so njihovi vrstniki ali učitelji pogosto ali vedno podprli osebe LGBTI. V EU je bilo takega mnenja 60 odstotkov vprašanih.

Ena od petih vprašanih transspolnih in interspolnih oseb je poročala, da so jih fizično ali spolno napadli v petih letih pred anketo, kar je dvakrat več kot pri pripadnikih ostalih skupin oseb v okviru skupnosti LGBTI.

17 % vprašanih v Sloveniji se je počutilo diskriminiranih na delovnem mestu v zadnjem letu. Na ravni EU je tako odgovorilo 21 odstotkov vprašanih.

V Sloveniji je sedem odstotkov vprašanih na policiji prijavilo fizični ali spolni napad. V EU je to storilo 14 odstotkov vprašanih.

V Sloveniji je kar 55 odstotkov vprašanih ocenilo, da so se v zadnjih petih letih zmanjšali predsodki in nestrpnosti do oseb LGBTI. V EU je tako ocenilo 40 odstotkov vprašanih.

V Sloveniji se 64 % oseb LGBTI izogiba držanju za roke v javnosti. V 28 članicah EU je povprečje 61 odstotkov.

Raziskava kaže, da 59 % mladih v starosti od 18. do 24. leta v šoli ne skriva svoje usmerjenosti; med mlajšimi vrstniki, starimi od 15 do 17 let, je ta delež 46 %.

25 % vprašanih v Sloveniji je dejalo, da se vedno ali pogosto izogibajo določenih krajev zaradi strahu pred napadom. V EU je tako odgovorilo 33 odstotkov vprašanih. Podoben odstotek vprašanih (32 %), kot je povprečje v EU (33 %), jih je dejalo, da so pri izobraževanju v šolah pozitivno ali uravnoteženo naslovili vprašanja oseb LGBTI.

KAJ EVROPA POČNE ZA LGBTQ+?

Protidiskriminacijska zakonodaja Evropske unije je med najboljše na svetu; enakost in prepoved diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti sta zapisani v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Na področju celotne Evrope v zadnjih letih beležimo porast števila izpadov, povezanih s homofobijo, transfobijo, bifobijo ipd. A kljub temu je Evropa na svetovni ravni še vedno pripadnikom manjšin LGBTI najbolj naklonjen kontinent in tako ostaja najboljše območje za kakovostno življenje. Po zadnjih informacijah in raziskavah večina Evropejcev podpira enake pravice za LGBTI skupnost, vendar raziskave na ravni EU, kot že omenjeno, kažejo, da je nivo diskriminacije in nadlegovanja še vedno zaskrbljujoč. EU se bojuje proti tem pojavom in podpira pravice državljanov LGBTI.

Pogodbe EU in Listina EU o temeljnih pravicah izrecno prepovedujejo diskriminacijo na podlagi spola in spolne usmerjenosti, tako da imajo osebe LGBTI na podlagi prava EU številne pravice. Če ste transspolna oseba, ste zaščiteni pred diskriminacijo zaradi spremembe spola tako pri delu kot pri nakupu blaga in storitev. Če ste gej, lezbijka ali biseksualec, vas pravo EU ščiti pred diskriminacijo pri delu. Predlagan je tudi nov zakon, ki bi od vseh držav EU zahteval, da to zaščito razširijo še na zdravstveno varstvo, izobraževanje in dostop do stanovanj. V pravu EU je določeno tudi, da osebe LGBTI, ki so bile žrtve kaznivih dejanj, morda potrebujejo posebno podporo. (vir: *Publikacija EPRS o pravicah oseb LGBTI v Evropski uniji, 2018 in spletna stran o LGBTI na spletišču Agencije Evropske unije za temeljne pravice*)

Na drugi strani je zaskrbljujoče, da Madžarska v zadnjem času zelo omejuje LGBTQ+ pravice; med drugim so nedavno sprejeli zakon, ki omejuje posameznikom,

da se identificirajo po lastni želji oz. živijo v svojem avtentičnem »jazu«. V skladu z zakonom bo spol definiran kot »biološki spol na podlagi primarnih spolnih značilnosti in kromosomov«.

Osebni dokumenti bodo odslej navajali »ob rojstvu določen spol«, in ne več samo »spola«. Zakonska sprememba spola tako ne bo mogoča, poročajo tuje tiskovne agencije. Madžarska organizacija za pravice istospolno usmerjenih in transspolnih oseb Hatter je za francosko tiskovno agencijo AFP potezo označila kot »žalostno in grozljivo«. (vir: STA). Evropska komisija je tovrstna dejanja in spreminjanje zakonov že obsodila, saj so v konfliktu z Listino EU o temeljnih pravicah, in stopila v bran LGBTQ+ organizacijam na Madžarskem.

Na številnih pomembnih življenjskih področjih, kot so zdravstveni posegi za interpolne osebe ter pravica do sklepanja zakonske zveze ali registracije civilnega partnerstva, posvojitve otrok, dostopa do oploditve z biomedicinsko pomočjo ali spremembe spola, odločitve sprejemajo nacionalne vlade, med posameznimi državami članicami pa obstajajo znatne razlike. Vendar morajo po sodbi Sodišča Evropske unije iz leta 2018 vse države EU, tudi tiste, ki istospolnim parom ne dovoljujejo sklenitve zakonske zveze, istospolnim zakoncem zagotoviti vsaj pravico do prebivanja, zato da spoštujejo pravico do prostega gibanja. (vir: *Kaj Evropa počne zame?: EU v mojem življenju*). Za konec naj še povem, da so v 16 državah v Evropi istospolne poroke legalne, da imajo največ pravic istospolni pari na Malti, v Belgiji in v Luksemburgu ter da so v 12 državah legalne istospolne partnerske zveze ali drugačne oblike priznavanja istospolnih parov (Slovenija sodi med slednje). (vir: EUROSTAT in rainbow-europe.or)

■ RENE DOPLER

SEM HIV POZITIVEN, A NE PRENAŠAM VIRUSA.

Znanstvene raziskave dokazujejo, da imajo osebe s hivom, ki se zdravijo, nezaznaven virus in ga ne morejo prenašati naprej.

Zahvaljujoč zdravilom za hiv
to danes **zmoremo.**

#UequalsU

#N=N - Nezaznavno = Neprenosljivo
TASP Zdravljenje kot preventiva

plushivisti.si | www.kajisces.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Projekt sofinancira Ministrstvo za zdravje RS

www.lila.it

PRAVILNA HIGIENA KAŠLJA IN UMIVANJE ROK

**PREDNO ZAKAŠLJATE/KIHNETE
SI POKRIJTE USTA IN NOS S
PAPIRNATIM ROBČKOM.**

ALI

**ZAKAŠLJAJTE/KIHNITE V ZGORNJI
DEL ROKAVA.**

**PAPIRNAT ROBČEK PO VSAKI
UPORABI ODVRZITE.**

**PO KAŠLJANJU/KIHANJU SI UMIJTE
ROKE Z MILOM TER VODO.**

**ROKE NAJPREJ DOBRO SPLAKNEMO
POD TEKOČO VODO.**

**Z MILOM, KI GA NANESAMO
PO CELOTNI POVRŠINI ROK, SI
DRGNEMO ROKE 1 MINUTO, PO VSEH
PREDELIH (DLANI, HRBTIŠČA, MED
PRSTI, PALCA IN TUDI POD NOHTI
OBEH ROK).**

**MILO DOBRO SPEREMO Z ROK Z
VODO. S PAPIRNATO BRISAČO
ZA ENKRATNO UPORABO SI ROKE
OBRIŠEMO DO SUHEGA. PIPO
ZAPREMOM S PAPIRNATO BRISAČO IN
PAZIMO, DA SE JE Z UMITIMI ROKAMI
NE DOTAKNEMO VEČ.**

**TUDI UPORABA ALKOHOLNIH
RAZKUŽIL ZA ROKE JE DOBER
NAČIN, DA SE OVARUJEMO PRED
BOLEZNIJO. ZATO IMEJTE RAZKUŽILO
VEDNO PRI ROKI.**

VERA VULVA

Instagram/Twitter @veravulva

FOTO: TIM POPIČ

Instagram @tt.dsgn

OSAMLJENOST.

KARANTENA, KI OSTAJA.

Osamljeni smo lahko tudi, ko nismo sami.
A ko smo sami, nismo nujno osamljeni.

Nihče mi ne piše. Nihče ne pokliče. Kaj šele pozvoni. Nihče ne pozdravlja na ulici. In nihče me ne vpraša, kako sem. Vsaka minuta traja celo večnost. Tako izgleda osamljenost.

Čeprav ni prijetna, je ne uvrščamo med slaba ali negativna čustva. Še več, negativnih čustev ni; vsa imajo določeno funkcijo in so človeštvu nekoč pomagala preživeti. Pomagajo nam še danes. Občutenje osamljenosti je tako povsem normalno in običajno čustvo, ko smo sami, a bi raje bili z določeno osebo ali skupino ljudi. Občutenje osamljenosti nam torej pomaga pri ohranjanju in vzdrževanju odnosov.

OBČUTENJE OSAMLJENOSTI NAS LAHKO REŠI SAMOTE

Vrnimo se nekaj tisočletij v preteklost. Prajanez je odšel s svojimi prijatelji na lov. Sledil je skupini srn in nenadoma ugotovil, da je ostal sam, globoko v temnem gozdu, kjer se je še hitreje znočilo. Zavetje je našel pod skalo, a kljub temu mu je srce razbijalo. Bil je pod stresom in hkrati pripravljen, da se ubrani, če se mu kdorkoli ali karkoli približa. Na srečo je bilo tisto glasno šelestenje le jež, ki je ubiral pot mimo.

Čeprav je bil utrujen od celodnevne hoje, ni mogel spati. Ko se je zdanilo, je občutil žejo in lakoto. Pil je iz potoka in pojedel nekaj pesti borovnic. A še vedno je občutil veliko neprijetnost, kar je še povečalo motivacijo, da najde pot do doma. Zavedal se je, da sam ne bi dolgo preživel. Ko je spet našel svoje prijatelje, je neprijetnost izginila.

OPAZORILNA LUČKA Z NAPISOM »POIŠČI DRUŽBO«

To, kar je čutil Prajanez, ko je bil sam sredi gozda, čutimo tudi danes, ko smo osamljeni. Počutimo se ogrožene. Čeprav živimo popolnoma drugače, kot je Prajanez, se naše doživljanja čustev ni veliko spremenilo.

»Ko smo osamljeni, se počutimo ogrožene.«

Če je osamljenost opozorilna lučka z napisom »POIŠČI DRUŽBO«, potem imamo rešitev, kajne? A če bi bilo tako enostavno, ne bi govorili o osamljenosti kot razlogu za kar četrtino prezgodnjih smrti.

Osamljenost vpliva na nižjo kvaliteto življenja in povišuje raven stresa, ki na dolgi rok vpliva na naše zdravje – na srce in ožilje, spanje, imunski sistem, zmožnost pomnjenja, spolnost in povišano telesno težo. Sčasoma se, z manjšim obsegom stikov, zmanjšujejo tudi socialne veščine in večja je tesnoba v družbi, sploh med neznanimi ljudmi. Osamljeni so manj zaupljivi, strah jih je nesprejetosti ali pa sram, da so osamljeni. Imajo tudi večjo možnost razvoja depresije in demence.

Vsi ti občutki so neprijetni. Če jih prepoznamo, lahko poiščemo družbo in prekinemo osamljenost. »Opozorilna lučka« se ugasne. Lahko pa se jih lotimo na napačnem koncu in umetno ugasnemo ta neprijeten, a koristen telesni signal – s pomočjo alkohola, drog ali uživanja zdravil na lastno pest; z odnosi, v katerih se ne počutimo izpolnjeni, z delom, družbenimi omrežji, igrami, seksom, nakupovanjem ... A neprijeten občutek se kmalu spet vrne.

»Osamljenost je kot lakota. Lahko jo začasno zamotimo s kozarcem vode, a kmalu bomo spet lačni.«

Osamljenost lahko primerjamo z lakoto. Ni prijetna. Začasno jo lahko zamotimo s kozarcem vode, a se kmalu spet pojavi. In na srečo se lakota, tako kot osamljenost, pojavi bistveno prej, preden bi izstradali. Torej imamo čas, da nekaj naredimo ali spremenimo.

UŽIVAMO LAHKO, TUDI KO SMO SAMI

Osamljenosti ne smemo enačiti s samoto. »Nisem preveč ekstrovertiran in zato zelo uživam v svoji družbi,« mi pove Matjaž. Morda je bil v otroštvu pogosto sam in mu je samost prijetnejša kot nekomu, ki je ves čas imel družbo. »Tisti bolj družabni me imajo za čudnega, ker sem, ko sem bil še samski, šel sam na dopust, sprehod ali pa sem se zbujal zgodaj zjutraj, da sem imel mir.«

»Tako družabnost kakor tudi želja po samoti sta povsem normalni, dokler nas v življenju ne ovirata.«

A oboje, biti družaben ali ljubiti samoto, je povsem normalno, dokler nas to ne ovira v življenju. Pojavijo se lahko tudi paradoksalne situacije; lahko nas je strah samote in vztrajamo v težavnih odnosih. Ali pa nam je neprijetno v družbi ljudi in vztrajamo v »lastni karanteni«.

»Pogrešam te.«

Na občutenje osamljenosti lahko vplivata tudi dednost in življenjska situacija; če živimo daleč stran od ljudi, ki so nam blizu, če smo pod kroničnim stresom ali v konfliktnih ali če zaradi obilice dela nimamo priložnosti za druženje. Pogosteje se osamljene počutijo tudi osebe LGBT, sploh v okoljih, kjer niso sprejete. Zato je pomembno, da poiščemo podporne prijateljske kroge, če podpore ne dobimo od obstoječih prijateljev ali družine. Na občutenje osamljenosti vpliva tudi, če »živimo v omari«, nerazkriti pred pomembnimi drugimi, in ko ne sprejemamo sebe v celoti. A vendar je pomembno zavedanje, da lahko na osamljenost vplivamo sami.

Poznamo dve obliki osamljenosti. Situacijsko čuti Matjaž, ko se odpravi na druženje, na katerem praktično nikogar ne pozna: »Iskreno, raje bi želel biti v družbi svojega partnerja ali prijateljev.« Strukturno osamljenost pa občuti Simon: »Lani jeseni sem prišel študirat v Ljubljano, a se z nikomer nisem spoprijateljil. Prijatelji iz domačega kraja pa mi, odkar so izvedeli, da sem gej, več ne pišejo. Nimam nikogar, ki bi mi lahko zaupal ...« Noben od njiju najverjetneje ne bo užival na zabavi; Matjaž bo morda poslal sporočilo svojemu partnerju: »Pogrešam te,« Simon pa se bo s telefonom le zamotil, da bo odgnal dolgčas in osamljenost.

Resnično svobodo je mogoče doseči le tako, da poznaš in vplivaš na svoje želje.

Simonu je dolgčas neprijeten. Ko je živel še doma, ni poznal dolgčasa, saj je ves čas delal na družinski kmetiji. »Še ko grem na stranišče, mi je tišina tako neprijetna, da grem na Instagram in izgubim po 10, 20 minut, da mi kar noge zaspijo.«

»Tišina mi je neprijetna, zato tudi čas na stranišču preživim na Instagramu.«

Prenašanje neprijetnosti je koristno v življenju. Omogoča

nam, da uresničimo tudi tiste želje, za katere je potreben čas – iskanje partnerja, izobraževanje, karierni in športni dosežki, talenti ...

Tako dolgčas kakor tudi osamljenost sta čustvi frustracije. Dolgčas je nekoliko širši pojem, saj zajema odsotnost zadovoljitve neke želje, osamljenost pa specifične želje po družbi osebe ali skupine ljudi. Če Simon – ali kdor koli drug – začuti dolgčas, ni z njim nič narobe in ni lenuh. Dolgčas je lahko idealna priložnost, da prenehamo razmišljati o tem, česa si ne želimo, in si dovolimo fantazirati o svojih željah.

Če še ne poznaš svojih želja, poskusi naslednje: daj za trenutek na stran tisti glas v sebi, ki ti pravi: »Tega se ne da,« ali: »To hočem takoj,« in izdelaj seznam 100 želja. Že z zavedanjem, kaj si želiš, boš stopil na pot uresničevanja svojih želja. A pomembno je, da veš, da je pot lahko vijugasta in da lahko traja. A če na to pot nikoli ne odidemo, cilj ne bo prišel do nas.

V KARANTENI SMO LAHKO CELO ŽIVLJENJE

Četudi uživamo v druženju, lahko zanj obstajajo ovire. Lahko si jih postavimo sami, če ne sprejemamo svojih življenjskih okoliščin, denimo spolne usmerjenosti, in živimo dvojno življenje, ki nas navdaja z občutki osamljenosti, tudi ko nismo zares sami. V karanteno se lahko zapremo sami ali pa v njej pristanemo zaradi okoliščin, kot je bila pandemija koronavirusa, ki je praktično čez noč spremenila naše navade. Ker je virus nov, so bile informacije iz dneva v dan drugačne. Negotovost je povečevalo tudi nezaupanje v politiko, po spletu pa so se začele širiti različne izkrivljene informacije, ki so še povečevale že tako vseprisotno zaskrbljenost. Nekateri so se morali vrniti v homofobna okolja, saj še vedno veliko družin ne sprejema oseb LGBT.

Med uradno karanteno smo ugotovili, da nekaj pogršamo. »Počutil sem se kot v samici,« mi zaupa Aleš. Luka ni hodil v pisarno in je pogršal vsakodnevno pot v službo. Doma ni imel obiskov, ni hodil na izlete in je pogršal seks. Devetnajstletni Simon pa se je počutil osamljeno, »še bolj kot prej«.

»Osamljenost čutita dve petini mladih.«

Da je osamljenost le domena starejših, je napačno prepričanje. Občutita ga kar dve petini mladih, kar pripisujemo temu, da imajo manj izkušenj z obvladovanjem čustev in osamljenosti. In to kljub temu da je 89 % mladih v Sloveniji na vsaj enem od družbenih omrežij.

NA DRUŽBENIH OMREŽJIH ŽIVIMO ŽIVLJENJA DRUGIH

Maja mi je zaupala, da so bili njeni spletni kontakti v času karantene zelo intenzivni, a kljub temu je pogršala fizično prisotnost drugih ljudi. Druženje smo zamenjali z družbenimi omrežji. A zamenjevanje osebnih stikov z virtualnimi se je dogajalo že prej. Kaj storimo, ko nam je za trenutek dolgčas – ko čakamo na zeleno luč ali na avtobus? V roke

vzamemo telefon in drsimo čez objave prijateljev ali vplivnežev in za trenutek živimo njihova življenja. Ali pa pričnemo s spletnim klepetom, češ da se javimo prijatelju, a zaradi tega nismo nič bolj blizu iskrenim, intimnim odnosom. Ko je spet zelena luč na semaforju ali pa najdemo nekaj bolj zanimivega, odnos preprosto prekinemo do naslednjega dolgčasa.

»Ko je na semaforju spet zelena, prekinemo virtualni odnos in ga nadaljujemo ob naslednjem dolgčasu.«

Nekateri izklopijo tudi zvok iz okolja in ga nadomestijo s svojo glasbo. Le starejše občanke brez pametnih telefonov si še izmenjajo kakšne besede: »Pri kateri pa vi vzamete solatko?«

Hrepenenje, da nas opazijo, je nekaj običajnega. A namesto v živo vse te dražljaje, ki jim po novem rečemo »všečki«, poskušamo dobiti na spletu. Nimamo časa, da bi bili sami s sabo, kaj šele z drugimi. Življenje postaja hitro, a bolj površinsko, zabrisano, kot pokrajina iz hitrega vlaka.

Družbena omrežja so v določeni meri zamenjala skupnost, ki nam je nudila varnost. Kljub temu da smo sedaj v vsakem trenutku in množično povezani, je ta povezanost šibka. Sploh v obdobju, kot je bil čas korone, bi potrebovali močne in trajne vezi, je ugotavljal sociolog Zygmunt Bauman, sicer se nam pojavi občutek nemoči in negotovosti. Spletne skupnosti nas odtujijo od fizičnih skupin, s tem pa se še krepi individualizem, ki nam daje neomejeno svobodo in izbiro. A to je le utvara. Krilatica »Bodi ti«, pravi filozofinja in sociologinja Renata Salecl, je tiranija, ki vodi v še hujši nemir, strah, občutke krivde in v to, da izbiro prepuščamo drugim, sami pa ne živimo življenja, skladnega s svojimi željami.

Tudi z omrežji za zmenke sicer ni nič narobe; so odlični pripomoček, da lahko na enostaven način začnemo s spoznavanjem potencialnih partnerjev, ljubimcev ali prijateljev. A se od spoznavanja v živo pomembno razlikujejo. V živo se lahko zanesemo na občutke, na spletu pa smo prepuščeni nešteto maskam na »veliki maškaradi«, kot je Pascal Lardellier opisal novodobno spoznavanje na spletu.

»Izkoristimo čas za druženje v živo. Nikoli ne vemo, kdaj nas čaka nova karantena.«

Zato izkoristimo čas za spoznavanje in druženje v živo. Nikoli ne vemo, kdaj nas čaka nova karantena.

PRINC NA BELEM KONJU ME (NE) BO REŠIL OSAMLJENOSTI

Čakanje na »princa na belem konju« je pravična predstava o tem, da nas bo nekdo drug – namesto nas samih – odrešil muk dolgčasa in osamljenosti. Nekateri bodo v partnerstvu iskali rešitelja; močno, dominantno osebo, ki nas bo vodila skozi življenje, a kjer ne bo prostora za naše želje.

Če bomo idealizirali partnerja, bo to vodilo v ponovno razočaranje. Tudi če se odnos ne bo končal, bo hrepenenje po drugačnem partnerju spet priklicalo osamljenost. Pomembno je tudi, da poleg partnerskega vzporedno razvijamo tudi odnose s prijatelji in/ali sorodniki.

Tudi potrošniški način življenja in izbire partnerja ali ljubimca vpliva na občutenje osamljenosti, sploh ob pričakovanjih, da bomo na »tržišču« našli točno tisto, kar si želimo, in da bo to odgnalo osamljenost. Idealizacija ljubezni – ali pa seksa – sprva vodi k očaranju, nato pa k razočaranju.

Potrošništvo je odnose naredilo na videz enostavne in z neomejeno izbiro. Tudi če nekoga izbrišemo na Grindrju, jih bo še vedno prikazanih najbližjih 100. A resnica je, da so odnosi težavnejši, razhodi in ločitve pa se zgodijo prej in ob bistveno manjših nespornostih. Odnos se namreč zares začne, šele ko mine strast, kar je obratno od potrošne logike, da odvržemo, izbrišemo ali ignoriramo, ko nam »nekdo več ni«.

KO PREPOZNAMO, DA SMO OSAMLJENI, SMO ŽE NA POL POTI DO REŠITVE

Aleš je osamljenost občutil kot veliko praznino, iz katere ni znal ven. Mislil si je: »Počutil sem se slabo, nervozno in da me nihče ne mara. Nikomur se nisem približal, saj nisem želel biti vsiljiv; če bi jim bil všeč, bi me že oni povabili k sebi.« Vseh teh občutij ni pripisal osamljenosti, ampak temu, da je nekaj narobe z njim. A pravi razlog je bil v njegovih pasivnosti. Ko je »delal na sebi« in izboljšal svoje socialne veščine, je prepoznal, kaj ga je oviralo.

Rešitev za osamljenost ni, da se zamotimo z zmenki, seksom, delom, študijem ali hobiji, ampak da se z osamljenostjo soočimo. Luka pravi, da je v času karantene, ko se je počutil osamljeno, s prijatelji posedal na požarnih stopnicah ob ljubljani. Poslušal je več glasbe in se ukvarjal z aktivizmom. In, kot pravi, z novim psom. Ti sicer ne nadomestijo človeške družbe, a nas prisilijo, da gremo ven in začnemo pozdravljati lastnike psov, ki jih naš pes ovoha.

»Psi ne nadomestijo družbe, ampak začnemo pozdravljati lastnike psov, ki jih naš pes ovoha.«

Kljub temu da se osamljenosti lahko rešimo sami, so prvi koraki lahko težavni. Po pomoč se vedno lahko obrneš na Legebitrino svetovalnico. Brezplačno svetovanje poteka v obliki osebnega, telefonskega ali spletnega svetovanja, podpore in opolnomočenja. Za termin se lahko dogovoriš preko e-pošte: svetovanje@legebitra.si.

OSAMLJENOSTI SE LAHKO REŠIMO

Kot odrasli smo samostojni in ne potrebujemo nujno nekoga, da preživimo. Preživimo lahko tudi sami. Si pa družbe lahko želimo in to željo uresničimo ter si tako vsak dan znova izboljšamo kvaliteto življenja.

Za odpravo občutenja osamljenosti imamo že vsa orodja – svoje telo in sposobnost komuniciranja, ki je veččina, pridobljena z vajo. Več bomo komunicirali, lažje bo šlo. In manj bo neprijetnih situacij, ki so povsem običajen del komuniciranja.

Tudi odločitev o tem, kakšno življenje bomo živel, je v rokah nas samih. Lahko celo življenje preživimo osamljeni ali ujeti, čakajoč nekoga kot v drami Čakajoč Godota. Ni nam treba. Ali pa, kot v Dogodku v mestu Gogi, hrepenimo po dogodku, ki nam bo spremenil življenje, a tega dogodka kar ni in ni.

Tisti, ki naredi premik, smo mi sami. In tudi mi sami smo tisti, ki ustvarjamo dogodke. Namesto da čakamo, da nam piše prijatelj ali znanec, lahko pišemo prvi. Povabimo najljubšega sodelavca na pijačo. Ogovorimo soseda, pozdravimo naključno mimoidočo starejšo občanko ali pa trgovki omenimo, da smo opazili njeno novo frizuro. Če nam je frizura všeč, jo lahko tudi pohvalimo. Pozornost, ki jo bomo namenjali drugim, nam bodo vračali. Znanci bodo postali prijatelji in partnerji. In samota ali družba – le še odločitev.

■ **BLAŽ VUKELIČ,**
specializant transakcijske
analize – psihoterapija,
prostovoljec Legebitrine
svetovalnice

SPOLNI ODNOSI MED EPIDEMIJO

Društvo Legebitra je med 22. aprilom in 8. majem izvedlo kratko raziskavo o spolnih odnosih med moškimi, ki imajo spolne odnose z moškimi, v času epidemije.

Obdelali so podatke iz 158 anketnih vprašalnikov, ki so ustrezali kriterijem. Poudarjajo, da vzorec ni reprezentativen za celotno populacijo, a kljub vsemu prikazuje neko okvirno stanje.

Starostni razpon respondentov je med 19 in 55 let, s povprečno starostjo 34 let. Skoraj dve tretjini jih prebiva v osrednjeslovenski regiji, ostali pa so razpršeni v preostalih 11 statističnih regijah. Skoraj dve tretjini jih ima

zaključeno univerzitetno izobrazbo.

V času izpolnjevanja vprašalnika je bilo 44,6 % respondentov samskih, 54,8 % pa jih živi v partnerski zvezi; od tega jih 15,9 % ne živi v istem gospodinjstvu. 28 % respondentov živi v gospodinjstvu samih, 33 % jih v gospodinjstvu živi še z nekom, 38,5 % respondentov pa živi z več kot 3 člani gospodinjstva.

SPLOŠNO POČUTJE

Več kot polovica (57 %) vprašanih se strinja, da so v času epidemije imeli več prostega časa.

Slaba tretjina respondentov se je v času epidemije počutila osamljenih.

Pri 44 % respondentov je epidemija slabo vplivala na njihove ekonomske razmere.

44 % korespondentov poroča, da je imela epidemija negativen učinek na njihovo duševno stanje.

75 % vprašanih se strinja, da se je zaradi te epidemije spremenil njihov način življenja.

Skupno 87 % vprašanih je upoštevalo preventivne ukrepe za ustavitev ali upočasnitev epidemije.

64 % vprašanih je dom zapustilo le v zelo nujnih primerih (npr. odhod v službo, trgovino).

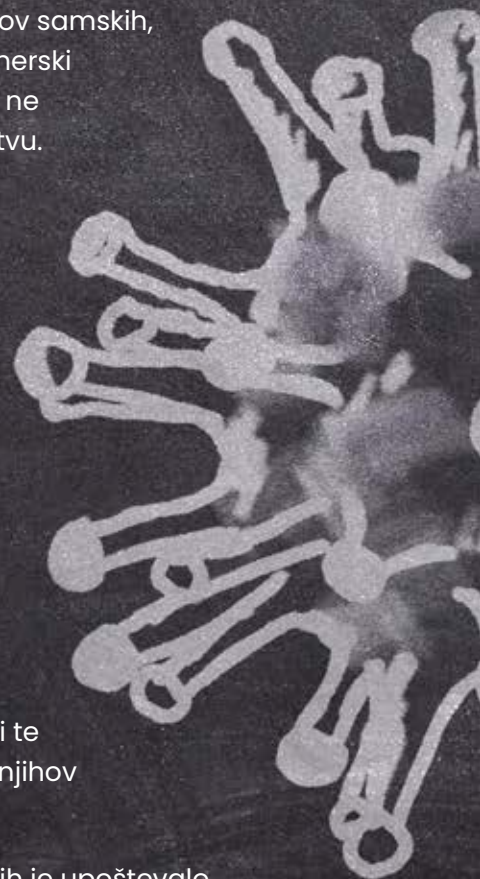
SPOLNI ODNOSI

Ukrepi za zajezitev koronavirusa so pri 57 % respondentov vplivali na njihovo spolno življenje.

Petina vprašanih navaja, da so zaradi koronavirusa čutili strah pred seksom.

Podatki kažejo, da je 45 % respondentov omejilo število spolnih partnerjev v času epidemije.

36 % vprašanih navaja, da so v času epidemije pogosteje uporabljali družbena omrežja, kot so Grindr, Planet Romeo, Avanture.

Spremenil se je namen uporabe aplikacij (Grindr, Planet Romeo in Avanture), in sicer so jih manj uporabljali z namenom iskanja spolnih partnerjev. Spremembo namembnosti uporabe navaja 41,6 % respondentov.

19,3 % respondentov je imelo spolne odnose s svojim stalnim partnerjem, s katerim ne živita v istem gospodinjstvu. 15,7 % vprašanih je imelo spolne odnose z naključnimi spolnimi partnerji. 4,8 % samskih respondentov je imelo v času epidemije spolne odnose z več spolnimi partnerji hkrati, 16,9 % vprašanih pa je imelo spolne odnose tako s svojimi stalnimi partnerji kot tudi z naključnimi partnerji ali več njimi hkrati.

Respondenti, ki so imeli v času epidemije spolne odnose, so v povprečju imeli 3,1 spolnega partnerja v zadnjem mesecu pred izpolnjevanjem ankete.

50,1 % respondentov navaja, da so imeli spolne odnose pod vplivom alkohola, od tega jih je imelo 35,7 % manj spolnih odnosov pod vplivom alkohola kot pred epidemijo,

7,1 % vprašanih pa več kot pred epidemijo.

Uporabo rekreativnih drog je v času epidemije navedlo 35,1 % respondentov, od tega jih 10,3 % navaja, da je bilo teh spolnih odnosov več kot pred epidemijo. 35,9 % vprašanih jih navaja, da je bilo teh odnosov manj kot pred epidemijo.

13 % respondentov poroča, da jih skrbi glede možnosti okužbe s spolno prenosljivimi okužbami v času epidemije.

Skoraj polovica (49 %) vprašanih navaja, da so v času epidemije pogosteje gledali pornografijo.

34 % respondentov se je samozadovoljevalo pogosteje kot v času pred epidemijo.

V času epidemije je 40 % respondentov pogosteje mislilo na spolne odnose kot v času pred epidemijo.

21 % vprašanih se je odpovedalo spolnim odnosom zaradi

epidemije in v 31 % primerov so imeli manj spolnih odnosov kot v času pred epidemijo.

36 % jih navaja, da je delež ostal enak, in le pri 8 % se je število spolnih odnosov v času epidemije povečalo.

Med tistimi, ki so v času epidemije imeli spolne odnose, jih je 42,2 % imelo spolne odnose s svojim stalnim partnerjem, s katerim živita v istem gospodinjstvu.

»Kako v času epidemije zapolniš svoj prosti čas?« 10 najpogostejših odgovorov, ki smo jih prejeli, je bilo.

Z GLEDANJE FILMOV IN/ALI SERIJ	15,4 %
S SPREHAJANJEM V DOMAČI OKOLICI ALI NARAVI	11,9 %
Z REKREACIJO	11,5 %
Z DELOM V HIŠI/STANOVANJU ALI OKOLICI	11,5 %
Z BRANJEM	7 %
S KUHANJEM	5,7 %
S PREŽIVLJANJEM VEČ ČASA NA RAČUNALNIKU/MOBILNIH APLIKACIJAH	4,8 %
S SAMOZADOVOLJEVANJEM/SEKSOM/GLEDANJEM PORNOGRAFIJE	3,5 %
S HOBIJI	3,5 %
Z UČENJEM	3,1 %

STRES

Pri stresu gre za katerikoli notranji ali zunanji dejavnik, ki vpliva na človekovo notranje ravnovesje; vpliv je lahko pozitiven ali negativen. V prvem primeru govorimo o *eustresu*, ki nas spodbuja k radovednosti, učenju in napredku. Pod vplivom tovrstnega stresa se znajdemo, ko opravljamo neko aktivnost, ki nam je všeč, nas izpopolnjuje, pri njej uživamo ter jo opravljamo zaradi želje, ne nuje. Kot primer si lahko zamislimo prvi zmenek z zanimivo osebo, s katero pogovor prijetno steče in se ob njej počutimo prijetno, a vseeno smo ob tem nekoliko na trnih. Po drugi strani pa poznamo negativni stres ali *distres*, na katerega navadno najprej pomislimo, ko govorimo o stresu. Ta škodi tako našemu duhu kot telesu, sploh če smo mu veliko izpostavljeni ter ob tem ne raziskujemo možnosti sprostitev in razbremenitve.

Kaj se sploh dogaja z nami, ko smo pod stresom? Ko opazimo oz. dojamemo neko situacijo kot stresno, naše oči in/ali ušesa pošljejo informacijo do amigdela, predela možganov, ki je odgovoren za čustveno procesiranje. Ta avtomatsko pošlje signal naprej do *hypothalamusa*, našega nadzornega centra, ki komunicira s preostalim telesom skozi *avtonomni živčni sistem*. Slednji je zadolžen za nadzor dihanja, krvnega tlaka, srčnega utripa ter oženja in širjenja krvnih žil, ima pa dve komponenti – simpatični in parasimpatični živčni sistem. Prvi deluje nekako tako kot pedal za gas; telo pripravi na beg ali boj ter ga napolni z energijo, da se lahko odzove na zaznano nevarnost. Parasimpatični živčni sistem pa deluje kot zavora; izzove zaviralni odziv, ki telo po prestani nevarnosti pomirja.

Kar je zaskrbljujoče, je to, da če smo dolgo izpostavljeni stresu, lahko to na nas precej slabo vpliva. Telo se ne umirja, marveč ostaja napeto, kar lahko pusti posledice na praktično vsakem sistemu našega organizma. Pogosteje prihaja do glavobolov in drugih bolečin, do težav s prebavo ter izgubo spolne sle. Pride lahko tudi do spreminjanja prehranjevalnih in spalnih navad ter do zlorabe alkohola in drog z namenom sprostitev. Pojavijo se lahko težave s spominom, koncentracijo in presojanjem, lahko se

počutimo bolj potrto, kar se lahko stopnjuje celo v razvoj depresije ali anksioznosti.

Za nami je kar nekaj mesecev izrednih razmer v boju s koronavirusom, kar nas le stežka pusti ravnodušne. Za marsikoga ti časi predstavljajo še večji izziv v obvladovanju vsakdanjih aktivnosti, a pomembno je, da se zavedamo, da v tem nismo sami. Kadar se počutimo preplavljeno z neprijetnimi občutki ter se nam zdi, da nič ne poteka tako, kot bi si želeli, je pomembno, da o tem spregovorimo. Če živimo sami ali pa v našem gospodinjstvu ni osebe, s katero bi se želeli o tem pogovarjati, lahko vedno koga pokličemo. Stik z drugo osebo, bodisi je to prijatelj ali prijateljica, neka strokovna pomoč ali kdo drug, nas lahko vsaj malo razbremeni ter potolaži. Poleg socialne podpore pa nas lahko prijetno sprostijo tudi nekatere druge tehnike oz. aktivnosti, ki bi jih bilo zelo dobro vključiti v svoj vsakdan.

Za začetek je zelo pomembno poskrbeti za telo. Gibanje, uravnotežena prehrana ter dovolj spanca predstavljajo neko osnovo za to, da se lahko dobro počutimo. Ni pa v redu, če ta priporočila vzamemo kot neko nujno zlo, ki nas morebiti celo utesnjuje, ter se počutimo slabo, ker nam morda ne uspeva telovaditi tako pogosto kot ostalim (sodeč po socialnih omrežjih npr.). Najbolje je, če si vsak zase naredi nek načrt za prihodnje dni, v njem opredeli, kako pogosto in na kakšen način se želi gibati ter kaj vse želi v tem času doseči, nato pa se skuša čimbolj približati svojim ciljem. Poleg telesa pa seveda ne smemo pozabiti na skrb za mentalno zdravje. Idej, kako poskrbeti za duševno zdravje, je ogromno in vsak zase najbolje ve, kaj mu pomaga, a vseeno vam ponujamo nekaj predlogov. Prijetno nas lahko sprostijo poslušanje glasbe, branje knjige, ogled zanimivega filma, morda pisanje poezije ali dnevnika, risanje ali kakšno drugo ustvarjanje. Včasih pa je treba le globoko in v miru zadihati, pa nas že to lahko pripelje do večje umirjenosti. Izkoristimo ta čas za odkrivanje načinov sproščanja, ki v nas pustijo občutek lahkotnosti, saj je to nekakšna »umetnost«, ki jo bomo potrebovali vsak dan in ne le v trenutnih razmerah.

ALKOHOL TE LAHKO POTEGNE ŠE GLOBLJE.

REDNO PITJE ALKOHOLA BO
TUOJO TESNOBO ALI DRUGE
STISKE ŠE POGLOBILO. RAJE SE
OBRNI NA EKIPU IZBERI SAM,
KI TI BO NUDILA PODPORO.

040 312 100 info@izberisam.org izberisam.org

**izberi
sam:::**

Program sofinancirajo: MDSZ, MZ, MOL, URSN, FRO.
Društva organizacije ne izražajo nujno stališč sofinancirateljcev.

Larry Kramer

Junak, ki mu številni danes dolgujejo življenje.

Letos nas je v 85. letu starosti zapustil Larry Kramer, dramatik, scenarist, filmski producent, zagovornik javnega zdravja in nepopustljiv aktivist za pravice gejev in oseb, ki živijo s hivom/aidsom.

Larry se je rodil 25. junija 1935 v ameriški zvezni državi Connecticut, leta 1957 diplomiral na Univerzi Yale, služboval v vojski in se po služenju podal v produkcijo filmov pri Columbia Pictures. Sodeloval je pri filmih *Dr. Strangelove* (1964) in *Lawrence Arabski* (1962). Postal je provokativen scenarist in bil leta 1971 za svojo priredbo romana *Zaljubljene ženske*, ki ga je napisal pisatelj D. H. Lawrence, celo nominiran za oskarja. Svoj prvi roman *Faggots* (Pedri) je izdal leta 1978 in v njem opisuje zgodbo, ki raziskuje promiskuiteto, uporabo drog in sadomazohizem v takratni gejevski skupnosti.

V začetku 80. let prejšnjega stoletja je bil Kramer priča prvim primerom aidsa v ZDA. Med žrtvami te nove bolezni, ki je najbolj prizadela prav gejevsko skupnost, so bili tudi nekateri Larryjevi prijatelji. To ga je vodilo k soustanovitvi organizacije Gay Men's Health Crisis (GMHC), ki je postala prva zasebna organizacija, ki nudi podporo osebam, ki živijo s hivom/aidsom. Po izraziti ignoranci ameriške vlade ob pojavu aidsa je svoj aktivizem leta 1987 usmeril v ustanovitev koalicije ACT UP (AIDS Coalition to Unleash Power). Gibanje je dobilo široko podporo, saj se je in se še vedno zavzema za spreminjanje javnozdravstvene politike in odnosa do ljudi, ki živijo s hivom/aidsom. Bil je oster kritik takratnih voditeljev, med drugim Ronalda Reagana in župana New Yorka Eda Kocha.

Organiziral in udeležil se je številnih javnih demonstracij. Spominjajo se ga po njegovem provokativnem in brezkompromisnem javnem udejstvovanju, pri čemer

si je pridobil tudi nekaj nasprotnikov. Mnogi od njih so se mu ob smrti poklonili zaradi njegovih izjemnih dosežkov. Dr. Anthony Fauci, dolgoletni direktor ameriškega Nacionalnega inštituta za alergije in nalezljive bolezni, je za *New York Times* dejal: »Ko si enkrat pogledal prek njegove retorike, si ugotovil, da so besede Larryja Kramerja smiselne in da ima zlato srce.« Po njegovih besedah je imel Kramer osrednjo vlogo pri razvoju zdravljenja za osebe, ki živijo s hivom/aidsom, prizadeval pa si je tudi za hitro uvajanje novih zdravil. Napisal je nekaj literarnih del, eno najbolj znanih je *Normalno srce*, delo, ki je poželo pohvale kritikov za kronološki zapis pustošenja epidemije hiva/aidsa v New Yorku. Delo so uprizorili na številnih gledaliških odrih, leta 2014 pa posneli istoimenski film z Mattom Bomerjem, Markom Ruffalom in Julio Roberts v glavnih vlogah. Film je prejel dva Emmyja, in sicer za izjemen televizijski film in masko. Gre za delo, ki je prevedeno tudi v slovenščino. Drugo delo, ki ga lahko beremo v slovenščini, pa je *Tragedija današnjih gejev*.

»Slovo Larryja Kramerja je najbolj žalostna novica. Izgubili smo velikana, ki se je kot bojevnik postavil za pravice gejev. V času, ko se ameriška vlada ni zmenila za umiranje homoseksualcev zaradi aidsa, je bila potrebna njegova jeza,« je na Twitterju zapisal Elton John. Julia Roberts je za *Variety* povedala: »V svojih prepričanjih je bil strasten in neutrujen. Pravi junak, ki mu danes številni dolgujejo življenje. Počaščena sem, da sem imela priložnost preživeti čas v njegovi bližini.«

Za Kramerjem, ki je od leta 1988 tudi sam živel s hivom, žaluje ves svet. Med njimi tudi njegov mož, arhitekt David Webster, s katerim je živel 29 let. Larry Kramer je junak, ki mu številni danes dolgujejo življenje.

TVOJ BUDDY

Podpora za osebe s hivom

Osebno, spletno ali telefonsko
svetovanje in podpora

Druženje

Pomoč v primeru diskriminacije

Praktični napotki, informacije in pomoč

Za več informacij

nas pokliči
030 478 578

nam piši
buddy@legebitra.si

anonimno in zaupno

KAJiščeš.si/buddy

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Si kaj *kinky*?

Imaš kak fetiš?

To sta vprašanji, ki na neki točki pogovora med potencialnima partnerjema prej ali slej prideta na dan. Vendar, ali vemo, v čem je pravzaprav razlika? Ničkolikokrat nas lahko vprašanji spravita v zadrego, saj mnogi *kink* in fetiš enačijo. Kaj pravzaprav sta *kink* in fetiš ter v čem se razlikujeta?

Fetiš je seksualna osredotočenost na določen predmet/stvar in/ali dejanje, ki sta potrebna za zadovoljitev človekovega spolnega zadovoljstva. *Kink* pa je ponavadi *nevanilla* vedenje, kot so alternativni seksualni interesi, želje ali fantazije, ki predstavljajo več kot le »običajni/*vanilla* seks«. Vključuje lahko igranje vlog, šeškanje, pljuvanje, vezanje itd.

V družbi ni natančne opredelitve, vendar se s to definicijo strinja največ ljudi. *Kink* postane fetiš, ko ga gledamo kot primarni vir spolnega užitka.

Začnimo s *kinkom*. V slovarju Merriam-Webster je opredeljen kot »nekonvencionalen spolni okus ali vedenje«. Seveda je celo izraz »nekonvencionalen« subjektiven. Za nekoga lahko nekonvencionalnost pomeni »našeščaj me z bičem«, za nekoga drugega pa »poskusiva *doggy* pozicijo«.

Večinoma se nam zdi, da nekonvencionalno pomeni uporabo rekvizitov, drugih delov telesa ali neseksualne dejavnosti in njihovo vključevanje v spolno izkušnjo. Biči, vrvi, kostumi, usnje, šeškanje, lisice, igre s stopali itd. Vse to velja za *kinky* in je lahko izjemno zabavno.

Nič ni narobe s tem, če smo malo (ali zelo) *kinky*, toda za večino ljudi, ki se poslužujejo običajnega misijonarskega položaja, je to lahko videti perverzno. A na njihovo mnenje se lahko poživžgate. Seks je je stvar intimne ter zabave in v njem moramo uživati.

Med spolnim odnosom je *kink* dodana vrednost, ki povečuje spolno intimnost med dvema osebama. Kot bi prebrali naslovnice člankov »10 predlogov, s katerim lahko začinite svojo spolnost« in »Vaše spolno življenje postaja dolgočasno? Poskusite to!«. Lahko ste *kinky*, ne da bi bili fetišisti, saj *kink* ni glavni vir spolnega užitka.

Na primer, če vas partner prosi, da ga med seksom našeškate, in če to naredite, ste se vedli *kinky*. V tem lahko uživata, vendar vas ni primarno vzburi dejanje, temveč oseba, ki ste jo našeškali, in njeno uživanje v tem. Če lahko seksate, ne da bi pri seksu vedno našeškali partnerja (ne glede na to, kako poreden je bil), je to znak, da ste preprosto odprti za *kink* in ne postanete fetišist.

Na tej točki sem prepričan, da imate pomisleke, kaj pomeni biti fetišist. Slovar slovenskega knjižnega jezika fetiš opredeljuje kot »del telesa, oblačila druge osebe ali predmet, ki pri posamezniku vzbuja spolno poželenje«. Po slovarju Merriam-Webster je definicija nekoliko natančnejša: »Predmet ali del telesa, katerega resnična ali fantazirana prisotnost je psihološko nujna za spolno zadovoljevanje in je predmet fiksacije do te mere, da lahko moti popolno spolno izražanje.«

Za mnoge fetišiste to pomeni, da brez izživetja svojih fetišev ne morejo priti do popolnega spolnega zadovoljstva. Nekateri fetiši so lahko škodljivi, drugi nezakoniti, a na splošno je večina fetišev neškodljivih. *Kinki* in fetiši se pogosto prepletajo, toda *kink* postane fetiš, ko slednji postane nujni primarni vir spolnega užitka.

Za fetišiste je nujno, da je njihov fetiš del spolne intimnosti, in pogosto lahko v celoti nadomestijo »tradicionalno« spolno intimnost. Na primer pri fetišu na stopala mora stopalo skoraj nujno postati del fetišistove spolne izkušnje in lahko pogosto doseže vrhunec zgolj z igro nog; v nasprotju s *kinkom*, kjer je igra s stopali le nenujni del v »tradicionalnem« spolnem odnosu. Prav tako se razlikuje odnos do predmeta oz. dela telesa. Fetišist si bo stopalo verjetno bolj natančno ogledal (njegovo obliko, prste, vonj ipd.) in mu namenil več časa, medtem ko pri *kinku* oseba v danem trenutku polži stopalo ali sesa prst, nima pa posebnih preferenc glede videza ali občutka stopala.

Prav nič ni narobe s fetišizmom, vendar obstajajo fetiši, ki so potencialno škodljivi bodisi za fetišista bodisi za drugo osebo – taki fetiši so na primer spolna privlačnost do mladoletne osebe, ekshibicionizem (v primerih, ko se oseba razkazuje mimoidočim, ki v to niso privolili), voajerizem (skrivno opazovanje drugih med slačenjem, spolnim odnosom ipd.), zoofilija in sodomija (občevanje z živalmi), torej ko partner ne da privolitve.

Ekstremni fetiši lahko v življenju fetišista postanejo breme. Eden izmed vzrokov za stisko je spopadanje s stigmo, ki jo povzroča nerazumevajoča družba. V takih primerih je priporočljivo poiskati strokovno pomoč. Takšne fantazije in fiksacije je težko izraziti, pogosto je prisoten strah pred zavrnitvijo, nerazumevanjem in posmehom. Težava lahko nastane tudi pri iskanju romantičnega partnerja, ki tega morda ne bi razumel. Le upamo lahko, da ko bo družba bolj ozaveščena, odprta in bolj pozitivna do spolnosti, bo lažje govoriti o *kinkih* in fetiših.

Ali je torej »normalno« imeti *kink* in/ali fetiš?

Seveda! Dokler to počnete varno, sporazumno in zakonito. Zdaj pa hitro pojdite in raziščite svojo spolnost.

KINKY IZRAZI, KI JIH MORA POZNATI VSAK GEJ

Fetiš in kinki že dolgo nimajo več izrazito negativnega prizvoka, ampak v zadnjih letih predstavljajo predvsem popestritev našega seksualnega vsakdana. Zelo težko je namreč najti osebo, ki v resnici celo življenje niti malo ne fantazira o kakšni malo drugačni ideji seksa. In predno zanikate, da imate kakšen kink ali fetiš, si preberite, kako široka je v resnici paleta. Morda boste ravno tu našli novo idejo, ki jo boste preizkusili med rjuhami, v naravi, v avtu ali na kateri drugi lokaciji, ki jo premore vaša domišljija.

KINKI IN FETIŠI NA OBLAČILA

Usnje

Usnje je eden najpogostejše fetišiziranih materialov in zagotovo eden najstarejših sodobnih fetišev. Med najstarejše ponazoritve tega fetiša sodijo tudi risbe Toma of Finland, ki v veliki večini ponazarjajo ravno to zvrst fetiša; oblačila iz usnja, škornji, motoristična oprema itd. Skupnost, ki fetišizira usnje, je danes svetovne razsežnosti. Člani skupnosti se zbirajo v številnih klubih, prirejajo nacionalna in mednarodna tekmovanja za mistra usnja, udeležujejo se številnih srečanj, kot so Folsom Street Fair, Folsom Street Europe, International Mr. Leather, ter številnih parad ponosa, katerih osrednja tema so fetiši. Moške, ki fetišizirajo usnje, lahko privlači nošnja usnja ali pa občudovanje usnja na drugih ljudeh. Pogosto se moške v usnju asociira s pravo, »naravno« moškostjo.

Lateks/guma

Drugi najpogostejše fetišiziran material je lateks/guma. Fantje, ki fetišizirajo lateks oz. gumo, ponavadi uživajo v istih fetiših in kinkih kot kolegi, ki fetišizirajo usnje. Praktično edina razlika je v materialu. Tudi ta skupnost prireja svoje festivale, dogodke, kjer se zberejo ljubitelji lateksa/gume. Med največje sodijo Rubber Ball USA, Manchester Rubber Weekend in drugi. Če je pri fetišiziranju usnja dovolj

že usnjena zapestnica, imajo moški, ki preferirajo lateks, raje opravo, ki popolnoma prekrije njihovo telo. Redkeje se lateks/guma uporablja na primer kot harness, ki je bolj priljubljen pri ljubiteljih usnja.

Uniforme

Uniforme so zelo širok pojem, ki vključuje paleta različnih oprav – praktično čisto vsa službena oblačila, ki si jih lahko zamislite. A vendarle nekatera bolj izstopajo in so po številu bolj priljubljena. Mednje definitivno spadajo uniforme, ki predstavljajo avtoriteto; vojaška, policijska in uniforma specialcev, sledijo ji drugi javni poklici, kot so zdravniška in gasilska. Sicer pa – le kdo ne fantazira o poslovnem moškem s kravato?

Spodnjice/nogavice

Kink ali fetiš na spodnje perilo je eden izmed bolj priljubljenih. Le kdo ne pogleda rad lepo stoječih jocksov, boksaric, kopalk, ki poudarijo zadnjico ali pa izbočijo sprednje premoženje? A občudovanje perila se lahko stopnjuje v fetiš na že nošeno perilo – še posebej priljubljene so nošene spodnjice porno igralcev, slavnih escortov in drugih slavnih oseb, ki s svojimi nošenimi spodnjicami lahko mastno zaslužijo. Med fetišiziranimi oblačili spodnjemu perilu sledijo nogavice. Tako kot nekateri fantje radi vohajo nošene boksarice, drugi raje vonjajo par rabljenih nogavic.

Športna oprema

Se spomnite tistih mladostniških hrepenenj po nogometasih? Morda ste uživali v gledanju nogometa tudi iz razlogov, na katere sprva niste pomislili. Fetiš, ki obdajajo športno opremo in športna okolja, so tako pogosti, da je porno industrija razvila svojevrstno športno zvrst – garderobe (slačilnice). Skoraj obvezen kos garderobe vsakega geja je par nogometnih hlač, nogavic in/ali suspenzorjev (jocksov). Nogomet sicer ni edini šport, kjer so oblačila fetišizirana; mednje sodijo tudi rokoborba, plavanje ipd.

Plinska maska

Plinske maske kot fetišiziran predmet danes niso več tako priljubljene, kot so bile. Prvotno uporabljene v svetovni vojni in kasneje tudi med hladno vojno, so bile sestavni del družbenega življenja. Danes plinske maske vidimo le še v nemirih, kjer se uporablja solzivec, ali pri kakšnem grafitnem umetniku, ki se zaščiti pred vdihavanjem škodljivih hlapov. Fetišiziranje plinskih mask je pogosto povezano s fetiši na lateks/gumo. Uporablja se tudi pri vdihavanju poppersa.

Pirsingi, tetovaže in modni deli telesa

Sicer ni oblačilo, a vendarle smo pirsinge in tetovaže vstavili v ta sklop fetišev. V skupnosti so fetišizirani pirsingi, ki prebadajo različne dele telesa; jezik, bradavičke in penis (tako imenovani Prince Albert). Jasno je, da je lokacija tisto, kar šteje, ko gre za to, kateri pirsing bo osebo vzburi. To le še nadgradijo tetovaže, ki se ovijajo in zaobjemajo telo s trajno umetnostjo, ki jo je mogoče občudovati in raziskovati.

OPAZOVANJA

Voajerizem

Mnogi radi na skrivaj »pošpegajo« za drugo osebo. To včasih počnemo nevede. Voajerji smo že, ko gledamo resničnostne šove, zabavne posnetke na internetu ali pa celo dramo v gledališču ali film na platnu ... Gre torej za opazovanje osebe, ki pa se tega, da je opazovana, ne zaveda. Na primer: tipček v garderobi se preoblači, voajer pa s pogledom ujame njegov razgaljen penis. Ali pa recimo opazovanje soseda skozi spalnično okno s pomočjo teleskopa. Gledanje ponuja poseben užitek in vzburjenje. Svojega objekta opazovanja voajer navadno ne pozna in si ga niti ne želi spoznati, čeprav o njem fantazira. Voajerizem je problematičen in diagnosticiran kot duševna motnja takrat, ko gledanje tujcev postane edina zadovoljliva oblika spolne zadovoljitve. A pozor: opazovanje, fotografiranje ali snemanje ljudi, ki se ne zavedajo, da so v določenem trenutku nekomu spolni objekt, je kaznivo dejanje.

Ekshibicionizem

Ekshibicionisti čutijo željo po javnem razkazovanju svojega spolnega organa, pri čemer nočejo vzpostaviti stika. Neke vrste ekshibicionizma najdemo tudi na aplikacijah, kot so Grindr in Romeo; nemalokrat se zgodi, da sekundno po uvodnem pozdravu že sledi slika nabreklih penisa, ne glede na to, ali smo si to v resnici želeli videti ali

ne. Ekshibicionisti radi zahajajo tudi na nudistične plaže, saj se tam lahko legalno razkazujejo drugim. Tudi seks na javnih površinah, ki je sicer zakonsko prepovedan, ima lahko poseben vzburljiv in razburljiv čar. Pri seksu na javnih površinah smo lahko hkrati ekshibicionisti in voajerji. Že misel na to, da te nekdo pri tem seksu lahko opazuje ali zasači naključni mimoidoči, le še dodatno požene adrenalin po žilah.

Katoptronofilija – seks pred ogledalom

Katoptronofilija je intenzivno spolno zadovoljstvo, ki izhaja iz samozadovoljevanja, slačenja ali seksa pred ogledalom. Ogledala so pogosta oprema stropov hotelskih sob in tudi zasebnih spalnic. Ta kink okrepi vzburjenost, saj je spolnost tesno povezana z vizualnim dojetjem vsega, kar se v zvezi z njo dogaja. Vzburjenje ob pogledu na partnerjevo telo, gibe in obrazno mimiko je nekaj povsem običajnega. Z opazovanjem so dražljaji izrazitejši, celotna spolna izkušnja pa še intenzivnejša. V ogledalu lahko vidite svoje in partnerjeve dele telesa, ki običajno ostanejo skriti, s tem pa se vam odpre povsem drugačen pogled na obe telesi.

Igra vlog

Fantaziranje o študentu, ki ga zapelje profesor in končata v njegovem kabinetu, ni redka domišljajska igra. Prav tako tudi ne zgodba seksi zdravnika, ki bo do potankosti pregledal svojega pacienta. Tisti bolj adrenalinski pa sanjarijo o roparju, ki jih bo zvezal in prisilil v spolni odnos. Preizkusite se v igri vlog, morda boste odkrili, da imate skriti talent, za katerega do sedaj niste vedeli, da ga imate.

KINKI IN FETIŠI NA DELE TELESA

Bradavičke

Eden izmed kinkov, ki ima širok spekter možnosti igranja, so bradavičke. Zmotno je prepričanje, da moške bradavičke niso erotična točka. Vsebujejo namreč veliko živcev, ki samo čakajo na stimulacijo. Seveda – kako močna je ta stimulacija, je odvisno od posameznika. Igranje z njimi pa lahko variira od lizanja bradavičk, sesanja, grizljanja pa vse do uporabe številnih pripomočkov, ki so namenjeni stimulaciji in povzročitvi rahlih bolečin.

Stopala in roke

Ko ljudje razmišljamo o s spolnostjo povezanih delih telesa, pogosto razpravljamo o erogenih conah ali genitalijah – (penis, bradavičke in zadnjica). Toda pri mnogih ljudeh so stopala eden najbolj seksi delov človeškega telesa, čeprav pri »običajnem« seksu ne igrajo bistvene vloge. Pri fetišiziranju stopal je poudarjeno seksualno zanimanje za stopala, pri čemer so zelo pomembni oblika in velikost stopal ter prstov, nega stopal, stanje golote (bosa stopala, stopala v visokih petkah, v najlonkah ...), vonj in druga čutna doživetja, kot so ovohavanje stopal, poljubljanje, lizanje, grizljanje ... Medtem kink na stopala predstavlja predvsem in the moment trenutek, ko se stopalo partnerja med seksom znajde pri vašem obrazu in v stanju vzburjenosti polizete njegov prst ali stopalo. Podobno je pri ljudeh, ki imajo fetiš na roke. Ljudje, ki fetišizirajo stopala, imajo

pogosto pridružena fetiša na nogavice in obutev. Vendar pa ni samoumevno, da če ima tipček fetiš na stopala, ima hkrati fetiš tudi na obutev in obratno.

Pazduha

Fetiš na pazduhe imenujemo tudi maschalagnia. Fetiš pazduhe je težko razložiti tistim, ki tega fetiša nimajo. Družba, v kateri živimo, vidi pazduho kot grd, umazan del našega telesa. Splošno prepričanje v družbi velja, da bi morali vsi uporabljati antiperspirant v svojem vsakdanu ali vsaj pred razgovorom za službo ali družinskim druženjem, vendar nekateri med nami resnično uživajo v vonju (in okusu) pazduhe brez deodoranta. Prave fetišiste vonj in okus pazduhe tudi vzburi.

Penis in ritka

Klasična predela. Vendar ali ste že naleteli na tipčka, ki se je spraval na kolena in občudoval vaš penis – resnično občudoval? Poleg rednega blowjoba in rimminga si moški s fetišem na penis in ritko pri zadovoljevanju vzamejo več časa. Namreč vzbujajoče jim je občudovati vašega korenjaka, si ga ogledati od glave do korena, ga poljubljati ... Fetišistu je pomembna tudi oblika penisa, velikost, barva, ali je obrezan ali ne ... Za občudovalce penisov ima pri spolnem odnosu prednost oralna zadovoljitev pred analnim seksom. Podobno je s fetišem na ritko; fetišist si bo za vašo luknjico vzel veliko časa, jo lizal, poljubljal, občudoval. Njegova primarna zadovoljitev je že rimming sam, analni seks pa mu je obstranskega pomena.

KINKI IN FETIŠI, NEPOSREDNO VEZANI NA SEKS

Fistanje (FF)

Fisting velja za enega najcenejših fetišev, saj je vse, kar potrebujeta za izvedbo, vaša roka. Sicer se lahko pri penetraciji uporablja par prstov, dlan oz. v nekaterih primerih kar cela roka ter tudi stopalo. Aktivni partner pri fistingu je tisti, ki prodira, medtem ko je pasivni partner tisti, ki roko sprejema. Pogosto se pri tej spolni praksi uporablja dodatne pripomočke, kot so dildoti (različnih velikosti), analni čepi, verige, analne kroglice itd. ter tudi rekreativne droge, ki pomagajo pasivnemu partnerju pri sproščanju mišice. Najpogosteje je uporabljen poppers.

Nadzor orgazma (ang. edging)

Tehnika, s katero pripelješ partnerja do roba orgazma in nato z draženjem prenehaš, počakaš nekaj sekund in nadaljuješ, dokler ga ponovno ne privedeš do skorajšnjega orgazma in ponovno prenehaš. Tako imaš vso kontrolo nad partnerjevim orgazmom. Preizkusi, na koncu bo že prosil, da ga le privedeš do vrhunca.

Kemseks

Seks pod vplivom drog je za nekatere posameznike, ki prakticirajo to spolno prakso, postal pravi fetiš. Pri njih ne gre namreč le za sam seks s pomočjo drog, temveč jih vzburi že sama misel na prihajajoče dogajanje, postopek

priprave (npr. klistiranje), iskanje dilerja, drobljenje droge, zvijanje trave, skupno snifanje itd.

Telesne tekočine

Od pljuvanja, vodnega športa (pissinga) do sperme. V praksi se lahko fetišizira prav vsaka telesna tekočina, ki smo jo zmožni proizvesti. Slina je pogost nadomestek lubrikanta, a ni v uporabi le pri oralnem seksu – nekateri radi pljunejo tudi partnerju v obraz. Podobno je s spermo; nekateri jo sovražijo, spet drugi si želijo sperme tako v ritki kot v ustih ali pa razmazano po telesu. Lahko si jo partnerja izmenjujeta iz ust v usta ali pa polizeta s telesa – možnosti je veliko. Uriniranje/vodni športi/zlati tuši z uradnim poimenovanjem urolagnija je fetiš na urin oz. dejanje, ki ga povzroči uriniranje; bodisi občutek, pogled nanj ali vonj po njem. Za nekatere ljudi so vodni športi vznemirljivi, ker so tabuirani, za druge pa je vzburljivo ponižanje, da se na njih ali v njih urinira ali pa so »prisiljeni«, da se sami polulajo. Gre za precej bolj priljubljen kink ali fetiš, kot bi si mislili.

Hrana

Ne zamenjajte tega fetiša z uživanjem afrodiziakov, kot so ostrige in čokolada. Fetišizirana je lahko katera koli hrana, od skutine torte do zrezka. Zadovoljevanje živilskih fetišev ne pomeni vedno prehranjevanja. Če menite, da hrane ni mogoče seksualizirati, poskusite v naslednjo igro divjega seksa dodati čokoladno, med, stepeno smetano in bone.

KINKI IN FETIŠI, VEZANI NA DOMINACIJO IN PODREJENOST

BDSM (ang. bondage and discipline)

Pri vezanju je najpogostejši material vrv, a ne smemo izključiti drugih materialov, kot so samolepilni trak, lisice, zadržge, kravate in druga sredstva za imobilizacijo. Vrv je v primerjavi s samolepilnim trakom bolj rustikalna in romantična, slednji pa je priročnejši pri igranju vlog; npr. vlomilec, policist, ropar ipd. Oseba, ki se pusti zvezati, mora biti disciplinirana, saj svojemu partnerju preda popolno kontrolo in zaupanje. Spekter vezanja je zelo širok – od vezanja za pesti do bolj naprednih in zapletenih vezanj, kot je shibari, oblika japonskega vezanja vrvi, ki vključuje zapletene vozle in vzorce ter velja za pravo umetniško delo.

BDSM (ang. dominance and submission)

Dominantni partner je tista oseba, ki v razmerju omejuje/nadzira podrejenega (submisivnega) partnerja. Običajno je dominantni partner pobudnik spolne aktivnosti in uživa v obvladovanju svojega partnerja skozi različne kinky dejavnosti. Te so lahko fizične – kot dušitev med seksom – ali psihološke – kot npr. zmerljivke. Podrejeni partner uživa v tem, da je nadvladan – je tisti, ki je sporazumno vezan, trpinčen ali poniževan. Pogosto pa v družbi velja zmotno prepričanje, kdo ima v tej igri glavno besedo – ta namreč pripada podrejenemu partnerju. Njegova beseda je končna.

BDSM (ang. sadism and masochism)

Spolna praksa, ki je postala vse bolj priljubljena, odkar je Rihanna o njej pela leta 2011 in od izida knjige 50 odtenkov sive v letu 2015. Pri sadomazohizmu gre za sporazumno prakso, pri kateri partner uživa v povzročanju ali sprejemanju bolečine. Sadist je tisti, ki partnerju povzroča nelagodje, bolečine ali poniževanja, medtem ko je mazohist tisti partner, ki želi, da se mu prej naštetu povzroči. Morda se vam to zdi podobno dinamiiki dominantnega in podrejenega partnerja, kar tudi je, vendar ni vsak dominanten partner tudi sadist in tudi vsak podrejen partner ni mazohist.

Šeškanje (ang. spanking)

V šeškanja ali spankofiliji uživajo tisti, ki jim šeškanje predstavlja način za doseg vzburjenosti. Ritnica je pri nekaterih osebah polna erogenih con, ki pod pravim pritiskom in ob pravi frekvenci šeškanja povzročijo dodatno vzburjenje. Šeškanje je tudi psihološke narave in je lahko vezano na naše otroštvo. Šeškanje lahko povzroči čustva, ki variirajo od ljubezni do ponižanja. Cilj pa je v vsakem primeru med partnerjema obdržati erotično energijo.

Igranje z dihom ali dušenje

Gre za fetiš, ki je največkrat prikazan v številnih filmih, tudi knjigah. Pri tem gre za spolne igrice, ki vključujejo omejitev dotoka kisika v možgane, s čimer posameznik doseže večjo intenzivnost orgazma. Najpogosteje partnerja pri tem uporabljata roke, lahko pa tudi zadržujeta dih, prekrivata obraz, uporabljata vrvi okoli vratu in podobno. Fetiš se izvaja tudi pri samozadovoljevanju, kar imenujemo avtoerotična zadušitev (ang. autoerotic asphyxiation). Fetiš spada med tvegana vedenja in se ga uvršča na področje BDSM.

Kletka za penis

Se še spomnite pouka zgodovine, kjer ste se učili o deviških pasovih? Ti se vračajo, a so popularni predvsem med moškimi. Ta naprava preprečuje, da bi dobili erekcijo. Preprečuje tudi, da bi se zadovoljevali ali skakali čez plot. Gre za obliko nadzora, ki jo ima dominantni partner nad svojim podrejenecem. Kletke dobimo v različnih oblikah, materialih in intenzivnostih. Večina se jih lahko odpre le s ključem, ki ga skrbno čuva dominantni partner. Koliko časa bi vi zdržali brez erekcije?

CBT (ang. cock and ball torture)

CBT pomeni tepež, stiskanje ali raztezanje penisa in mod. Izvaja se lahko s pomočjo stopal, rok, s kletkami za penis, bičem, kljukicami za obešanje perila, raznimi pripomočki za raztezanje ali stiskanje mod, z obrezovanjem in drugimi načini, s katerimi dosežemo želeni cilj. Previdnost na tej točki ni odveč, saj lahko tovrstni fetiš privede tudi do večjih poškodb. Začnite počasi in previdno, intenziteto pa povečujete postopoma; le tako se boste seznanili s svojimi ali partnerjevimi mejami!

Erotično poniževanje

Medtem ko bi bila večina ljudi prizadetih, jeznih ali šokiranih, če bi jih kdo poniževal ali degradiral, se nekateri ljudje

zaradi tega izjemno spolno vzburijo. Erotično poniževanje je lahko verbalno poniževanje (žaljenje) ali pa predstavlja poniževalna dejanja (npr. posameznik je prisiljen gledati, kako ima njegov partner pred njim spolni odnos z drugim partnerjem).

Vosek

Uporaba sveč lahko prostor naredi izjemno romantičen, a sveče oz. vroč svečni vosek lahko uporabimo tudi pri spolnih odnosih. Kapljanje voska po telesu je lahko izjemno erotično. Ne bojte se, vosek sveč, namenjenih spolnim igricam, ne bo povzročil opeklin. Običajno se sveče uporabljajo skupaj z drugimi BDSM praksami. Poskusite doma – prižgite svečo in pokaplajte svojega korenjaka; le previdni bodite, da ne zakurite zaves.

Električna igra

Električna igra je spolna praksa, pri kateri se uporablja električne naprave za stimulacijo živčevja, ki spodbudi dodatno vzburjenje. Pogosto se prakticira pri BDSM-ju in CBT-ju. Pri igranju z elektriko morate biti še posebej previdni. Svetuje se uporabo reguliranih izdelkov, saj lahko v nasprotnem primeru povzročite brazgotine ali trajne poškodbe. Električna igra je bolj ekstremna oblika senzorne igre, ki je osredotočena na ustvarjanju prijetnih občutkov, ki niso nujno boleči.

Ilustraciji: Coen Van Der Steen
Instagram @charcoen
www.charcoen.com

»V tistih časih so poskrbeli, da gej do svojih čustev in seksualnosti ni občutil drugega kot sramoto. Hotel sem, da moje risbe služijo kot protiutež; da pokažejo geje v pozitivnejši luči, srečne in zadovoljne s seboj. No, nisem se tega lotil načrtno in premišljeno. Sem pa vedel – od vsega začetka – da bodo moji moški ponosni in srečni.«

TOM OF FINLAND

100. OBLETNICA ROJSTVA TOMA IZ FINSKE

Tom of Finland velja za enega najvplivnejših umetnikov 20. stoletja, revolucionarnega na področju risanja moških figur. Medtem ko so se geji v takratni družbi vsakodnevno spopadali s stigmo in stereotipi, ki so zaznamovali homoseksualnost, je Tom ustvaril svet, v katerem so bili moški opolnomočeni in so svobodno izživiljali svojo seksualnost, spolnost, spolno usmerjenost ter brez moraliziranja uživali v gejevskem seksu. Obseg njegovega vpliva na gejevsko kulturo in kulturo nasploh je praktično neizmerljiv. Njegove homoerotične risbe mišičastih moških so oblikovale domišljijo celotne generacije homoseksualcev širom sveta; vplivale so na umetnost in modo ter zanetile požar poznejše gejevske revolucije. V 40-letni risarski karieri je ustvaril preko 3.500 ilustracij. Kdo je Tom iz Finske?

Tom iz Finske (ang. *Tom of Finland*) je psevdonim finskega umetnika Touka Laaksonena, rojenega 8. maja 1920 na jugozahodni obali Finske v malem mestu Kaarin. Letos tako obeležujemo 100. obletnico njegovega rojstva. Skozi svoja dela je želel prikazati vizijo, da so geji lahko svobodni v iskanju sreče, da lahko ljubijo, kogar koli hočejo, in željo, da bi jih družba sprejela ter jim dovolila živeti in ljubiti v miru. Skozi svoje ilustracije nas popelje v svet fetišizma, svet različnih uniform, moškosti, velikih penisov, erotike itd.

Toukova starša sta bila učitelja in od malih nog sta ga vzgajala v luči umetnosti, literature in glasbe. Že v otroštvu je bil izredno nadarjen za igranje klavirja in risanje stripov. Z nastopom pubertete se je njegova pozornost preusmerila v opazovanje podeželskih mišičastih moških. Pri devetnajstih se je preselil v Helsinke, kjer je študiral marketing (oglaševanje), a kaj kmalu je študijske klopi zamenjal za vojaško uniformo, saj je Finska spomladi leta 1940 vstopila v drugo svetovno vojno. V vojski je služil kot častnik v protiletalski enoti in si med vojno prislužil številna vojaška odlikovanja. Njegova očaranost nad moškimi se je s podeželskih korenjakov razširila tudi na seksi mestne mačote, ki jih je našel v tem svetovljanskem mestu – njegovo oko so še posebej pritegnili gradbeni delavci, mornarji, policisti ter seveda vojaki. Pravo nirvano je Touko doživel, ko so v Helsinke vkorakali nemški vojaki v svojih seksi uniformah in seks z njimi je bil uresničitev njegovih dolgoletnih sanj. Med trajajočo vojno je Touko prišel do svojega seksualnega izživetja; poseben fetiš je gojil prav do vojaških uniform. Dodatno vzburjenje mu je povzročalo usnje, še posebej vojaški škornji, *harnes* ipd. Kot je večkrat poudaril, mu seksa v tem obdobju ni primanjkovalo. Izjemno dejaven je bil na *cruising* placih, kjer so se zbirali številni potrebni vojaki. Po vdo-

ru sovjetskih vojakov je Nemce brez težav zamenjal za Ruse – tudi njihove uniforme so ga strašansko privlačile. S končanjem druge svetovne vojne so iz mesta odšli tudi uniformirani možje in z njim Toukove seksualne fantazije, zato se je vrnil k svoji najstniški praksi, se zaprl v svojo sobo, se slekel in z eno roko na papirju ustvarjal tisto, česar ni več našel na ulici, z drugo pa se samozadovoljeval. Kritiki so mu kasneje očitali, da je simpatiziral z nacizmom, a je tovrstne obtožbe pojasnil: »V mojih risbah ni nobenih političnih izjav, nobene ideologije. Razmišljam samo o ilustraciji. Celotna nacistična filozofija, rasizem in vse to mi je sovražno, ampak seveda sem jih vseeno narisal – imeli so izjemno seksi uniforme!«

Po vojni je Touko študiral glasbo na akademiji Sibelius. Čez dan je delal v oglaševalski agenciji, večere pa je ob igranju klavirja preživel v kavarnah, s čimer je postal priljubljen član povojne boemske helsinške družbe. Svojo homoseksualnost je moral skrivati, saj je veljala za duševno bolezen, zaradi katere je bila posamezniku lahko odrejena tudi zaporna kazen do dveh let. Za njegovo spolno usmerjenost in umetniška dela je vedela le njegova sestra, ki ji je moral obljubiti, da nikoli ne bo izdal, kdo se skriva pod psevdonomom Tom iz Finske, saj bi s tem osramotil celotno družino. Prvi so kriminalizacijo v letu 1967 odpravili v ZDA in Veliki Britaniji, na Finskem pa leta 1971. Vendar je propaganda homoseksualnosti ostala kazniva. Zato se je Tom izogibal novonastali gejevski sceni, saj so se v tedanjih tako imenovanih »umetniških« barih zbirali predvsem *flamboyant* (poženščeni) tipi, ki pa Toma niso privlačili, niti se z njimi ni poistovetil. Tudi v takratni družbi je veljalo, da so geji tisti nesrečni moški, ki s svojim obnašanjem posnemajo ženske in živijo na robu družbe. Že od začetka si je Tom zavestno prizadeval, da bi v svoja dela vlil pozi-

tivnost, zgodbo s srečnim koncem in se s tem zoperstavil stereotipnemu mišljenju. Pogosto je potoval in se v vsakem večjem mestu dodobra seznanil s štrikališči (ang. *cruising place*). Leta 1953 je na uličnem vogalu, nekaj ulic stran od svojega doma, spoznal kasneje dolgoletnega partnerja Velija, s katerim je živel 28 let, vse do Velijeve smrti. Konec leta 1956 je Tom na priporočilo prijatelja nekaj svojih del poslal priljubljeni ameriški reviji *Physique Pictorial*, ki je bila pod pretvezo športne revije pravzaprav revija s homoerotično vsebino. Poleg ilustracije se je Tom ljubiteljsko ukvarjal tudi s fotografijo. Vse fotografije svojih modelov in svojih del je razvijal sam, saj nihče ni smel izvedeti za njihovo prepovedano vsebino. Fotografije svojih del je katalogiziral in jih v kuverti pošiljal potencialnim revijam. Vse skupaj je moral napraviti v tajnosti, saj je ameriška cenzura prepovedovala homoseksualno propagando. Revije niso smele prikazovati nikakršne moške golote, moški se med seboj niso smeli dotikati, razen če je šlo za prikaz borilne veščine; tako so njegova prva objavljena dela osredotočena na prikazovanje mišičastih moških v atletskih pozicijah brez eksplicitno seksualne vsebine.

Previdnost ni bila odveč in Touko je menil, da je njegovo pravo ime – Touko Laaksonen – tako ali tako preveč trdo in težko za izgovorjavo v tujih jezikih, zato je svoja dela podpisal s psevdonomom Tom. Urednik revije *Physique Pictorial* je bil nad ilustracijami izjemno navdušen in na naslovnico spomladanske številke leta 1957 postavil nasmejanega drvarja, ki ga je narisal Tom – Tom iz Finske. Tom je postal prava senzacija.

Povpraševanje po njegovih delih je hitro naraščalo, tako je moral kmalu prenehati z igranjem klavirja in svoj čas raje posvetiti risanju. V šestdesetih se je s seksualno revolucijo spreme-

nil tudi odnos do homoseksualnosti. Umaknil se je zakon o prikazovanju erotičnih vsebin, kar je posledično vodilo do tega, da so Tomove vsebine postale bolj eksplicitne. Izbokline v moških hlačah so postajale tako izrazite kot izbokline drugih mišic. Z novimi podobami je Tom zaslužil toliko denarja, da je leta 1973 pustil svojo redno službo v internacionalni oglaševalski agenciji McCann Erickson in vsa svojo pozornost usmeril samo še v ilustriranje erotičnih stripov, v katerih so sedaj moški lahko odkrito seksali. Tom je v svojih delih združil fotorealističnost detajlov z najbolj divjimi seksualnimi fantazijami.

Tomov najljubši lik, Kake, je bil vedno potreben in pripravljen seksati, tako v top kot pasivni vlogi, s čimer je podal jasno sporočilo, da je seks med moškimi možat, ne glede na to, kateri položaj pri seksu kdo zavzema. Njegovi stripi so fante spodbujali, da pri seksu eksperimentirajo in raziščejo svoje meje, *kinke*, fetiše, da si dovolijo s partnerji izkusiti nekaj novega, ugotovijo, kaj jih dodatno vzburi in kaj ne.

GOLI MOŠKI

»Skoraj nikoli ne narišem moškega popolnoma golega. Nekaj malega mora imeti na sebi – vsaj par škornjev ali kaj podobnega. Popolnoma oblečen moški se mi zdi bolj erotičen od golega. Gol moški je, seveda, lep, a če ga oblečeš v črno usnje ali uniformo – no, tedaj je mnogo več kot lep. Je seksi!«

1976 je bilo leto Tomove prve umetniške razstave v Hamburgu (Nemčija), toda izkušnja je bila vse prej kot prijetna; namreč vse razen ene od risb so bile ukradene. Enako se je zgodilo tudi v Belgiji. Minili sta dve leti, predno je ponovno pridobil zaupanje v ljudi in pristal na povabilo k novi razstavi, tokrat čez lužo v Los Angelesu, kamor je tudi prvič odpotoval. V Ameriki so bila njegova dela prava senzacija. V naslednjih letih so se razstave vrstile še v San Franciscu in New Yorku, kar je sramežljivega helsinškega umetnika spremenilo v mednarodnega gejevskega zvezdnika.

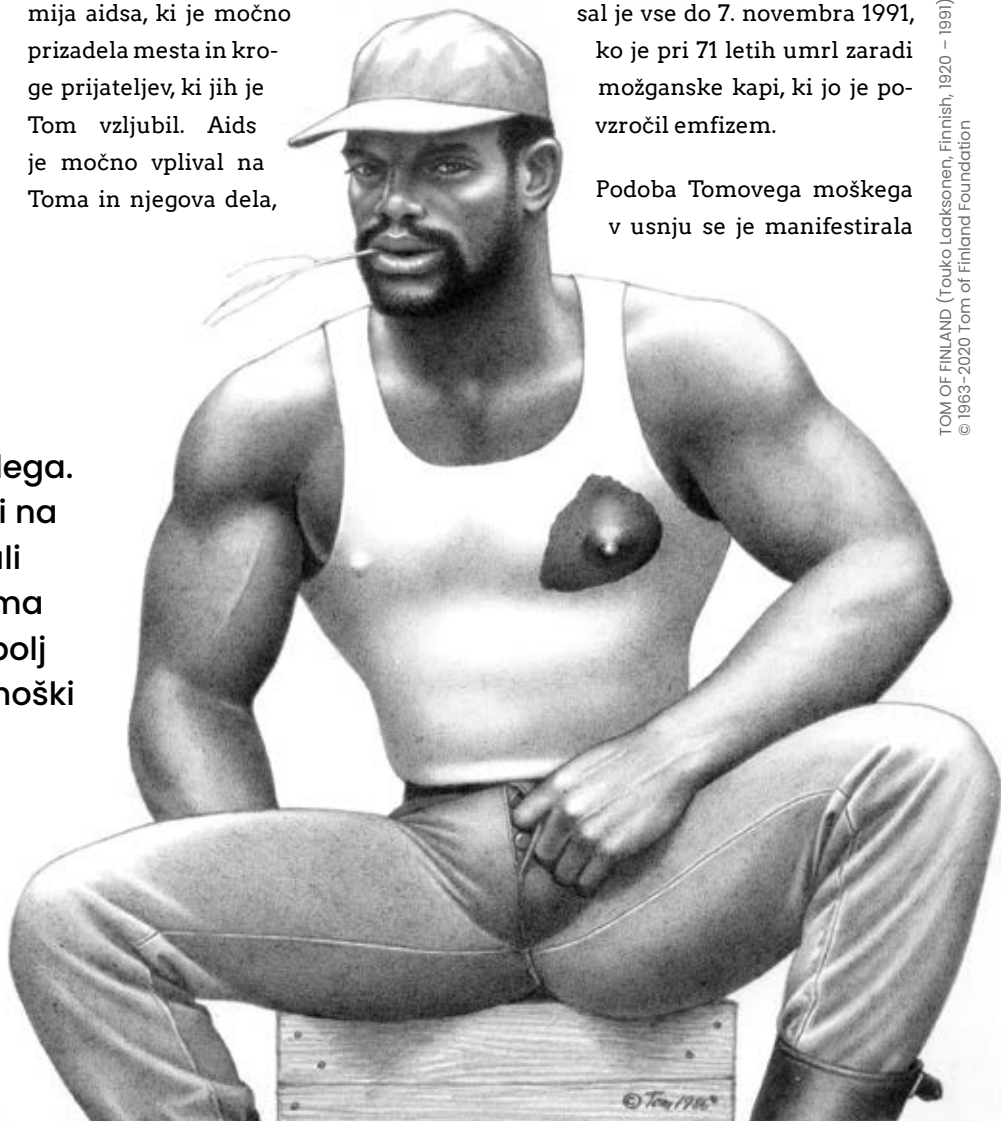
V Ameriki je spoznal Durka Dehnerja, ki je postal Tomov manager in kasneje tudi njegov romantični partner. Leta 1981 je Tomov ljubimec Veli umrl za rakom na požiralniku; istočasno se je v Ameriki pričela epidemija aidsa, ki je močno prizadela mesta in kroge prijateljev, ki jih je Tom vzljubil. Aids je močno vplival na Toma in njegova dela,

v svojih delih je na seksi način pričel promovirati uporabo kondoma kot edine zaščite pred hivom.

V osemdesetih je Amerika postala Tomov drugi dom. V letu 1984 sta z Dehnerjem ustanovila neprofitno fundacijo Tom of Finland, ki je bila namenjena arhiviranju Tomovih del. Kasneje se je njena vloga razširila in povabila sta številne umetnike, ki so slikali erotično vsebino, in jim ponudila prostor za svobodno ustvarjanje. Danes fundacija Tom of Finland to delo nadaljuje. Njeno poslanstvo je spodbujati erotično umetnost ter s tem bolj zdravo, strpnejše stališče do spolnosti. Svoja potovanja med Ameriko in Finsko je moral zmanjšati, potem ko so mu leta 1988 diagnosticirali emfizem pljuč. Ko je bolezen napredovala do točke, ko ni mogel obdržati mirne roke, se je vrnil k

risanju s pastelnimi barvami. Risal je vse do 7. novembra 1991, ko je pri 71 letih umrl zaradi možganske kapi, ki jo je povzročil emfizem.

Podoba Tomovega moškega v usnju se je manifestirala

kot slog oblačenja, obnašanja in je za nekatere predstavljala življenjski slog. Vplival je na številna znana imena, kot so Freddie Mercury in Village People, ter modne stiliste, ki so pričeli v svojih kreacijah uporabljati uniformirane in usnjene elemente.

Na vprašanje, ali mu je bilo nerodno, glede na to, da večina njegovih del prikazuje seks med dvema moškima, je ponosno odgovoril, da izjemno veliko truda vложи v to, da v svojih delih prikazuje moške, ki so ponosni na to, da so moški, ki seksajo z moškimi in pri tem izjemno uživajo. Le redkokateri moški si ni želel izživeti zgodb, ki jih je Tom prikazoval v svojih delih.

Začele so se vrstiti kritike glede njegovega mačističnega prikazovanja likov. V svojih delih ta stereotip pravzaprav blaži, saj so mišičasti moški s sadomazohističnim seksom predstavljeni kot nežni, igrivi in nasmejani. V času krize aidsa so mu očitali, da njegova dela preveč spodbujajo k spolnosti. Na koncu je sodba v očeh gledalca. Tom ni poskušal prikazati celotne družbe – le en vidik nje.

Bil je resnični mojster risanja s svinčnikom, čigar delo je ljudi spolno osvobajalo in jim celo spremenilo življenje. V tem kontekstu je le malokateri umetnik dosegel več. Tomova dela so del stalne razstave newyorškega Muzeja moderne umetnosti. V zadnjem desetletju pridobiva na *mainstream* priljubljenosti, pa tudi Finska je postala izjemno ponosna na svojega umetnika. V letu 2014 so izdali tri uradne poštna znamke Tom of Finland, ki so postale najbolj prodajane znamke v zgodovini Finske. Priporočam tudi ogled biografskega filma, ki so ga Finci posneli leta 2017.

■ SEBASTJAN SITAR

#TOMs100 | Tom of Finland Foundation
facebook.com/ToFFHouse | twitter.com/TomsFoundation
instagram.com/tomoffinlandfoundation

KAR ZADEVA VELIKOST

»Velikost penisa mi ni pomembna. Dokler cenzorji niso dovolili revijam objavljati popolne golote, sploh nisem risal teh ogromnih penisov. Moral sem se domisliti nečesa, česar nisi mogel upodobiti na fotografiji. Tako so vsi ti orjaki tam za druge – jaz imam raje riti.«

■ TOMISLAV KRNAČ
📷 @sodomy4u

FOLSOM STREET FAIR

Predstavljamo vam fotoreportažo z evropske različice sejma, ki se je lansko leto pod naslovom Folsom Europe ponovno odvijal v Berlinu. Izmed fotografij Tomislava Krnača smo izbrali nekaj tistih najbolj seksi, nagajivih in osupljivih, ob katerih bodo zardeli tudi najbolj poredni.

Ideja o Folsom Europe je nastala v letu 2003. Gre za evropsko različico sejma Folsom Street Fair, ki že od leta 1984 vsako leto poteka v San Franciscu. Festival združuje ljubitelje različnih fetišev, pri katerih prevladujeta BDSM in usnje, v zadnjih letih pa na popularnosti pridobivajo tudi oblačila in izdelki iz lateksa. Gre za največji

tovrstni festival v Evropi in ni naključje, da poteka ravno v Berlinu, mestu, ki slovi po svojem liberalnem odnosu do spolnosti. Je središče, ki združuje ljudi s celega sveta, mesto, ki je poznano po številnih klubih in dobrih žurih, kjer vsakdo lahko najde, kar išče. Ta petdnevni festival, ki tradicionalno poteka v septembru, obišče več deset tisoč obiskovalcev, ki lahko po berlinskih ulicah brez predsodkov in sramu izživijo svoje fetiše.

Občudovati je moč številne variacije uniformiranih obiskovalcev, ki predstavljajo avtoriteto napravljene kot policisti, vojaki, specialci ... Ne manjka niti motociklističnih, kolesarskih, po-

tapljaških, nogometnih in drugih športnih oprav. Nenazadnje je Folsom prostor za svobodno izživetje fantazij, prostor, kakršnega si v Ljubljani ne moremo niti predstavljati. Gospodarji ob dnevni svetlobi sprehajajo svoje kužke, bičajo in šeškajo sužnje itd., in to vse brez moralizirajočih pogledov mimoidočih.

Dogodek je tudi dobrodelne narave. Na festivalu se zberejo mistri fetišev s celega sveta, ki zbirajo finančna sredstva za dobrodelne namene. Gre za edini tovrstni dogodek v Evropi, na katerem ob vstopu dobrodelna sredstva zbirajo tudi nune (*Sisters of Perpetual Indulgence*).

»Prvi stik z *rubber gear-om* sem imel v Berlinskem *Lab.oratoryju*, od takrat naprej sem veliki navdušenec. Danes pa me navdušuje tudi dominacija, *human pup play* in *chastity*.«

Master Grega

NI VSE SAMO V BOLEČINI.

Je lahko BDSM erotično okno v nove razsežnosti?

BDSM je lahko zelo vznemirljiv in opolnomočujoč, je pa tudi praksa s številnimi tveganji. Um in telo doživita surovo mučenje, ki osebo privede do meja psiholoških in telesnih zmogljivosti. Preseganje tega, kar še lahko prenese, je lahko okno v neverjetno doživetje.

BDSM pomeni vezanje in discipliniranje (ang. *Bondage and Discipline*), dominanco in podreitev (ang. *Dominance and Submission*) ter sadizem in mazohizem (ang. *Sadism and Masochism*). To so temeljni stebri, ki vključujejo zelo različne *kinky* prakse ter zajemajo ljudi z različnimi spolnimi nagnjenji, usmerjenostmi in identitetami. Za večino *kinksterjev* (ne pa vse) je BDSM erotičen in se dogaja kot del spolnega stika. Ne glede na to, kako BDSM opredelimo, je pogosto vključen v temeljno identiteto osebe in se v okviru nje tudi doživlja.

Pri svojem psihoterapevtskem delu sem opazila, da so odnosi parov, ki prakticirajo BDSM, prav tako kompleksni in predani kot odnosi drugih parov. Svetovna zdravstvena organizacija je sadomazohizem, fetišizem in transvestitski fetišizem šele pred kratkim odstranila s seznama psihiatričnih diagnoz, zdaj jih obravnava kot različice spolnega vzbujenja. Ljubitelji usnja, BDSM in fetišisti so končno postali izenačeni z drugimi spolnimi manjšinami.

To mi je vzbudilo radovednost, zato sem se obrnila na BDSM skupnost, da bi intervjuvala pare, ki prakticirajo BDSM. Hotela sem raziskati in razumeti, zakaj imajo ljudje, ki so še do nedavnega veljali za patološke, funkcionalne vzorce medosebnih odnosov ter igrive, spoštljive in živahne odnose. Tako se je začela celoletna raziskava o tem, kakšen vpliv ima BDSM na odnose parov po njihovih izkušnjah.

Ključna ugotovitev moje raziskave je, da ima BDSM po izkušnjah znatne pozitivne učinke za odnos. *Kinky* pari so opisovali, da BDSM vzpostavlja pozitiven okvir za odnos. S prakticiranjem BDSM in govorjenjem o njem so se izboljšale komunikacijske spretnosti, ljudje pa so lahko spoznali svoj pravi jaz.

V zgodbah, ki so mi jih pripovedovali, se jim je zdelo, da je BDSM v odnosu vzbudil močna čustva. *Kinky* partnerji so opisovali, da so jim fizični občutki preseganja meja bolečine in ponižanja omogočili dostop do širšega nabora čustev. To preseganje meja je bilo mogoče, ker je izkušnja temeljila na zaupanju, zato so si upali pokazati, da so ranljivi.

»Ko privrejo solze, je to zato, ker se prepustim in počutim popolnoma razgaljeno in se mu preprosto nastavim. Lahko mi naredi, kar hoče. Stoodstotno se mu podredim. Potem te solze nekako simbolizirajo nekaj večjega, ker me

»Moje vanilla življenje je bilo kot akvarij, mirno in predvidljivo, ampak neznosno omejeno. BDSM mi je odprl svet, v katerem ni stvari, ki je ne bi mogla narediti.«

je pripravil do tega; odgovoren je zanje in oba si jih želiva. To niso solze jeze, ampak solze hvaležnosti, ker me je pripeljal nekam, kjer se lahko sprostim in še vedno počutim varno.«

Eden izmed kinksterjev je takole opisal, kako se z uporabo vrvi izboljša povezava med telesom in umom, zato se okrepijo čustva: *»Ko sem zvezan, se počutim varnega. Tesneje ko sem zvezan ali priklenjen, varneje se počutim. Tako se lahko sprostim in užitke doživljam čisto drugače. Odpre se veliko novih možnosti. Imam zelo aktivne možgane, vedno imam veliko misli in ves čas kaj analiziram. Vrvi ali druge vezi pa mi omogočajo, da se mi možgani osredotočijo na telo.«*

Ker BDSM scene vključujejo visoko tveganje in bolečino, so v središču igre varnost, zaupanje in privolitev. Izredna dinamika moči v BDSM odnosih se vzpostavi – in o njej se pogaja – v okvirih varne, zavestne in sporazumne (ang. *Safe, Sane and Consensual* – SSC) prakse, medtem ko v škodljivih in nasilnih odnosih takih omejitev ni. Vse večje je tudi zanimanje za novejša varnostna pristope, kot sta RACK (ang. *Risk-Aware Consensual Kink* – sporazumni kink z zavedanjem tveganja) in PRICK (ang. *Personal Responsibility Informed Consensual Kink* – informirani sporazumni kink z osebno odgovornostjo), in vse več se govori o njih. BDSM skupnost dejavno zagovarja, da je potrebno sprotno privoljenje vsakič, ko se začne nova scena, s čimer se določijo okviri interakcije, po tem pa se BDSM razlikuje od nasilja in zlorabe.

»Zaupanje je zelo pomembno. Moram mu stoprocentno zaupati, ker če mu ne bom, me bo bolelo in bo to dejansko zloraba. Zato se morava o tem pogovarjati. S komunikacijo se zaupanje okrepi, in ko mu zaupam, lahko naredi več, tako da se še bolj zblizava ... tako se zblizava, da se nama zdi, da sva drug drugemu vstopila v dušo in globoko v glavo. Nekako mu pustim, da prodre zelo globoko vame, kamor ne bo nikoli prišel nihče drug. Zato ker mu pustim, da mi dela nekaj, kar me boli ...«

Čeprav se BDSM lahko zdi strašljiv, bi moral biti predvsem igra in je lahko zabaven. *»Šeškanje je lepa grožnja, ki visi nad tabo, če nisi priden. Ali pa ti je prepovedano doživeti orgazem. Taka zahteva pomeni velik pritisk. In to je zelo zabavno ... najpomembnejše je, da je sporazumno. Ponavadi, zelo pogosto je erotično. To je igranje vlog. Saj veš, da svet ni res tak. Saj nisi res suženj, samo pretvarjaš se, da si. Igra je za vsakogar pozitivna izkušnja.«*

Če vas privlači kink, je BDSM lahko močno ogledalo, ki poveča in poudari svetle dele odnosa, tako da ta postane močnejši in odpornejši. Ne more pa popraviti razpoka. Kinksterjem, ki s svojimi partnerji odprto in jasno govorijo o svojih najglobljih, najbolj porednih željah in najskrajnejših mejah, se pogosto zdi, da si razširijo zavest in zrastejo kot posamezniki in v odnosu.

»Veliko se je treba pogovarjati. Moraš biti odkrit, moraš odpreti vrata v najtemnejši prostor in se pogovoriti o vsem tem, o čemer nikoli ne govoriš z nikomer.«

Če ste kdaj fantazirali o BDSM in kinku, niste edini. Informirajte se, dobite privolitev ter se lotite varne in trde igre.

■ ZENA GEARD, M.SC

Psihoterapevka za posameznike in pare
Zagovornica LGBTQ+ in kinka
www.face2face-therapy.com
zena@face2face-therapy.com

PUPPY PLAY

V zadnjih nekaj letih, predvsem pri mlajši generaciji, na popularnosti pridobiva fetiš *puppy play* (iz angleške besede za kužka – *pup/puppy*); in to ne le v tujini, kot bi si sprva mislili, najdemo jih tudi doma. O tem fetišu sem se pogovarjal s slovenskim kužkom po imenu Pup Zyro.

Kot že omenjeno, je v zadnjih letih *puppy play* eden izmed vse bolj popularnih kinkov oz. fetišev. Predpostaviva, da nekdo še nikoli ni slišal za ali se srečal s *puppy play* fetišem. Kako bi mu ga predstavil?

Puppy play pravzaprav ni tako nova stvar, kot si ljudi mislijo, čeprav sem bil tudi sam takega mišljenja, preden sem se začel bolj aktivno zanimati za to sceno. Pravzaprav prve omembe *puppy playja* (v takšni ali drugačni obliki) prihajajo iz Evrope in so celo starejše od 4. stoletja! Seveda danes, po seksualni revoluciji ali – kot bi jo celo lahko imenovali – po »fetiš revoluciji«, za katero bi rekel, da ji je najbolj pripomogel internet in razširjenost družbenih omrežij, je ta fetiš definitivno veliko bolj razširjen. V tujini je postal fetiš popularen že v 90., preden sem se sploh rodil. Kar se tiče same definicije *puppy playja*, pa ni tako enostavno odgovoriti. Pravzaprav menim, da če vprašate x *puppyjev*, boste dobili x odgovorov, če ne celo več. V splošnem je to fetiš, kjer oseba prevzame vlogo psa. Uporabil sem besedo »vloga«, ker ni nujno, da oponaša tudi obnašanje, čeprav je tudi tak fetiš pogost. Tukaj želim močno poudariti, da to definitivno NI fetiš, kjer mi imamo ali želimo imeti odnose s pravimi psi! Zame je pri *puppy playju* vse v mentalnem stanju – ko dam masko gor in postanem *puppy*, nisem več »človek«; pozabim na svojo 9–5 službo, kako karierno

napredovati, pozabim na vse težave in izzive in je dobesedno kot stikalo, s katerim izklopim vse in se enostavno prepustim trenutku. Takrat ne razmišljam več o ničemer drugem in kot pravi kužek se veselim in uživam v trenutku.

Kje si prvič slišal oz. izvedel, da obstaja *puppy play*, in kdaj si se sam prvič preizkusil v tem kinku?

O *puppy playju* sem, kot večina ljudi, ki jih poznam, izvedel na spletu. Ko rečem »na spletu«, seveda mislim na Tumblr, Twitter, Xtube, Pornhub in podobno. Pri normalnem brskanju po teh straneh ti prileti kak *puppy* in si rečeš: »WTF je to? Oh, pravzaprav izgleda kar *kjut*.« In potem začneš odpirati, gledaš, kaj ti je *kjut*, seksi ali hot in kaj ne, in, kot rečejo Angleži, *down the rabbit hole you go*. Začel sem že nekaj let nazaj in svojo prvo *puppy* masko kupil pred štirimi leti. Zelo zanimivo je pri meni to, da sem bil vedno oseba, ki je bila zelo zadržana, kar se tiče seksualnih odnosov. Nikoli nisem uporabljal kletvic, vulgarizmov in podobnih izrazov in celo na straneh za zmenke, kot Romeo, se na začetku sploh nisem pogovarjal o seksu. Če bi takrat srečal današnjega sebe, bi se ignoriral in mislil, da sem spolni deviant. S trenutnega vidika pa bi rekel, da ravno obratno; seksualno se zatreti je bolj nenaravno in škodljivo in vsi moramo vsaj malo prevzeti iz hedonizma in uživati v življenju.

Kako bi sebe opisal kot kužka? Kaj te pri tem fetišu najbolj zadovoljuje?

Kot *puppy* sem bolj družaben, vesel, razigran in pripravljen za žurko in družbo. S partnerjem pa sem zelo ubogljiv *puppy*, ki rad izpolnjuje želje nadrejenega in uživa v vedenju, da tudi on uživa. In ja, kot *puppy* sem bolj *horny*, lahko bi rekli kot pes (smeh).

Kako pogosto se preleviš v kužka?

Definitivno manj, kot si želim. Razlog za to je dokaj pogosta zasedenost ali utrujenost od normalnega življenja, službe in podobno. Vendar, ko sem bil tri mesece v New Yorku, nisem *falil* niti enega vikenda.

Pa obstajajo tudi kaka pravila, kaj se v igri lahko počne, česa se absolutno ne sme?

Vse, kar mu je kul in kar se dogovori z osebo, s katero počne stvari. Ne obstajajo neka predpisana pravila – vse, dokler je soglasje.

Morda malo nenavadno vprašanje, ampak ali kužki lajate ali lahko tudi govorite?

Lahko govorimo, lajamo, smo popolnoma tihi ali prosimo dominantnega, da se usmili. Odvisno od situacije in fetišev.

Kako pa izgleda »pravi *puppy*«? Mora imeti kakšno določeno opremo?

Pravi *puppy* ni odvisen od opreme. Kot sem rekel prej, gre za mentalno

stanje, tako da si lahko *puppy* tudi brez opreme. Vsaj kakšna *cute puppy* maska (tudi z AliExpressa za 10 eur) ne škodi (smeh). Seveda pa so dodatki različni – od repkov (*butt plugs*) do verižic.

Kakšen pomen pa imajo verižice pri puppy playju?

Tako imenovani »collaring« ima simboličen pomen, ki ponavadi pomeni, da če daš nekemu *puppyju* takšno ovratnico, potem je on »tvoj«. Podobno kot prstan pri tradicionalni poroki. Ponavadi imajo vgravirano tudi ime in posamezniki lahko nosijo takšno verižico tudi v vsakdanjem življenju. S tem vsem poveš, da nisi *stray pup* (samski, »potepuški«) in da »pripadaš« nekemu.

Ta oprema je verjetno zelo draga, mar ne?

Raje ne začnem šteti, koliko sem zapravil za opremo do sedaj, če ne me bo začela boleti glava (smeh). Poleg osnovne *puppy* opreme (maska, rep, ovratnica) gre največ denarja za fetiš igračke, kot so dildoti (*bad dragon dildos* so dokaj popularni), lateks, usnje, BDSM oprema, *chastity* naprave, *sling* in še veliko drugih pripomočkov. Ampak vedno kupujem nove igračke in širim svojo kolekcijo.

Omenjal si BDSM, dildote, usnje ... je puppy play torej povezan tudi z drugimi kinki in fetiši?

Puppy play pogosto spremljajo drugi fetiši, četudi je lahko nekdo *puppy* brez kakršnih koli drugih fetišev. Zelo popularni so sicer *dom/sub* ali *master/slave* fetiši, vendar pri *puppy playju* lahko srečamo vse od BDSM-ja do *rubber* in *leather* fetišev, *fisting* in velike igrače, *chastity* (penis kletke), vezanje, *spanking* in podobno. Torej dobesedno vse, kar obstaja.

V Sloveniji verjetno ni mogoče kupiti primerne opreme, se morda motim?

Oprema se ponavadi kupuje preko spleta. Najbolj poceni je kupovati iz

Kitajske (AliExpress in podobno) ali prek Amazona (recimo amazon.de). Kakovost zna biti včasih vprašljiva, tako da so za bolj kakovostne izdelke, še posebej lateks in usnje, specializirane trgovine za fetiš izdelke, vendar tudi z ustreznimi cenami.

Ima puppy le en obraz (masko) ali ima lahko več različnih smrčkov?

Lahko jih ima več, še posebej če naredi *upgrade* in si kupi novo, boljšo masko. Lahko zamenja barve in celo ima masko, odvisno od situacije ter tega, kako se počuti ta dan. Jaz sem trenutno na svoji drugi maski, ker sem spremenil svoj celotni *puppy* videz in je zdaj moja primarna barva rdeča, vendar razmišljam tudi o tem, da si kupim novo masko po naročilu.

Ali imajo barve kakšen poseben pomen?

Ja, lahko imajo. Obstaja nekaj, kar se imenuje *handkerchief code*, ki ti pove, koga kaj zanima. Ljudje, ki jih zanima BDSM, *puppy play* in podobno, imajo lahko na festivalih, dogodkih in fotografijah robčke v zadnjem žepu; barva in tekstura robčka ter lokacija (levo ali desno) pove, kakšne fetiše imajo. Par splošno znanih je: rdeča za *fisting*, rumena za *piss*, črna za sado-mazohizem, siva za *bondage* in podobno. Podobno si pri *puppy playju* lahko izbereš barvo glede na svoj primarni fetiš, vendar ni nujno. Lahko imaš to barvo samo zato, ker ti je všeč.

Zasledil sem, da v puppy igri poleg kužkov nastopijo tudi handlerji. Kakšna pa je vloga handlerja?

Handler je nekdo, ki se radi igra s *puppyji*. Lahko je *puppy* njegov partner, vendar on sam ni *pup*. Lahko so »lastniki« enega ali več *puppyjev* in so dominantni ali *masterji* pri *master/slave* fetiših. In ja, tudi alfe se podredijo *handlerjem*!

Handlerji tudi trenirajo svoje kužke?

Pogosto je, da s partnerjem postaviš neke cilje glede svojih fetišev in delata

na tem. Pogosto se dela na ubogljivosti, torej tvoj nadrejeni te trenira, da si priden, ubogaš, kar ti ukaže, in če si priden, dobiš nagrado, če ne, pa dobiš kazen. Pogosto so to seksualne stvari. Recimo, če je *fisting* skupen fetiš, vedno večje igrače, vendar obstajajo tudi fetiši, ki te spodbujajo, da se boljše prehranjuješ, treniraš v fitnessu in se dejansko izboljšuješ kot oseba tudi izven *puppy playja*. Nagrada, ki ti jo lahko da, je »kost« (*bone*), torej njegov penis, kazen pa je mogoče recimo *spanking*. Vse je seveda soglasno in vnaprej dogovorjeno, tako se pozneje, če nisi priden in ne ubogaš, ne moreš izgovarjati, da nisi vedel!

Ali seks poteka samo v relaciji handler-puppy ali tudi puppy-puppy?

Stvar dogovora in ljudi. Poznam krdela iz tujine, kjer vsi seksajo med seboj, krdela, kjer so po parih med seboj poročeni in so prijatelji, takšna krdela, kjer sploh ni seksa med člani, razen s svojim partnerjem, in tudi krdela parov, ki so v odprtih razmerjih in so za občasno družbo z ostalimi.

Omenjal si krdela. Lahko opišeš, kako izgledajo krdela? Se v krdelu tudi porazdelijo vloge?

Pup packs (krdela) so skupine *puppyjev*. Definicija je tudi odprta za interpretacijo, oziroma je odvisno od tega, kako se dogovorijo in kaj si želijo. Najpogosteje gre sicer za dobro prijateljstvo med osebami, ki imajo podobna zanimanja (*puppy play*) in se med seboj družijo. Gre za že 3-4 člane ali pa celo več kot 20 posameznikov. Lahko imajo med seboj seksualne odnose, fetiš seje in podobno, vendar ni nujno. Lahko so samo navadna družba. Vloge nekako povedo, kako se oseba kot *puppy* obnaša z ostalimi. *Alpha pups* so dominantni z vsemi in ne bodo pustili, da jih nek drug *pup* kontrolira, jim pove, kaj naj naredijo, in podobno. Stereotipno so napram ostalim aktivci pri seksu. *Beta pups* so nekako v

Pup Ace

Pup Bropix

Instagram | Twitter @PupBropix

sredini, kjer so podrejeni alfam, vendar pa so dominantni napram omegam. Omega so na dnu hierarhije, enostavno so podrejene vsakemu v *packu*, niso nikoli dominantne in ne prevzamejo iniciative ter so stereotipno ekskluzivno pasivci.

Kakšno vlogo pa zavzemaš ti? Je lahko nekdo oboje ali se ponavadi oseba odloči le za eno pozicijo?

Lahko je nekdo oboje in lahko je to odvisno od partnerja, četudi obstajajo vloge kot alfa, beta in novejša, bolj specifične vloge. Tudi s časom in izkušnjami se želje lahko spremenijo in nekdo lahko začne v eni vlogi ter čez par let ugotovi, da mu je zdaj ravno obratno bolj všeč. Načeloma, če si *puppy* in želiš imet *puppyja*, potem boš njegov *alpha puppy*. Če nisi *puppy*, pa imaš *puppyja*, boš njegov *handler*. Jaz se imam sicer bolj za beto, vendar če vprašate kakšnega mojega *pup* kolega, bi vam rekel, da sem čista omega (smeh).

Kako razširjen je fetiš v Sloveniji? Obstaja tako krdelo kužkov tudi pri nas ali so naši kužki bolj samotarji?

Zaenkrat nisem seznanjen, da bi se že oblikovalo kakšno krdelo pri nas, razen mednarodnih (jaz sem recimo častni član enega *packa* iz New Yorka). Ta scena je zelo nova v Sloveniji in smo majhna država, kar pomeni, da je malo ljudi, ki imajo podobne feteše. Se pa zdaj začenja razvijati in se pojavi vsake toliko časa nov slovenski *puppy*, tako da je le še vprašanje časa, da se začnejo družiti med seboj in ustvarjali prijateljstva in tudi *packs*. Zaenkrat so večinoma t. i. *stray pups*. S to idejo, torej za medsebojno druženje in spoznavanje, sem ustvaril skupino PAHS.

Lahko nekoliko več poveš o PAHS-u?

PAHS je kratica za *Pups and Handlers Slovenia*. Idejo sem dobil, ko sem bil v New Yorku, kjer obstaja skupina *New York City Pups and Handlers*

(NYC-PAH). Ideja teh skupin, in tudi naše v Sloveniji, je organizacija dogodkov, medsebojno spoznavanje in druženje ljudi s skupnim interesom. Zaenkrat naša skupina šteje 15 članov, vsi so iz Slovenije in že razmišljamo o organiziranju prvega PAHS druženja v obliki piknika ali večera družabnih iger.

Komu si do sedaj zaupal svoj fetiš in kako na to odreagirajo potencialni spolni partnerji?

Razen par *puppy* prijateljev ostali ne vedo. Definitivno ni taka stvar, ki jo kar tako poveš družini. A družba v današnjem svetu postaja vse bolj odprta, tako da je kar nekaj ljudi, ki jim ni problem povedati o svoji ljubezni do lateksa, usnja, *puppy playja* ipd.

Na aplikacijah za zmenke pa imam na prikazni fotografiji *puppyja*, tako da mi ponavadi pišejo samo ljudje, ki jim je to kul, jim je všeč *puppy play* ali imajo neke druge feteše.

Si imel kdaj kakšno slabo izkušnjo zaradi svojega fetiša?

Razen zelo redkih sporočil na Romeu s strani slovenskih uporabnikov, ki ali ne razumejo, za kaj gre, ali mislijo, da »smo bolani, ker se seksamo s psi«, nisem imel slabih izkušenj. Ponavadi če nekdo nima nekega skupnega fetiša s tabo, samo reče »to ni zame« in gre naprej.

Kje vse si se že sprehajal kot kužek? Gre bolj za izživetje med štirimi stenami ali se sprehajaš tudi na ulicah ter v parkih in klubih?

Zame najbolj drzno je bilo v New Yorku, vendar predvsem v gejevskih in fetiš klubih. Je par znanih, kjer lahko vstopiš kot *puppy* in te ne bo nihče čudno gledal, še posebej če je kakšen *puppy* dogodek. V Sloveniji je zame bolj za med štirimi stenami, razen v klubu, kot recimo Tiffany, kamor sem enkrat šel z masko. Sem pa malo goljufal, ker je bil pust in nisem izstopal.

Si se kdaj udeležil tudi kakih dogodkov, namenjenih kužkom (npr. Folsom Europe ipd.)?

Plan je bil, da se letos prvič udeležim festivala Folsom Europe v Berlinu, vendar bodo dogodek zaradi trenutne situacije izpeljali virtualno. Upam, da bo vsaj v jeseni možno iti v Berlin v kakšen klub. Sem se pa v New Yorku udeležil dogodkov, ki jih NYC-PAH organizira enkrat na mesec in se jih udeleži po vsaj 100 *puppyjev*. Četudi gre za fetiš klub, so v ZDA bolj konservativni (recimo skoraj kot pri nas), tako da če je nekdo preveč nag, ima rep v ritki ali počne določene stvari v kotičku, te lahko najprej opozorijo, potem pa celo vržejo ven. Jaz sem si privoščil in se maksimalno zabaval; imel sem le *jockstrap* ter *puppy* opremo, torej *bare minimum*. Gre pa za navadno zabavo v klubu – predstavljajte si večji Tiffany, le da ima polovica ljudi *puppy* masko. Tako sem spoznal krdelo *pupov* iz NY, s katerimi sem sedaj zelo dober prijatelj in se zelo pogosto pogovarjamo. V tujini imajo tudi regionalna tekmovanja, najboljši *pup* in *handler* v NYC, potem najboljši v celotni severovzhodni regiji in podobno. Moram se tudi pohvaliti, da sem dobil kar nekaj zastonj pijač v klubu od drugih ljudi, tako da nisem zapravil niti enega dolarja, kar je osvežujoča sprememba v primerjavi s Slovenijo (smeh).

Bi za konec imel še kak nasvet za vse tiste osebe, ki želijo vstopiti v svet kužkov?

Definitivno, da se ne smejo bati pogledati, kar jih zanima. Na internetu lahko vsak sam razišče, kaj ga privlači in kaj ne. Vabim vsakega, ki ga *puppy play* in podobni fetiši zanimajo, da nam piše in/ali se pridruži PAHS skupini na Discordu, kjer lahko spozna preostale pridružene *pupe* iz Slovenije in z njimi razišče ter preizkusi željene feteše.

■ SEBASTJAN SITAR

Pup Zyro

Instagram | Twitter @PupZyro

district35

največja savna
za moške v regiji

- 3 etaže
- 3 savne
- 5 kabin **PRENOVLJENO**
- glory holes **PRENOVLJENO**
- terasa
- masaže
- bar

• še več novosti kmalu!

Spremljaj nas na:

district35.si

vsak petek
naked

ob sobotah
**tematski
večeri**

vsak torek in četrtek
**dopoldansko
savnanje**

Stegne 35, Ljubljana
+386 (0)70 35 35 35
info@district35.si

torek in četrtek
10.00 - 24.00

petek, sobota in
dan pred praznikom
15.00 - 02.00

sreda, nedelja in praznik
15.00 - 24.00

ponedeljek zaprto

Zimski urnik velja od 1. 10. do 31. 5.
Vstop je možen do 90 minut pred
koncem delovnega časa.

VSE, KAR STE ŽELELI OZIROMA MORATE VEDETI O FISTINGU

Fisting označuje prodiranje s prsti, dlanmi ali stopali v anus ali vagino. Večini se *fisting* zdi nenavadna spolna praksa, čeprav praktično ni nič bolj nenavadna od običajnega analnega seksa. Zmotno je tudi prepričanje, da je *fisting* le grobo suvanje pesti v podrejenega partnerja, kar daje *fistingu* negativno stigmo. Pogosto pomisleke, ki preprečujejo, da bi ljudje preizkusili *fisting*, najdemo v moralnih zadržkih in strahu pred to spolno prakso.

NE GRE ZA NOVO SPOLNO PRAKSO

Fisting je postal priljubljen med geji in biseksualci v poznih 60. in 70. letih prejšnjega stoletja. Moški so *fisting* prakticirali v klubih in organizirali zasebne *fisting* zabave. Eden takšnih klubov je bil Catacombs v San Franciscu, ki je svoja vrata odprl leta 1975 in gostil številne *fisting* zabave, a je zaradi epidemije aidsa klub morali zapreti vrata leta 1984. V tem obdobju se je prakticiranje *fistinga* zmanjšalo, saj je veljal za visoko tvegano spolno prakso za prenos hiva. V novem tisočletju pa *fisting* ponovno pridobiva na popularnosti. Danes po svetu številni *crusing* klubi ponovno gostijo *fisting* zabave, nam najbližji tovrstni klub je F56 na Dunaju, ki dva- do trikrat letno gosti Fist Weekend – tridnevno zabavo, ki privabi ljubitelje *fistinga* iz cele Evrope.

MIT

Zelo pogost je mit, da se mišica zapiralka zaradi *fistinga* ne bo več vrnila v normalno stanje, da bo uhajalo blato in da ne bo več zagotavljala občutka ozkosti pri analnem seksu. Točnih študij o tej tematiki ni, a številni uporabniki trdijo, da gre za mit, saj je mišica zapiralka elastična in se tako po končanem penetriranju vrne v prvotni položaj.

ZAKAJ PRAKTICIRATI FISTING

Fisting daje občutek, kot bi v ritki imeli izredno velikega tiča, dva tiča ali malo večji dildo. Prva misel ob tem je običajno: »OMG, tega nikakor ne bom spravil vase!« A ko se izkaže nasprotno, se počutimo kot najsrečnejša oseba na svetu. Poudariti je treba, da so velike razlike glede na to, kolikšen del roke je posameznik pripravljen sprejeti vase. Nekateri sprejmejo 4–5 prstov, drugi do zapestja, spet tretji lahko vase sprejmejo roko vse do komolca ali ramena. V veliki meri je to odvisno od anatomije posameznika.

Psihologinja Dr. Liz Powell je v enem izmed intervju zapisala: »*Fisting* daje neprimerljiv občutek polnosti. Z roko v anusu lahko hkrati stimulirate veliko več tkiva.« Pravi tudi, da je mnogim vseh tudi psihološka izkušnja, da so se zmožni tako odpreti. Poleg tega je *fisting* lahko za oba partnerja neverjetno intimna izkušnja. »Videti celotno roko v partnerju in občutiti toploto in moč njegovega telesa od znotraj je nekaj, v čemer mnogi uživajo,« pravi dr. Powell. Z masiranjem prostate lahko partnerja privedemo tudi do orgazma.

KAKO ZAČETI?

Vaja dela mojstra, pravi star pregovor. Ni pričakovati, da bi celo pest uspeli sprejeti že v prvi seansi. Gre za seks, ki terja veliko več časa kot le

par 10 minut. Precejšnji del se pri *fistingu* dogaja v glavi; pasivni partner se mora pri *fistingu* namreč popolnoma sprostiti, uravnavati dihanje, nadzirati delovanje mišice zapiralke in nenazadnje uživati v akciji. Tega pa se naučimo s prakso.

Fisting je spolna praksa, ki vzame veliko časa in potrpežljivosti. Najbolje, da se na začetku lotimo raziskovanja sami. Začnite z enim prstom, raziščite svojo ritko, od tu pa nadaljujte z dodajanjem prstov. Vzemite si čas, pustite, da se ritka navadi na občutek in dajte čas mišici, da se razširi. Pri penetraciji bodite nežni, uporabite veliko lubrikanta. Pri *fistingu* velja načelo, da lubrikanta ni nikoli preveč.

Nikoli na silo ne rinete v ritko. Pomagate si lahko tudi z dildoti in analnimi čepi – tudi pri teh začnite z manjšimi in stopnjujte velikost.

Pri *fistingu* si marsikdo pomaga tudi z rekreativnimi drogami, ki zakrijejo občutek bolečine in sprostijo telo.

Prekrivanje bolečine je lahko problematično, saj bolečina naznani, kdaj je treba s *fistingom* prenehati, in lahko prepreči poškodbe analne sluznice. Ko se prvič srečate s *fistingom*, je priporočljivo, da to počnete trezni. Tako boste vedeli, kako se vaša ritka odziva naravno.

Strokovnjaki pravijo, da če se *fistinga* lotevate s partnerjem, je izjemnega pomembna komunikacija med partnerjema, saj lahko le tako aktivni partner ugotovi, kdaj je pasivni partner pripravljen na večjo intenzivnost in kdaj želi prenehati ali spremeniti gibanje. Nena zadnje je pomembno, da pri igranju uživata oba partnerja. Pomembno je tudi vzajemno zaupanje, zato to spolno prakso izvajajte s partnerjem, ki mu zaupate. Aktivni partner (oseba, ki prodira) mora začeti počasi in nežno, šele nato naj postopoma veča intenzivnost, če to seveda

odgovarja pasivnemu partnerju (oseba, ki sprejema). Kaj pri *fistingu* odgovarja posamezni osebi, se zelo razlikuje med posamezniki in se lahko razlikuje celo pri isti osebi, odvisno od razpoloženja – bolj kot je oseba vzbujena in sproščena, lažje poteka prodiranje. Ne predvidevajte, da tehnike in metode *fistinga*, ki ste jih uporabili pri enem partnerju, veljajo tudi za drugega partnerja.

ZAŠČITA

Pred pričetkom zaščitite površino z brisačami, saj zadeve lahko hitro postanejo mastne.

Priporočljiva je uporaba rokavic, ki ščitijo pred morebitnimi spolno prenosljivimi okužbami (npr. hivom, virusnim hepatitisom B in C, gonorejo, klamidijo) in potencialnimi ranami, ki jih lahko naredimo z nohti. Pri uporabi rokavic je pomembno, da se te dobro prilagodijo roki, saj so gube na rokavici za pasivnega partnerja lahko moteče. Pozorni bodite tudi, da niste alergični na lateks.

Najpomembnejši del penetracije je uporaba velike količine lubrikanta. Tudi če mislite, da je ritka dobro lubricirana, vseeno dodajte še več lubrikanta. Klasični lubrikanti na vodni osnovi so v tem kontekstu manj učinkoviti, saj se relativno hitro izsušijo. Osebe, ki prakticirajo *fisting*, raje posegajo po lubrikantih, kot sta klasiki Crisco in J-Lube, vendar se je v zadnjih letih na trgu povečalo tudi število lubrikantov, ki so narejeni eksplicitno za *fistanje* (Grunt Grease, FIST, K-Lube itd.)

KAJ LAHKO POČNEMO PRI FISTINGU?

Fisting je lahko zelo raznolika spolna praksa. Eni prisegajo na globino – čim globlje, tem bolje – spet drugi na širino, raztezanje mišice. Limit, do kam želiš priti, si moraš postaviti sam. Vstaviti 5 prstov v anus ni mačji kašelj. Bistveno je, da oseba ostane razpoložena za *fisting* in da se s *fistingom* ne sili. Najtežji del je vstavljanje členkov; a ko so ti mimo, je nadaljevanje penetracije bistveno enostavnejše. Ob tem je treba še enkrat poudariti, da vsi ne zmorejo sprejeti celega zapestja. Le tisti najbolj večji lahko sprejmejo celotno pest, stopalo ali dve dlani hkrati.

Obstaja tudi veliko raznolikih poz. Za začetnike je priporočljivo ležanje na hrbtu ali v *slingu*, kjer je možen očesni stik, ki lahko partnerju pove, ali v *fistingu* uživata ali ne. Priljubljena pozicija pa je tudi *doggy style*. Razlikujejo se tudi tehnike *fistinga*; od premikanja roke naprej in nazaj – različna je tudi globina –, kroženja, tresenja, masiranja prostate, pa vse do vstavljanja roke v anus v različno hitrim tempom. Najbolj ekstremni se npr. poslužujejo *punchinga*, kjer aktivni partner s pestjo prodre v anus, ali pa sprejmejo tudi po dve roki hkrati.

Od hrustljave pite do mastne rite!

V letu 2021 bo minilo 100 let, odkar je na trgovske police prišel nov izdelek, ki je peko pit in gejevsko kulturo spremenil za vedno – govorimo o Crisco. Crisco je prva 100 % rastlinska mast, ki so jo predvsem v Ameriki gospodinje uporabljale za peko pit in drugo pecivo. Njegova namembnost se je dopolnila, ko so zanj izdelali znotraj gejevske skupnosti.

V sedemdesetih letih 20. stoletja so Crisco in druge veganske masti med geji postale priljubljen lubrikant. V knjigi *The Joy of Gay Sex* (1977) so zapisali:

»Veganska mast je najbrž najboljši lubrikant, saj ni le mastna, temveč tudi prebavljiva.«

Priljubljenost

Crisca je vse do pojava aidsa naraščala, postal je tako priljubljen, da so po njem poimenovali številne gejevske diskoteke, med njimi Slovencem najbližji Crisco Disco v Firencah. Med drugim je krasil tudi naslovnico albuma *Slide ... Easy* In ameriškega pevca in pisatelja; skupnost je album zato poimenovala kar »Crisco Disco album«.

Uporaba Crisca in ostalih tovrstnih lubrikantov je s prihodom aidsa v osemdesetih letih močno upadla. Lubrikatni na oljni osnovi namreč niso kompatibilni s kondomi

iz lateksa, saj povečujejo možnost poškodbe kondoma, kar omogoča okužbo s hivom.

Četudi se je splošna uporaba Crisca zmanjšala, pa je ta ostal priljubljen lubrikant znotraj ožje skupine gejev, ki prakticirajo *fisting* (prodiranje z več prsti, roko ali nogo v anus).

Kako je izdelek, ki so ga napravili mormoni, ki sicer ne slovijo ravno po gejem prijazni skupnosti, pristal v gejevski kulturi? Verjetno gre za golo naključje. Ljudska pripoved pravi, da je nekomu zmanjkalo lubrikanta in si je za potešitev nujne potrebe iz kuhinje sposodil Crisco, za katerega je ugotovil, da je izjemno uporaben. Svojo ugotovitev je seveda delil s prijatelji in v gejevski skupnosti nič ne ostane skrito dolgo časa. Dobra beseda se je hitro razširila internacionalno. Velika količina, ugodna cena, priročno pakiranje in dolga obstojnost so recept za popoln lubrikant. Prav zato je Crisco še danes priljubljen med *fisterji*. Sodobne, veliko dražje različice lubrikantov, ki so namenjen *fistingu*, so pravzaprav bolj ali manj kopija starega originala – danes vanj dodajo dišave ali relaksatorje, ki sproščajo analno mišico.

Pravo konkurenco je Crisco doživel šele, ko so geji ugotovili, kako uporaben je lahko J-Lube – lubrikant, ki se uporablja v veterini. Gre za koncentriran prah, ki se zlahka raztopi v vodi. Eno pakiranje lahko zadostuje za kar 6–8 litrov lubrikanta. Prednost pred Criscom je tudi v njegovi vodni osnovi, tako da se lahko brez težav uporablja skupaj s kondomi in lateksom. Uporabnik pa lahko tudi sam regulira gostoto lubrikanta.

Glede na to, da imata lubrikanta drugačno primarno namembnost, so ju lahko geji v trgovinah kupovali čisto brez strahu in sramu.

Kdaj si se nazadnje testiral?

Testiraj se na tri do šest mesecev.

Brezplačno in zaupno svetovanje ter testiranje na:

hiv

sifilis

hepatitis B in C

gonorejo

Univerze v Ljubljani | Medicinska fakulteta
INSTITUT ZA MIKROBIOLOGIJO IN IMUNOLOGIJO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Testiranje v skupnosti poteka v okviru programa Odziv na hiv, ki ga izvaja DIC Legebitra v partnerstvu z Inštitutom za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Za vsebino je odgovorno izključno DIC Legebitra. Program Odziv na HIV financirata Ministrstvo za zdravje RS in Mestna občina Ljubljana. Delovanje ter programe in projekte Društva informacijski center Legebitra sofinancirata Studentska organizacija Univerze v Ljubljani in Fundacija financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji - FIHO. Stališča organizacije ne izražajo stališč FIHO.

RUTICA, KI O TEBI LAHKO POVE VEČ, KOT SI MISLIŠ

Si se kdaj znašel v gejevski erotični trgovini in se spraševal, kaj za vraga pomenijo te modre, bele, rdeče barve, ki so pogosto vključene v razne kose oblačil? V tem članku se boš seznanil, čemu služijo posamezne barve.

V 70. letih 20. stoletja so geji, predvsem tisti iz subkulture, ki fetišizira usnje, pričeli uporabljati barvne bandane* z namenom izražanja interesov po različnih oblikah spolnih odnosov (fafanje, *bondage*, *pissing* ...) in tudi vloge, ki jo pri tem spolnem aktu zavzemajo (aktivna/pasivna). Zgodovina tovrstnega kodiranja sega vse do sredine 19. stoletja – v San Francisco. Takrat so bile bandane popularne in pogosto uporabljene med kavboji, rudarji, strojevodji ipd., ki so jih primarno uporabljali kot zaščitne maske pred prahom, vročino ali peskom. Toda nov namen uporabe so bandane pridobile v San Franciscu, kjer se je med letoma 1846 in 1852 število prebivalstva z 200 povečalo na kar 36.000 in precejšen del te populacije so predstavljali moški. Kot odraz pomanjkanja žensk v mestu so bili moški na družabnih prireditvah prisiljeni plesati med seboj. Da bi moški ugotovili, katero vlogo pri plesu bodo odplesali, so za to uporabili bandano. Moški, ki so okrog vratu nosili modre bandane, so s tem nakazovali, da pri plesu prevzamejo moško, vodilno vlogo, medtem ko so moški z rdečimi bandanami prevzemali žensko vlogo. Dobrih sto let kasneje je novinar *Village Voice* nevede sprožil nov val, namreč pošalil se je, da bi bilo za geje bistveno enostavnejše, če bi namesto dosedanje uporabe ključev, ki so jih pripenjali na levo ali desno stran hlač, raje uporabili barvne bandane, ki bi poleg zavzemanja aktivne ali pasivne vloge nakazovale tudi specifične spolne interese. Četudi so se bandane čez čas umaknile iz vsakdanje rabe, je barvna paleta v uporabi še danes; predvsem pri ljubiteljih športne opreme, usnja in lateksa.

LEVA ALI DESNA

Previdni bodite, na kateri strani nosite bandano ali usnjeno barvno zapestnico; namreč z nošnjo sporočate svojo vlogo pri seksu. Če jo nosite na levi strani, to pomeni, da ste aktivec (ang. *top*), če pa na desni, pa da ste pasivec (ang. *bottom*). Versatilci jo nosijo na obeh straneh.

BARVA

Tudi barve imajo svoje sporočilo. Izpostavili smo le tiste, ki se najpogosteje uporabljajo v praksi. Modra – temno modra barva pomeni, da ste zainteresirani za analni seks, medtem ko svetlo modra pomeni, da vas zanima le fafanje. Rdeča barva predstavlja *fisting*, rumena barva pa zlati dež oz. *pissing*. Pogosto srečamo tudi belo, ki sicer nima posebnega pomena oz. se v nekaterih skupinah uporablja za masturbiranje. Barve, ki se še uporabljajo, so črna za S&M, rjava za *scat* oz. blato, z zeleno pa iščete *daddyja*. Pri sivi barvi lahko pričakujete, da boste zvezani, oranžna pa pomeni, da ste zainteresirani za karkoli, kadarkoli; če jo nosite na nasprotni strani, pomeni, da trenutno ne iščete ničesar. Vijolična pomeni, da vas privlačijo *pirsingi*, z zlato barvo pa iščete tretjega za zabavo.

Naslednjič, ko se boste odpravili na zahod v kakšen gej klub ali se sprehajali na paradi, se ozrite okoli sebe. Če boste zagledali moškega z rumeno bandano ali modrimi nogavicami, boste vedeli, kam pes taco moli.

* Kvadratna ali trikotna ruta, navadno pisana, ki se nosi zlasti tesno ovita okoli temena ali vratu.

S&M
FISTING
DADDY
FAFANJE
ANALNI SEKS
ZLATI DEŽ/PISSING
VEZANJE/BONDAGE
BLATO/SCAT
PIRSING
DILDO
KARKOLI KADARKOLI/NIČESAR TRENUTNO
RIMMING

A full-page advertisement for Code 22 underwear. The central figure is a very muscular man with a serious expression, looking slightly to the left. He has extensive tattoos on his left arm and a small tattoo on his right shoulder. He is wearing a black brief with a bright green waistband and green trim. The waistband features the 'CODE 22' logo in a stylized, blocky font. The background is plain white.

CODE 22

www.code22.eu

FETIŠI, FALUSI IN EROTIKA V RIMSKI ANTIKI

Grško-rimska antika je tesno povezana z današnjim zahodnim svetom, saj njeno dediščino najdemo v matematiki, umetnosti, medicini, pravu, politiki in jezikih. Zato se na prvi pogled zdi, da bi lahko s starimi Rimljani imeli precej skupnega tudi na področju odnosa do spolnosti, spolnih preferenc, tabujev in fetišev. Pa je temu res tako?

UPODOBITVE FALUSA, PRVIČ: EROTIKA ALI SAMOZAŠČITA?

Ena dokaj pogostih najdb na rimskih najdiščih so falusni obeski različnih izvedb, v različnih materialih. Njihov pomen ni bil erotičen ali obscen, temveč so, kot drugi amuleti, služili kot zaščita proti urokom, proti zlobnemu pogledu ter – ker so med drugim pomenili plodnost – za srečo in blagostanje. Zato so jih nosili kot obeske okoli vratu, konjeniki so z njimi varovali svoje konje, taki obeski pa so skupaj z zvončki pogosto viseli tudi v vrtovih hiš, kjer so s svojo podobo in z zvončkljanjem odganjali morebitne nevarnosti. Danes, v naši od rimske drugačni kulturi, se nam zdi to nenavadno, kljub temu da nam ni prav, če nam črna mačka prečka cesto, in na letalu ne kupimo karte za sedež št. 13.

Zakaj bi pred uroki ščitili ravno falusi? Strokovnjaki menijo, da zaradi njihove povezave z božanstvi plodnosti, ki so bili hkrati potencialno sovražni in nevarni: Panom, Silvanom in Favnom. Kakorkoli, v bolj zapetim časom primerni obliki so falusni obeski preživeli do danes, saj naj bi od tod izviral italijanski *cornicelli*.

Falusni amuleti iz bronu in kosti iz Emone. Hrani Mestni muzej Ljubljana. Foto: Andrej Peunik.

UPODOBITVE FALUSA, DRUGIČ: VELIKOST JE POMEMBNA

... vendar je v antiki veljalo, da so lepi samo moški z majhnim – ravno obratno od danes uveljavljenega mnenja, da naj bo penis karseda velik. V antičnih kiparskih upodobitvah so mladi, mišičasti in lepi bogovi ter človeški mladeniči vedno lastniki majhnega penisa, satiri, praviloma pohotni in nespodobni pol ljudje, pol živali, pa so pogosto upodobljeni s pretirano velikimi udi v erekciji.

Bronast kip atleta med čiščenjem telesa s strgalom (slednje ni ohranjeno). Velikost genitalij popolno lepega mladeniča je v skladu z antičnim kanonom. Posnetek je nastal v času gostujoče razstave v Mestnem muzeju, zdaj kip hrani Arheološki muzej na Malem Lošinju. Foto: Matevž Paternoster.

HETEROSEKSUALNE ZAPOVEDI IN SPREJEMLJIVOST HOMOSEKSUALNOSTI

Heteroseksualne spolne odnose je v rimskem času urejala cela vrsta pravil, za katere izvemo iz zapisov rimskih avtorjev, predvsem iz raznih opazk in komentarjev. Ti pričajo, na primer, da je bil seks čez dan nespodoben in da je moški moral biti aktiven, ženska pa pasivna. Tako so se samo zelo razpuščeni moški in ženske dvomljivega slovesa spustili v položaj z žensko zgoraj; spodobnost je v antiki zahtevala, da aktivno vlogo prevzame moški.

Podobno je veljalo za sicer v rimski družbi sprejeto moško homoseksualnost: bila je povsem sprejemljiva med odraslim moškim in mladim fantom, ločnica med aktivnim in pasivnim partnerjem pa je morala biti strogo upoštevana. Podrejena, receptivna vloga je bila le za mlade fante ali nedržavljanke. Očitati pasivnost odraslemu svobodnemu Rimljanu bi bila resna žalitev.

Skratka, v rimski družbi zaradi homo- ali biseksualnosti ni nihče dvigoval prahu. Lahko bi rekli, da je bila razumljena kot eden od okusov v spolnosti, ki ga je bilo moč zadovoljiti na bolj zadržan (ta kvaliteta je bila Rimljanom zelo pri srcu) ali bolj razvraten način. Rimska definicija moške seksualnosti je poudarjala obvladovanje samega sebe ter podrejanje drugih skozi penetracijo. Zato je bilo družbeno obsojanje nekontroliranega poželenja ali receptivne vloge moškega splošno, ne vezano na spol njegovega partnerja/partnerice.

Upodobitev homoseksualnosti v rimskem času je v primerjavi z grško antiko malo. Od omemb v tekstih pa je najbolj znana ljubezen cesarja Hadrijana do lepega Antinoja. Ko je mladenič nesrečno utonil v Nilu, je cesar odkrito žaloval, ga povzdignil v božanstvo in po njem poimenoval mesto Antinopolis.

KAJ PA FETIŠI?

V rimskih tekstih in upodobitvah o predmetih/telesnih delih, ki zbuja spolne fantazije, izvemo malo. Več je znanega o drugih parafilijah, npr. o agalmato- in zoofiliji/bestialnosti. Pri upodobitvi slednje ni vedno jasno, ali gre za mitološke podobe ali prizore dejanskih praks. V rimskem času so na oljenkah upodobljene ženske s konji ali osli; morda je bila to pogosta moška fantazija. Podobno nekateri strokovnjaki menijo, da omembe dildov za žensko masturbacijo ali lezbični odnos predvsem odlikujejo mnenje moških piscev, da je za spolno zadovoljitev ženske nujna penetracija. Še najbližje današnjemu razumevanju seksualnih fetišev so erotizirane omembe nog in obuval. Skratka, o rimskih fetiših v ozkem pomenu besede ne moremo veliko reči. Delno zato, ker nam nekatere vsebine niso poznane, delno pa, ker je bil v rimski kulturi tudi ta del seksualnosti drugačen kot v naši.

■ DR. BERNARDA ŽUPANEK,

Muzejska svetnica in kustosinja za antiko, MGML

»Spodoben« heteroseksualni odnos na odlomku oljenke iz rimske Emone (Ljubljana). Hrani Mestni muzej Ljubljana. Foto: Matevž Paternoster.

Iz kamna izdelan falus, odkrit v Emoni. Hrani Mestni muzej Ljubljana. Foto: Matevž Paternoster.

MOJA IZKUŠNJA IZ SAVNE

ZMAGOVALNA ZGODBA NAGRADNE IGRE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE.

Čeprav sam nisem gej, se občasno za akcijo dobim z dobrim kolegom Markom*, ki je gej. Ker noben od naju nima prostora za srečanje, greva največkrat kar v savno Gymnasivm, kjer je zelo lepo poskrbljeno za uživanje.

Tam sem bil že okrog desetkrat, vendar še nikoli nisem videl nikogar, ki bi bil mlajši od 40 let (tudi Marko je starejši). To mi je po eni strani kar všeč, ker sem tako jaz daleč najmlajši in je vame uprtih veliko oči, a po drugi strani sem tam itak s kolegom, in zato nisem želel, da bi naju kdo preveč motil.

Zadnjič, ko sva se odpravila v savno, je bilo precej tiho, zato sem sklepal, da v savni ni veliko obiskovalcev. Slekla sva se, ovila v brisačo in odšla v klet, se stuširala in še mokra odšla v parno savno. Tam notri pa je bilo kar 5 moških – več kot kadarkoli do zdaj ob moji prisotnosti. Usedla sva se čisto v vogal in se pričela savnati. Kar naenkrat se je pred mano pojavil nekdo in si ga začel drkati tik pred mojo glavo. Zaradi pare ga sploh nisem videl v obraz, videl pa sem, da je imel velikega – blizu 20 cm – in bil je res trd. Jaz sem samo sedel tam in nisem naredil nič. Okrog dve minuti si ga je drkal in mi potem rekel, če mu ga pofafam. Ker sem bil tam z Markom, tega seveda nisem hotel in to sem mu tudi povedal. Tudi če ne bi prišel z Markom, mu ga verjetno ne bi hotel fafati, ker mi to ni velik užitek. Tip je še malo poskušal, zato sva se s kolegom raje odpravila ven.

Glede na to da v parni savni nisva bila dolgo, sva se odšla savnat še v finsko savno, ki je meni bolj všeč. Na srečo v finski savni takrat ni bilo nikogar, a kmalu je prišel en starejši moški in začeli smo se pogovarjati. Pogovarjali smo se seksu in povedal je, da je praktično od rojstva vedel, da je gej, in da ni nikoli niti poskusil z žensko. Meni osebno so bolj všeč ženske, zato mi je

vedno zanimivo poslušati geje o njihovih izkušnjah. Seveda pa se občasno za popestritev dobim z Markom ali kakšnim drugim moškim, ki jih spoznam na spletnih klepetalnicah. Ne privlačijo pa me mlajši fanti, ampak samo starejši moški, tako da so bili vsi, s katerimi sem se dobil, stari vsaj 40 let. Vmes je v savno prišel še nekdo in vsi smo padli v debato. Ko je Marko pogledal stran, me je pričel božati po hrbtu in rokah ter hitro prenehal, ko se je Marko spet obrnil v mojo stran. To se je še nekajkrat ponovilo in bilo mi je zanimivo opazovati, ali bo Marko to ugotovil, ampak to se ni zgodilo.

Čez nekaj časa sva se z Markom odločila, da greva še malo gor v sobo, ker nama je bilo res že zelo vroče. Tudi ta moški se je odločil, da gre ven, in nama sledil po stopnicah. Z Markom sva zavila v prvo sobo (dvakrat desno, ko se pride gor) in se hotela zakleniti, ta moški pa je hotel na vsak način z nama v sobo. Govoril je, da bi samo gledal, vendar nama tudi to ne bi bilo všeč. Nekako sva se ga le otresla in šla v kabino opraviti svoje. Začela sva se poljubljeni in takoj sva postala trda, Marko je šel na kolena in mi ga pričel fafati, tudi jaz sem prišel na vrsto. Čez nekaj časa mi je Marko rekel, če bi ga pofukal, in seveda sem bil takoj za. Nataknil sem si kondom, on pa se je namazal z lubrikantom, tako da je kar spolzel v njegovo luknjico. Marko se je nastavil v *doggy stylu*, potem se je ulegel na trebuh, jaz pa sem ga nabijal, dokler mi ni prišlo. Zdelo se nama je, da tisti moški stoji nekje zunaj in nama prisluškuje, zato sva imela malo čuden občutek. Ko sva prišla ven iz sobice, je res sedel tam v naslonjaču, a nisva mu zamerila; nasmejala sva se mu, saj je povedal res smešen vic.

Na koncu sva se še stuširala, se v garderobi preoblekla in odšla iz savne. Bil je zelo zabaven obisk in upam, da se z gospodom še kdaj srečamo in kakšno spregovorimo.

V Gymnasivmu upoštevamo preventivne ukrepe za zaščito pred okužbo s koronavirusom.

GYMNASIVM

Where Fantasy Comes To Life

www.klub-libero.si

PRAVNA VPRAŠANJA GLEDE KEMSEKSA

Kaj storiti, če prijatelj na zasebni zabavi, kjer so se uporabljale droge, izgubi zavest? Kdo je odgovoren, koga poklicati na pomoč in kaj storiti, če nas nekdo posname, pa v to nismo izrecno privolili? Kaj se zgodi, če pri nas odkrijejo nedovoljene droge in podobno? Slovenska zakonodaja je v večini primerov zelo jasna, zato je dobro, da poznamo svoje (pa tudi prijateljeve) odgovornosti in pravice.

Za vprašanja in svetovanje v povezavi z uporabo drog pri spolnih odnosih se lahko obrnete na Legebitrino kemseks svetovalnico. Na voljo smo vsak delovni torek med 16. in 17. uro preko e-mail naslova info@kajjises.si, kontaktirate pa lahko tudi Združenje DrogArt na e-mail naslov svetovanje@drogart.org.

Vsakršno uporabo drog odsvetujemo.

O DROGAH V PRAVU

1. Kaj po slovenski zakonodaji predstavlja kaznivo dejanje in kaj predstavlja prekršek, ko govorimo o drogah?

Po slovenski kazenskopравни zakonodaji kazniva dejanja v zvezi z drogami predstavljajo (i) neupravičena proizvodnja prepovedanih drog, (ii) promet s prepovedanimi drogami in (iii) omogočanje uživanja prepovedanih drog. Zaporne kazni se gibljejo vse od 6 mesecev pa do 15 let. Posest prepovedanih drog je kvalificirana kot prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo od 40 do 200 evrov.

Pri majhnih ali neznatnih količinah droge je dogajanje v veliki meri odvisno od ravnanja policistov. V teoriji namreč tudi najmanjši promet z drogami predstavlja kaznivo dejanje, četudi gre samo za en džojnt, ki ga prodamo ali podarimo prijatelju. Policist tako lahko »spregleda« prodajo ali obdaritev, ki utemeljujeta kaznivo dejanje, in izreče zgolj denarno kazen zaradi posesti droge ter džojnt zaseže. Lahko pa po drugi strani ravna dosledno in dejanje kvalificira kot kaznivo. Če je v taki družbi tudi mladoletna oseba, se stvari še dodatno zapletejo za vse udeležence.

2. Kdaj sme policija ukrepati?

Policija vedno ukrepa, ko je za posamezen ukrep izpolnjen zakonsko določen dokazni standard. Z naznanilom kaznivega dejanja je podan razlog za sum storitve kaznivega dejanja, na podlagi katerega policija poišče storilca, zavaruje dokaze in prične zbirati obvestila o kaznivem dejanju. Za opravo hišne in osebne preiskave je določen višji dokazni standard, in sicer mora biti podan

utemeljen razlog za sum storitve kaznivega dejanja, opravo teh preiskovalnih dejanj pa mora odrediti sodišče. Sme pa policija takoj izvesti preiskovalne ukrepe, kadar neposredno zazna storitev kaznivega dejanja ali prekrška. V takšnih primerih sme policija takoj izvesti tudi osebno ali hišno preiskavo, da zavaruje dokaze za kazenski ali prekrškovni postopek.

3. Kaj storiti z drogami, ko prestopamo državno mejo?

Kadar prestopamo državno mejo, je najvarneje, da pri sebi nimamo nobene prepovedane droge ali drugih nedovoljenih predmetov. Kadar se gibljemo na območju mejnega prehoda, se moramo zavedati, da smo na območju omejenega gibanja in pod posebnim režimom nadzora, pri čemer sme policija v vsakem trenutku izvesti določene ukrepe. Tudi kadar se gibljemo znotraj schengenskega prostora, veljajo enaka pravila za prepovedane droge kot pri prehajanju zunanje meje EU, čeprav mogoče na prvi pogled to ni jasno. Če policija zazna kakršenkoli indic za storitev prekrška ali kaznivega dejanja, bo tudi izvedba posameznih ukrepov precej bolj verjetna (npr. policija pri splošnem pregledu na letališču slučajno opazi kovinsko cevko za snifanje drog, zaradi česar obstaja velika verjetnost, da bo opravila tudi osebno preiskavo).

4. V tujini opozarjajo na neprimerno ravnanje policistov zaradi diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti (homofobije). Kakšne so možnosti pritožbe nad delom policistov?

Policisti so za svoje delo odgovorni kazensko, materialno in disciplinsko, če se izkaže, da niso ravnali v skladu s pooblastili. Tisti, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali

opustitvijo dejanja policista kršene pravice in temeljne svoboščine, se ob vseh pravnih sredstvih, ki so na razpolago, lahko tudi pritoži zoper delo policista. Pritožba se lahko vloži v 45 dneh od dneva, ko naj bi policist z dejanjem ali opustitvijo dejanja pri opravljanju policijskih nalog pritožniku kršil človekove pravice ali temeljne svoboščine. Več o pritožbi nad delom policistov najdete na spletni strani policije, in sicer na naslednji povezavi: http://www.mnz.gov.si/si/varnost_in_nadzor/pritozbe_nad_policisti/

ZASEBNE ZABAVE

Primer: Na zasebni zabavi je nekdo vzal prevelik odmerek droge, zaradi česar je padel v nezavest.

1. Ali je v takšnem primeru »varno« poklicati reševalce in navesti, da je oseba zaužila prepovedane droge?

Reševalce pokličemo takoj, ko je ogroženo zdravstveno stanje osebe, ki je vzela prevelik odmerek drog. Reševalcem je prav tako treba podati točne informacije o tem, kaj je oseba vzela in česa preveč. Samo uživanje drog ne pomeni kaznivega dejanja, nasprotno pa lahko zavlačevanje klicanja reševalcev privede do hujše posledice ali celo smrti, kar pa pomeni opustitev pomoči in predstavlja kaznivo dejanje. V situaciji, ko je ogroženo zdravje ali celo življenje druge osebe, je najpomembnejše, da najprej poskrbimo za to osebo, preden se začnemo ukvarjati s katerikoli drugimi vprašanji.

2. Ali pride z reševalci na kraj dogodka tudi policija?

Reševalci bodo o stanju osebe poizkušali pridobiti čim več informacij, da bodo na kraj dogodka prišli pripravljene ter z osebo znali ravnati in ji pomagati. Policija v takšnem primeru reševalcev ne spremlja in o samem dogodku na tej časovni točki tudi ne bo obveščena, saj še ni povsem jasno, kaj se je zgodilo in kakšne so dolžnosti različnih vpletenih oseb. Policija bo na kraj dogodka prišla v primerih, ko jo tja sami pokličemo, ko jo pokliče kdo drug zaradi nastalih razmer ali če bo podan sum storitve kaznivega dejanja.

3. Kakšna je odgovornost tistega, ki priredi takšno zabavo?

Kazenski zakonik glede omogočanja uživanja prepovedanih drog med drugim določa, da kdor da na razpolago prostore za uživanje prepovedanih drog ali kako drugače omogoči drugemu, da uživa prepovedane droge, se kaznuje z zapornim od šestih mesecev do osmih let. V primeru zasebne zabave je ukrepanje policije odvisno od morebitne naznanitve kaznivega dejanja ali pa kadar policija na podlagi zbranih obvestil oceni, da so podani razlogi za sum storitve kaznivega dejanja. Seveda so možne situacije zelo različne in če ni podanega razloga za obveščanje policije, policija o tem tudi ne bo obveščena in ne bo ukrepala.

4. Ali sme policija preiskati stanovanje osebe, ki priredi zabavo?

Preiskava stanovanja in drugih prostorov se sme opraviti,

če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, in je verjetno, da bo mogoče pri preiskavi obdolženca prijeto ali da se bodo odkrili sledovi kaznivega dejanja ali predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek. Preiskavo odredi sodišče z obrazloženo pisno odredbo. Policisti smejo tudi brez odredbe sodišča stopiti v tuje stanovanje in druge prostore ter po potrebi opraviti preiskavo, če imetnik stanovanja to želi, če kdo kliče na pomoč, če je treba, da se prime storilec kaznivega dejanja, ki je bil zasačen pri samem dejanju, ali če je to potrebno za varnost ljudi in premoženja, če je v stanovanju ali kakšnem drugem prostoru kdo, ki ga je treba po odredbi pristojnega državnega organa priprejeti ali prisilno privedi ali se je zaradi pregona tja zatekel.

V praksi to pomeni, da mora biti za hišno preiskavo policija najprej obveščena o storitvi kaznivega dejanja in o domnevnem storilcu kaznivega dejanja, preden lahko prične z izvajanjem preiskovalnih ukrepov, saj je za opravilo hišne preiskave policija obvezana z dokaznim standardom utemeljenih razlogov za sum storitve kaznivega dejanja. Če pa policisti pri svojem delu »na terenu« neposredno zaznajo kaznivo dejanje, lahko izvedejo hišno preiskavo nemudoma.

5. Ali sme policija preiskati udeležence zabave?

Osebna preiskava se sme opraviti, če so podani utemeljeni razlogi za sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje, in je verjetno, da se bodo pri preiskavi našli sledovi in predmeti, ki so pomembni za kazenski postopek. Preiskavo odredi sodišče z obrazloženo pisno odredbo. Policisti smejo brez odredbe o preiskavi in brez navzočnosti prič opraviti osebno preiskavo, ko izvršujejo sklep o privedbi ali ko komu vzamejo prostost, če je podan sum, da ima ta orožje za napad, ali sum, da bo odvrigel, skrnil ali uničil predmete, ki mu jih je treba vzeti kot dokazilo v kazenskem postopku.

Enako kot v primeru hišne preiskave, mora biti tudi za osebno preiskavo najprej podan utemeljen razlog za sum storitve kaznivega dejanja in odredba sodišča, razen kadar policisti pri delu zaznajo kaznivo dejanje ali prekršek.

6. Kaj je najbolje storiti v primeru, ko policija opravlja hišno ali osebno preiskavo?

Kadar je takšna policijska akcija v teku, je treba vedno delati po navodilih policistov. Drug primer je, kadar je kdo od udeležencev padel v nezavest in bil odpeljan v bolnišnico. V takih primerih je najbolje, da vsak sam poskrbi, da preneha izvajati dejanja, ki so kvalificirana kot prekršek ali celo kaznivo dejanje. Če policija vseeno pride na kraj dogodka, je vselej pomembno, da s policisti sodelujemo ter da povemo resnico in ne zakrivamo dejanskega stanja, saj to predstavlja oviranje preiskave. Takšno postopanje je še zlasti pomembno, kadar policija preiskuje okoliščine morebitnega drugega kaznivega dejanja, ki se je pripetilo na zabavi.

7. Kdo odgovarja za morebitne droge, ki jih policija odkrije v stanovanju?

Če nihče od udeležencev ne bi potrdil, da je določena droga njegova, bi policija za lastnika drog spoznala osebo, ki v stanovanju živi. To je seveda zgolj domneva, ki se lahko z dokazi izpodbija. V vsakem primeru bi policija zbirala obvestila, da bi prišla do resnice, zbrala bi tudi izpovedbe udeležencev in običajno se na ta način dokaj hitro odkrije ozadje in dogajanje.

8. Kaj se zgodi, če policija najde droge zgolj pri enem izmed obiskovalcev?

V takšnem primeru bi odgovornost za droge nosila oseba, pri kateri so droge odkrili.

9. Kaj se zgodi, če pride na takšni zabavi do kraje?

Včasih se zgodi, da komu kaj zmanjka po zabavi, to pa oškodovanec običajno odkrije šele kasneje, torej ko storilec že zapusti zabavo. V tem primeru lahko seveda prijavimo kaznivo dejanje (če vemo, kdo je storilec, tudi storilca kaznivega dejanja), policija pa bo pričela postopati kot pri vsaki drugi prijavi kaznivega dejanja. V primeru kraje, ko bo policija iskala določeno stvar ali količino denarja, bodo preiskovalni ukrepi usmerjeni proti storilcu kaznivega dejanja in zabava kot takšna ne bo igrala bistvene vloge za razjasnitev dejstev in okoliščin. Seveda pa je v tem primeru tudi možno, da policija med preiskavo tega kaznivega dejanja odkrije tudi drugo kaznivo dejanje in razširi preiskavo ali pa začne novo preiskavo za drugo kaznivo dejanje ali proti drugi osebi.

10. Kaj storiti v primeru smrti na zabavi?

Če udeleženec zabave na zabavi ali neposredno po njej umre, ga bodo v vsakem primeru prišli iskat reševalci in odpeljali v bolnišnico. Strokovnjaki medicinske stroke bodo ugotovili vzrok smrti. Če je podan sum storitve kaznivega dejanja, bo o smrti obveščena tudi policija, ki bo začela zbirati obvestila in izjave. V takšnem primeru navedemo vse pomembne informacije, da se razjasni okoliščine smrti in da do pravega zaključka pride tudi policija. Seveda pa tudi v tem primeru velja, da lahko policija ob raziskovanju okoliščin smrti odkrije storitev drugih kaznivih dejanj in prične ukrepati.

PRIVOLITEV V SPOLNI ODNOS

Primer: Oseba na zabavi je močno pod vplivom drog, na trenutke zaspi ali pa celo kratkotrajno pada v nezavest. Naslednji dan, ko se je streznila, se počuti, kot da so šle stvari čez mejo – ne zdi se ji več, da je šlo za privolitev, in občutek ima, da je bila posiljena. V takem primeru se seveda o neprijetni izkušnji lahko pogovori z različnimi svetovalci, med drugim tudi na Legebitri in DrogArtu.

1. Kdaj oseba lahko da privolitev v spolni odnos in kdaj bi že lahko govorili, da gre za posilstvo?

Pri spolnem aktu lahko pride do situacije, ko so na prvi

pogled izpolnjeni vsi znaki kaznivega dejanja (npr. lažjih telesnih poškodb, posilstva, razžalitve), vendar pa običajno privolitev druge osebe izključuje protipravnost takšnega ravnanja storilca. Privolitev lahko poda samo prištevna oseba, ki je v trenutku relevantnega dejanja sposobna odločati o sebi. V trenutku, ko je ta prištevna oseba do te mere, da se oseba več ne zaveda, kaj se dogaja okoli nje, ali pa celo izgubi zavest, potem ne moremo več govoriti o veljavni privolitvi. V takšnem primeru moramo s potencialno spornim ravnanjem prenehati, saj bi nadaljevanje ravnanja, pa četudi je oseba predhodno podala privolitev, lahko pomenilo kaznivo dejanje (npr. spolni akt z nezavestno osebo pomeni posilstvo).

2. Kakšne so možnosti osebe, ki misli, da je bilo storjeno kaznivo dejanje in da je sama žrtev tega kaznivega dejanja? Kakšen je postopek v tem primeru? Kakšna je v primeru posilstva odgovornost drugih udeležencev zabave?

Kadarkoli nekdo meni, da je bil žrtev kaznivega dejanja, lahko ta oseba takšno ravnanje prijavi pri policiji. Policija bo na podlagi prijave kaznivega dejanja začela zbirati obvestila in dokaze, opravila razgovor s storilcem in pričela opravljati preiskovalne ukrepe (npr. osebna in hišna preiskava, zaslišanje udeležencev in storilcev). Storilec je lahko ena ali več oseb; če je bilo na zabavi več udeležencev, bodo ti zagotovo vključeni v preiskavo in so v skrajnem primeru lahko spoznani tudi kot sotorilci.

Če se v predkazenskem postopku izkaže, da obstaja utemeljen sum za kaznivo dejanje, se prične kazenski postopek. Kazenski postopek za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, vodi državni tožilec, ki lahko med kazenskim postopkom ugotovi, da niso izpolnjeni znaki nobenega kaznivega dejanja ali pa se postopek nadaljuje pred sodiščem in zaključí z izdajo sodbe.

3. Ali je dovoljeno snemanje, fotografiranje ali prenašanje spolnega akta preko spleta?

Enako kot pri drugih dejanjih, je tudi tu pomembna privolitev udeleženih oseb. Ali je privolitev veljavna in koliko časa je veljavna, velja enako kot pri drugih dejanjih. Neupravičeno slikovno snemanje je opredeljeno kot kaznivo dejanje, tako da ima oškodovanec na voljo enako postopanje, kot v primeru storitve drugih kaznivih dejanj.

4. Kako ukrepati, kadar je eden izmed udeležencev na zabavi agresiven?

V primeru agresije enega izmed udeležencev je treba najprej poskušati situacijo umiriti. V primeru stopnjevanja agresije – še zlasti kadar takšna oseba postane neobvladljiva, prične povzročati škodo ali nevarnost za druge – pa je treba poklicati policijo. V tem primeru se znajdemo v situaciji, ko bo policija imela dovoljenje za vstop v stanovanje, saj bo oseba, ki tam živi, s tem soglašala.

KAJiščeš.si

SVETOVANJE

**KLEPETALNICA O SPOLNOSTI
IN PrEP SVETOVALNICA**
PONEDELJEK med 16. in 17. uro

**KEMSEKS SVETOVALNICA
IN HIV+ SVETOVALNICA**
TOREK med 17. in 18. uro

Trubarjeva 76a, 1000 Ljubljana
info@kajisce.si
☎ 030 361 280

DELAVN'CA

Plaćan oglas

Delovni prostor, kjer nobena mišica ne počiva!

ZAVEDAMO SE, DA JE PRVI KORAK NAJTEŽJI.
PRIDI IN NAS SPOZNAJ. PRVI TRENING IN SVETOVANJE STA
POVSEM BREZPLAČNA!

- 👥 TRENING V VEČJI SKUPINI (12-15)
- 👥 TRENING V MANJŠI SKUPINI (3-5)
- 👤 INDIVIDUALNI TRENINGI
- ⚙️ UVAJALNI TRENINGI
- 📦 POPOLN PAKET (z individualnim svetovanjem o prehrani)

Kontaktiraj nas:
info@delavnca.net
031 248 110

Trening center Delavn'ca
Dunajska 270, Ljubljana
www.delavnca.net

LGBTQ skupnosti prijazen fitness

Potenje, dvigovanje uteži, proteinski šejki, napete mišice in izklesana telesa so najpogostejše asociacije, ko govorimo o fitness vadbiščih. Ti prostori so običajno polni moške dominacije (in včasih tudi arogance), zaradi česar lahko obisk fitnesa za marsikaterega člana LGBTQ+ skupnosti predstavlja neprijetno izkušnjo. Zamisli si, da vstopiš v telovadnico in ljudje začnejo strmeti. Sprašuješ se, ali je to zato, ker si debel. Imaš drobno postavbo? Ne znaš pravilno izvajati vaj? Mogoče so opazili, da si gej? V glavi se ti zvrsti seznam vprašanj. To pri posameznikih povzroča frustracije, poveča njihovo nesamozavest in jih lahko celo odvrne od obiska in vadbe v fitnesu.

Tudi ameriška raziskava iz leta 2011 kaže na izrazito verjetnost manjše fizične aktivnosti pri mladih lezbijkah, gejih in biseksualcih v primerjavi z njihovimi heteroseksualnimi vrstniki. Rezultati izpostavljajo tudi do 1,5-krat večjo možnost, da v enem tednu ne dosežejo niti ene ure aktivne vadbe.

Eden izmed ljubljanskih fitnessov, Trening center Delavn'ca, želi spremeniti to mišljenje in nameniti prostor za vadbo vsem, ki si želijo strokovne pomoči pri vadbi, kvalitetnega treninga, nasveta o prehrani ali zgolj prijetne družbe. »Tukaj smo vsi kot majhna, a številčna družina. Treninge izvajamo trije trenerji, vsak ima svoje večje in manjše skupine, ponujamo tudi individualne vadbe. Ne samo med treningom, tudi po vadbah opažamo, da se člani med sabo podpirajo, zabavajo in družijo. Diskriminacije tukaj ni,« pravi Davor Sattler, lastnik Trening centra Delavn'ca. »Želimo ponuditi varen prostor za vadbo, kjer se bo vsak počutil sprejeto in dobrodošlo.«

Ob tem je vredno poudariti, da fitness ni edina možnost za fizično aktivnost. Tudi kolesarjenje, plavanje, tek, joga ... so ravno tako dobre alternative. Pomembno je samo, da v tem uživaš in poskrbiš za zdrav življenjski slog. »Ker smo manjši fitness prostor, je tudi občutek pripadnosti naši skupnosti večji. Ljudje dojemajo naš prostor kot dnevno sobo, kamor pridejo po dober trening, pogovor in druženje,« zaključuje Davor.

Športne aktivnosti, med drugim tudi fitness vadba, pozitivno vplivajo ne samo na fizično počutje, ampak tudi na samopodobo; krepijo moč in spodbujajo kognitivne sposobnosti. Zato je nadvse pomembno, da tudi fitness centri, telovadnice in vadbeni prostori postanejo odgovorni in odprti, predvsem pa ustvarijo varne prostore za LGBTQ+ skupnost.

■ NEJC KOVAČIČ

»V Delavn'ci sem začela trenirati po priporočilu kolega. Davor se je izkazal za super zanimivega, zabavnega trenerja, ki svoje mišljenje o tem, da bi svet moral biti bolj sprejemajoč, zelo rad deli in širi. Čeprav te treningi zmatrajo, pa je okolje res pozitivno in navdihujoče.« Lana

»I felt included from the first moment I went through the door of the gym as foreigner and as G letter of the LGBTQ community. The biggest strength of Delavn'ca is diversity and inclusion. Trainers, people are very open, friendly and always there to help and give good advices. I feel valued and respected for who I truly am and for what everyday stand for. At Delavn'ca I feel at home.« Salvatore Carmisciano

»Čeprav imam na grbi kar nekaj let, je Delavn'ca prva telovadnica v Ljubljani, v kateri se počutim popolnoma sprejet. Hvala trenerju Davorju in vsej ekipi za sprejemanje brez predsodkov.« Franc

Karol Radziszewski - QAI/CEE

Muzej sodobne umetnosti Metelkova

Karol Radziszewski predstavlja bogat izbor srednje in vzhodnoevropskega kvirovskega arhivskega gradiva iz zbirke Queer Archives Institute (QAI). Radziszewski je QAI ustanovil novembra 2015 kot neprofitno organizacijo, ki jo vodi umetnik. Posvečena je raziskovanju, zbiranju, digitalizaciji, predstavljanju, razstavljanju, analiziranju in umetniškemu interpretiranju kvirovskih arhivov, s posebnim poudarkom na državah nekdanjega vzhodnega bloka. QAI je dolgoročen projekt, odprt za nadnacionalno sodelovanje z umetniki, aktivisti in akademskimi raziskovalci. Inštitut izvaja raznolike dejavnosti in projekte, od razstav, publikacij, predavanj in instalacij do performansov. Razstava *QAI/CEE* predstavlja tudi slike, fotografije in video dela Karola Radziszewskega.

Po besedah Radziszewskega »v postsocialističnih državah, kjer je bilo veliko zgodovinskih tem prekinjenih ali pa se sploh niso pojavile, prihaja do poskusov ustvarjanja nacionalnih identitet na novo in razvijanja novih narativov. Zgodovina, vključno z umetnostno zgodovino, se v veliki meri (re)konstruira in včasih se z njo tudi manipulira glede na trenutne politične razmere.« Radziszewski v umetnostni praksi kaže zanimanje še zlasti za strategije, ki omogočajo aktivno odzivanje na tovrstne procese. Umetnika zanima revidiranje zgodovine, njeno pisanje na novo z njegovega lastnega gledišča in dopolnjevanje velikih narativov s prezrtimi temami, pri čemer daje poseben

poudarek glasovom manjšin. V poskusih kviranja in dekoloniziranja zgodovine izhaja iz arhivov, ki jih pridobiva in proučuje.

Karol Radziszewski (roj. 1980) živi in dela v Varšavi, kjer je leta 2004 magistriral na Akademiji za likovno umetnost. Dela v polju filma, fotografije in instalacij ter ustvarja interdisciplinarne projekte. Njegova metodologija temelji na arhivih in povezovanju številnih kulturnih, zgodovinskih, religioznih, socialnih in spolnih referenc. Od leta 2005 je izdajatelj in glavni urednik revije *DIK Magazine*. Je ustanovitelj inštituta Queer Archives Institute (2015).

Z delom se je predstavil v institucijah, kot so Muzej moderne umetnosti in Narodna galerija Zacheta, Varšava; Whitechapel Gallery, London; Kunsthalle Wien, Dunaj; New Museum, New York; VideoBrasil, São Paulo; TOP Museum, Tokio; Kunsthaus Graz, Avstrija; Cobra Museum, Amsterdam; Wrocławski sodobni muzej, Muzej sodobne umetnosti v Krakovu in Muzeum Sztuki v Lodžu. Sodeloval je na številnih mednarodnih bienalih, med katerimi so PERFORMA 13, New York; 7. bienale v Göteborgu; 4. praški bienale in 15. bienale medijske umetnosti WRO.

Produkcija: Moderna galerija v sodelovanju s ŠKUC-LL Lezbično knjižnico & arhivom in s podporo Slovenskega mladinskega gledališča kot del programa Oblike uprizorjanja.

Točka preloma ali metamorfoza lirskega subjekta

Točka preloma je pesniški prvenec mladega ustvarjalca Toma Vebra, ki je svoj pesniški opus doslej širil po različnih literarnih revijah – med njimi naj omenim revije Mentor, Dialogi, Poetikon in Literaturo – in s svojo poezijo dosegel celo Kitajsko.

V pesniški zbirki avtor ustvari pravi mali kolaž, tako z vidika tematike, motivike in idejnosti kot pesniških pristopov. Prosti verz, svobodna oblika, odsotnost ločil (razen končne pike) in v nekaterih primerih tudi naslovov pesmi kažejo na modernistični slog.

Avtor poleg svojega v zbirko vpleta tudi literarno ustvarjanje drugih avtorjev, denimo pesem Vlada Kreslina, sestavljanke pesmi Srečka Kosovele in Robija Simoniška ter verze iz poezije Urše Majcen, Maje Milošević in Esada Babačiča – slednje tri postavi za mejnike med posameznimi cikli. Zbirko sestavljajo trije cikli, ki vsak na svojstven način podajajo predstavo lirskega subjekta o človeški stvarnosti, se dotikajo različnih vprašanj in s tem bralcu omogočajo refleksijo različnih tematskih polj.

Opazen je izrazit prelom med prvim (prvi cikel) in drugim (drugi in tretji cikel) delom pesniške zbirke. Avtor spremne besede, Marjan Pungartnik, to prelomnost do neke mere smiselno poveže s samim naslovom Točka preloma. V prvem ciklu, ki ga zaznamujeta liričnost in minimalizem, so zbrane kratkoverzne pesmi, monostih, fragmenti in skice. Fragmentarnost bralcu omogoča lastno interpretacijo in razumevanje stihov ter ga na ta način sili k sooblikovanju kompleksnosti. Pesnik estetski učinek dosega z oblikovanjem (pogosto barvnih) epitetonov, ki mestoma prehajajo v sinestezije, sicer pa je moč opaziti odsotnost tradicionalnih stilno-retoričnih figur.

Drugi in tretji cikel bralcu predstavita popolnoma drugačno poezijo; pesmi se podaljšajo in tako napravijo

prostor družbeni kritičnosti kot skupnemu imenovalcu drugega dela zbirke. Liričnost iz prvega cikla nadomesti izrazita pripovednost, za katero so značilne nezadržanost, odkritost in neposrednost. Odkrito pesniško izpoved prepoznamo v vulgarnem jeziku, ki poudarja vulgarni tematiko in motiviko predvsem drugega cikla. Številne pesmi tega cikla so napisane kot provokacije: pred bralca postavljajo različne stereotipne podobe in zraven njih ogledalo, ki čaka, ali bo odsev bralca v njem potrdil predstavljeno podobo ali bo bralec zrcalo v jezi obmetal s kritikami sodobne (slovenske) družbe ter se tako približal svojstvenosti lirskega subjekta. Prav v provokativnosti in izzivalnosti vidim presežek Vebrove poezije; avtor namreč na lahkoten način, z zdravo mero cinizma izredno prodorno in uspešno doseže bralčevo poglobljeno družbeno in samorefleksijo.

Bralec je skozi celotno pesniško zbirko priča svojevrstni metamorfozi lirskega subjekta. Ta je najbolj izrazita prav v drugem ciklu, ko lirski subjekt iz razmišljujočega, rahlo zadržanega prehaja v ostrega, odkritega in komunikativnega družbenega kritika, ki nagovarja, sporoča, ozavešča.

Točko preloma odlikuje pestra družbeno-kritična (in zato aktualna) tematika. Lirski subjekt skozi satiro nase nadeva Chanelova oblačila, se naslaja ob pitju precenjenega belega vina, zahaja v razkošne restavracije ter s tem kaže podobo današnje kapitalistične družbe in posameznika v njej. V pesmi Oportunist avtor obravnava pred časom razvpit in še zmeraj aktualen pojav patološkega narcisizma, v Irskih fantih slika stereotipno podobo moškega pripadnika delavskega razreda, v pesmih Umetniki, Pesem in Mojster pretresa bivanjsko in idejno problematiko slovenskega umetnika oziroma pesnika, v pesmih Irska, Nekega dne bom zrel in Dan po tem pa se dotika perečega vprašanja

Tom Veber: Točka preloma,
Kulturno društvo Mariborska
Literarna družba, Maribor 2019

spolne usmerjenosti in LGBT skupnosti. Nekatero pesmi iz drugega in tretjega cikla lahko zaradi narativnosti in občasne fabulativnosti označimo kot pesmi v prozi.

Poezija Toma Vebra je izrazito dialoška, na kar kaže fragmentarnost v prvem delu in govorniška struktura pesmi v drugem delu. Avtor tako bralca v prvem delu implicitno nagovarja k zapolnjevanju in dopolnjevanju sporočanj, vrzeli skic, ga v pesmi V tej pesmi zame ni prostora neposredno nagovarja, v drugem delu pa v dialog stopa prav tako preko neposrednih nagovorov in vprašanj, hkrati pa k dialoški prispevajo izrazita, ostra družbenokritična sporočila, ki sama po sebi narekujejo vsaj bežen miselni odziv. Na dialoškost kaže tudi raba osebnih glagolskih oblik: v drugem in tretjem ciklu so pogosti neposredni nagovori v drugi osebi ednine ter množine. Neredke so tudi izpovedi lirskega subjekta v prvi osebi množine; bralca implicitno, vendar prav tako, vključujejo v razpravo.

Vebrova pesniška zbirka je – z ozirom, da gre za prvenec – zavidanja vredno delo. Z njim je na idejni, problemski in slogovni ravni dokazal nesporno izbrusenost, ki jo dokazujejo večje prekrivanje osebnega in družbeno-aktualnega, izčiščeno miselno stališče avtorja in njegov prepoznavni slog, ustvarjen s premišljenim izborom različnih jezikovnih leg, logično uporabo sodobnih ustvarjalnih postopkov ter prehajanjem med poezijo in prozo.

■ KATJA PŠENIČNIK

SVETOVANJE IN PODPORA**ZAUPNO TESTIRANJE NA HIV IN DRUGE SPOLNO PRENOSLJIVE OKUŽBE**

Društvo Legebitra ponuja brezplačno in zaupno testiranje na hiv, hepatitisa B in C, sifilis ter oralno in analno gonorejo za vse moške, ki imajo spolne odnose z moškimi (MSM). Vsem, ki še niso cepljeni, omogočamo brezplačno cepljenje proti virusoma hepatitisa A in B. Za termin in lokacijo testiranja obišči: www.kajisces.si.

BUDDY PROGRAM ZA OSEBE, KI ŽIVJO S HIVOM

Osebn, spletno ali telefonsko svetovanje in podpora, druženje, pomoč v primeru diskriminacije in praktični napotki, informacije in pomoč. buddy@legebitra.si. Telefon: 030 478 578 (vsak delovnik med 10. in 16. uro).

LEGEBITRINA SVETOVALNICA

Informiranje in možnost pogovora o vprašanih spolne usmerjenosti, spolne identitete in/ali spolnega izraza. Namenjena je LGBT osebam in njihovim bližnjim. Telefon: 01 430 51 44. Delovni čas: po dogovoru. Lokacija: Trubarjeva 76a, 1000 Ljubljana. svetovanje@legebitra.si.

PEPca – HIV SOS linija

Če misliš, da si bil izpostavljen HIV zaradi nezaščitenega spolnega odnosa, počenega kondoma ali pa ti je sperma partnerja prišla v oko, ti je na voljo PEP – poizpostavitveno zdravljenje, ki lahko najkasneje v 72 urah po tveganem odnosu prepreči okužbo s HIV. Svetovalec ti je na voljo vsak delovnik med 9. in 17. uro na: 070 36 16 96.

PrEP SVETOVALNICA

Si na PrEP-u ali razmišljaš o tem, da bi s PrEP-om pričel? PrEP je učinkovita zaščita pred okužbo s HIV, če ga uporabljaš na pravilen način. V Legebitrini PrEP svetovalnici smo ti na voljo za vsa vprašanja. Kontaktiraj nas na: info@kajisces.si.

KEMSEKS SVETOVALNICA

Kemseks svetovalnica je namenjena vsem, ki bi se radi informirali o kemseksu, bi s kemseksom radi prenehali ali pa želijo kemseks prakticirati na manj tvegan način.

Kemseks svetovanje izvajajo vrstniški svetovalci. Na voljo so ti tudi kemseks materiali za zmanjševanje škode, kot so kondomi, lubrikanti, snif listki za enkratno uporabo, označene brizge ipd. Kontaktiraj nas na: info@kajisces.si.

PRAVNO SVETOVANJE

Pravno svetovanje je namenjeno vsem, ki se v vsakdanjem življenju zaradi svoje spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izraza srečujejo z diskriminacijo ali vprašanji pravne narave. Vključuje tudi informiranje o pravicah, postopkih ter možnih korakih za doseganje cilja. V okviru pravnega svetovanja deluje tudi mreža certificiranih LGBT prijaznih odvetnikov in odvetnic. pravnasvetovalnica@legebitra.si. www.LGBTpravice.si.

PLUSHIVISTI

Anonimna skupina HIV pozitivnih gejev za samopomoč. Telefon: 040 144 394. info@plushivisti.si. www.plushivisti.si.

INFORMACIJSKI CENTRI IN KNJIŽNICE**INFO TOČKA LEGBITRA**

Trubarjeva 76a, 1000 Ljubljana
Odpiralni čas:
www.legebitra.si/infotočka
info@legebitra.si
www.legebitra.si

LEZBIČNA KNJIŽNICA

Metelkova 6, 1000 Ljubljana
(1. nadstropje, prostori Škuc LL)
Izposoja ob četrtkih in petkih od 15. do 19. ure.
Telefon: 01 432 73 68
sekcijaskuc@mail.ljudmila.org
www.ljudmila.org/lesbo/knjiznica.htm

SIQRD

Imenik slovenskih LGBT virov.
www.ljudmila.org/siqrđ

LGBT PRAVICE

Ozaveščanje LGBT oseb o pravicah, krepitev aktivnega državljanstva in vladavina prava. www.lgbtpravice.si

KEMSEKS

Spletna stran, namenjena informiranju o drogah, spolnih

praksah, spolno prenosljivih okužbah ter manj tveganih spolnih odnosih in uporabi drog pri seksu.
www.kemseks.si

KAJIŠČEŠ.SI

Ozaveščanje o varnejši spolnosti, testiranju in življenju s HIVOM.
www.kajisces.si

LGBT ORGANIZACIJE**DIC LEGBITRA**

www.legebitra.si

ŠKUC

www.skuc.org

DRUŠTVO DIH – ENAKOPRAVNI POD MAVRICO

www.dih.si

DRUŠTVO PARADA PONOSA

www.ljubljana.pride.org

ŠPORTNO DRUŠTVO OUT IN SLOVENIJA

www.outinslovenija.com

NEFORMALNA SKUPINA MEDOTI

www.medoti.si

TRANSAKCIJA

www.transakcija.si

KVARTIR

www.kvartir.org

KULTURNI CENTER Q

www.kulturnicenterq.org

MARIBOR SKOZI ROŽNATA OČALA

www.mkc.si/mb-skozi-roznata-ocala

KLUBI, BARI IN SAVNE**KLUB TIFFANY**

Masarykova 24, Ljubljana, stavba Lovci, pritličje (Metelkova mesto)
www.kulturnicenterq.org

KLUB MONOKEL

Masarykova 24, Ljubljana, pritličje (Metelkova mesto)

SAVNA GYMNASIVM

Ulica Pohorskega bataljona 34, Ljubljana
www.klub-libero.si

SAVNA DISTRICT35

Stegne35, Ljubljana
www.district35.si

PRITLIČJE

Mestni trg 2, Ljubljana
www.pritlicje.si

K4 – ROZA

(nekajkrat letno priredijo LGBT party)
Kersnikova 4, Ljubljana
www.klub-k4.si

FORUMI**MAVRIČNI FORUM**

www.mavricni-forum.net

KULTURA**FESTIVAL LGBT FILMA**

Najstarejši tovrstni festival v Evropi. Poteka vsako leto konec novembra.
www.lgbtfilmfest.si

RDEČE ZORE

Mednarodni feministični in kvirski festival. Poteka vsako leto marca.
www.rdecezore.org

ŠKUC – KULTURNI CENTER Q, KLUB TIFFANY

Literarni večeri, bralni krožki, performansi, koncerti, razstave, filmski večeri, delavnice idr.
www.kulturnicenterq.org

ZBIRKA LAMBDA

Zbirka literarnih in teoretskih del s področja homoseksualnosti.
www.ljudmila.org/siqrđ/lambda

ZBIRKA VIZIBILIJA

Lezbična knjižna zbirka.
www.ljudmila.org/lesbo/vizibilija.htm

NI PRAV

Prijavi zločine iz sovraštva in sovražni govor.
www.niprav.si

ROZA ALARM

Prijave homofobije.
www.ljudmila.org/lesbo/alarđ/zakaj_roza_alarđ.htm

CERTIFIKAT LGBT PRIJAZNO

S podelitvijo certifikata se prejemniki zavežejo, da v svoji organizaciji zagotavljajo boljše razumevanje temeljnih človekovih pravic LGBT oseb. Podeljuje ga Mestna občina Ljubljana.
www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/odprto-in-dostopno-mesto/lgbt

#MyLjubljanaTime

Ti je obisk muzeja
že kdaj pognal kri
po žilah?

Življenje te lahko preseneti,
tudi ko si na to najmanj
pripravljen.

Falusni obeski iz brona, čas rimske antike.
Oglej si jih na stalni razstavi Ljubljana.
Zgodovina. Mesto.

zgodovina.
mesto.
LJUBLJANA.
history.
city.

MESTNICA
MUZEJ MUSEUM
LJUBLJANA OF LJUBLJANA

mgml.si

Gosposka 15, Ljubljana

The Unity logo consists of the word "unity" in a white, lowercase, sans-serif font. Above the letter "i" is a small red graphic element resembling a pair of lips or a stylized smile. The logo is centered within a large, semi-transparent blue circle. This circle overlaps with a yellow circle to its right and a green circle below it. In the bottom right corner, there is a red circle containing the logos for GSK and ViiV Healthcare, with the text "Working together in HIV" below them.

unity

Pomoč pri podpori v vsakdanjem življenju ljudi, ki živijo s hivom.

Interaktivno spletno orodje, ki ga je zasnovalo podjetje GSK/ ViiV Healthcare v sodelovanju z izvajalci zdravstvenih storitev in skupinami pacientov za podporo ljudem, ki živijo s hivom.

<http://livlife.com/sl-sl/unity-tool/>

NP-SI-HVX-ADVT-200002

O morebitnih dodatnih vprašanjih se posvetujte z svojim zdravnikom.
Vse pravice pridržane. GSK d.o.o.,
Ljubljana
Priprava materiala: maj 2020

The Unity logo, identical to the one at the top of the page, featuring the word "unity" in white lowercase letters with a red smile-like graphic above the "i", all set against a dark teal background.

GSK d.o.o., Ljubljana, Ameriška
ulica 8, 1000 Ljubljana
Tel: + 386 (0)1 280 25 00
medical.x.si@gsk.com